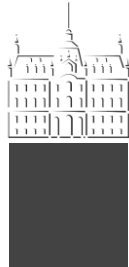

Univerza v Ljubljani
Fakulteta za upravo

Polonca Kovač

Praktikum za upravno procesno pravo
(774, seminarsko gradivo za študijski program Uprava-II)

©Univerza v Ljubljani, Fakulteta za upravo, 2016. Vse pravice pridržane. Brez pisnega dovoljenja založnika je prepovedano reproduciranje, distribuiranje, javna priobčitev, predelava ali druga uporaba tega avtorskega dela ali njegovih delov v kakršnem koli obsegu ali postopku, vključno s fotokopiranjem, tiskanje ali shranitvijo v elektronski obliki. Tako ravnanje je, razen v primerih iz 46. do 57. člena zakona o avtorski in sorodnih pravicah, kršitev avtorske pravice.

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

342.9(075.8)

347.92(075.8)

KOVAČ, Polonca, 1971-

Praktikum za upravno procesno pravo [Elektronski vir] : (774, seminarско gradivo za študijski program Uprava-II) / Polonca Kovač. - El. knjiga. - Ljubljana : Fakulteta za upravo, 2016

Način dostopa (URL): <http://www.fu.uni-lj.si/zalozba/e-studijsko-gradivo/>

ISBN 978-961-262-094-3 (pdf)

286916096

Izr. prof. dr. Polonca Kovač

PRAKTIKUM ZA UPRAVNO PROCESNO PRAVO

Izdala in založila: Fakulteta za upravo, Univerza v Ljubljani, Ljubljana

Za založbo: prof. dr. Maja Klun

Recenzent: izr. prof. Tone Jerovšek

Lektoriranje: Nina Barlič, univ. dipl. prev.

Priprava za tisk: avtorica in založba

Vrsta gradiva: e-gradivo, pdf

Izdaja: prva izdaja, Ljubljana, 2016

Izr. prof. dr. Polonca Kovač

Praktikum za upravno procesno pravo
(774, seminarsko gradivo za študijski program Uprava-II)

Ljubljana, oktober 2016

Vsebina

UVODNIK	6
1 SEMINAR - NAČELA IN ZAKONITOST PO ČASU ODLOČANJA	7
2 SEMINAR – VARSTVO JAVNE KORISTI	23
3 SEMINAR - STRANKA IN STRANSKI UDELEŽENEC	27
4 SEMINAR – POSAMIČNI UPRAVNI AKT	43
5 REŠEVANJE IN PRIMERI PROCESNOPRAVNIH DILEM.....	56
6 PRIMERI IZPITNIH NALOG	62
LITERATURA IN VIRI.....	76
SEZNAM SLIK.....	78

UVODNIK

Upravno procesno pravo ureja vsakdanjik slehernega člana pravno urejene družbe, saj kompleksnost ter tako pravna determiniranost in obseg uveljavljanja pravic, pravnih interesov oziroma obveznosti posameznih subjektov v razmerju do oblasti, tako na ravni Evropske unije ali države in občin, kot nosilcev javnih pooblastil, stalno narašča. Pomen upravnega procesnega prava je v temelju trojen. Prvič, zagotoviti uveljavitev pravic in pravnih koristi ter obveznosti strank kot naslovnikov upravnih materialnopravnih norm. Drugič, materialnopravne pravice in obveznosti se naj strankam priznavajo oziroma nalagajo v upravnem postopku in pred sodišči tako, da bo primerno zaščiten javni interes, tj. po pozitivni področni zakonodaji določene javne politike oziroma njihovo izvrševanje. In tretjič, upravno procesno pravo je v določenem delu namenjeno varstvu ustavnih jamstev šibkejšega udeleženca v upravnopravnem razmerju, tj. stranke, zato so določena načela in pravila upravnega prava obenem operacionalizacija ustavnega in mednarodnega prava. Tako se skozi upravno procesno pravo uresničuje dobra uprava v smislu partnerstev med oblastjo in subjekti v družbi.

Gradivo pred vami je pripravljeno v dva namena – za tekoče delo študentov 1. letnika študijskega programa Uprava-II Fakultete za upravo pri obveznem predmetu Upravno procesno pravo (UPP, 774) na seminarjih in za individualni študij v smislu priprave na izpit in za življenje na splošno. Seveda je treba pri tem uporabljati tudi druge vire (npr. za začetek učbenik Upravni postopek in upravni spor v prenovljeni izdaji iz leta 2016). Le tako bo moč uresničiti cilje predmeta in kompetence diplomantov, kot so opredeljene v učnem načrtu, to so razumevanje in vrednotenje prvin javnega upravljanja, dobre uprave in upravnega prava, kritično razumevanje trendov UPP v slovenskem in evropskem prostoru, usposobljenost za razlago pomena in vsebin temeljnih upravno-procesnih načel, analiziranje in reševanje zahtevnejših procesnih problemov ter razvijanje skupinskega dela, mreženja in upravne etike.

Gradivo je strukturirano po učnem načrtu, ki se tiče štirih seminarjev. Prvi je posvečen temeljnemu načelom v upravnih postopkih po mednarodnem pravu, s posebnim poudarkom na uporabi predpisov in dejstev po času odločanja ter rokov. Drugi seminar se posveča varstvu javne koristi in vlogi državnega pravobranilca, kjer običajno sodeluje gostujoči predavatelj iz prakse. Tretji seminar obravnava stranke in stranske udeležence, četrti pa pojem posamičnega upravnega akta. Prvi in drugi seminar poudarjata vsebine predmeta prek meja slovenske ureditve, saj je upravno procesno pravo globalna kategorija. Prvi in tretji seminar poleg vsebinskih elementov študente usposabljata tudi za metodološko pravilen pristop h kritični analizi judikature. Tretji in četrti seminar študente usposabljata glede razlikovanja med formalno in materialno presojo, kar je posebnega pomena na tej stopnji študija. Gradivu sta dodani še dve poglavji; v petem so metodološko in s primeri reševanja procesnih problemov, v zadnjem pa izbrane izpitne naloge iz preteklih let. Prek teh dveh poglavij predmetno gradivo služi študentom tudi za samostojno delo pri predmetu. Študentom želim veliko izzivov pri delu in tako teoretičnih kot praktičnih spoznanj!

Izr. prof. dr. Polonca Kovač

1 SEMINAR - NAČELA IN ZAKONITOST PO ČASU ODLOČANJA

1. Primerjajte elemente citiranih 6. in 13. člena **Evropske konvencije o človekovih pravicah** (EKČP, Ur. l. RS, MP, št. 7-41 (RS 33/94)) in 41. in 47. člena **Listine EU o temeljnih pravicah** (LEUTP, Ur. l. EU, 2010/C 83/02) ter **Resolucije Evropskega parlamenta z dne 9. junija 2016** o odprti, učinkoviti in neodvisni upravi Evropske unije (2016/2610(RSP)) z načeli in pravili, opredeljenimi v **Ustavi RS (URS)**, **ZUP oziroma ZUS-1** in morebitnimi drugimi ključnimi slovenskimi krovni predpisi! **Poiščite ključna načela oziroma pravice in najдите podlago** zanje po različnih aktih v preglednici na naslednji strani!

EKČP: 6. člen - Pravica do poštenega sojenja: Vsakdo ima pravico, da o njegovih civilnih pravicah in obveznostih ali kazenskih obtožbah zoper njega pravično in javno ter v razumnem roku odloča neodvisno in nepristransko z zakonom ustanovljeno sodišče ... **EKČP: 13. člen - Pravica do učinkovitega pravnega sredstva:** Vsakdo, čigar pravice in svoboščine, zajamčene s Konvencijo, so kršene, ima pravico do učinkovitih pravnih sredstev pred domačimi oblastmi, tudi če je kršitev storila uradna oseba pri opravljanju uradne dolžnosti.

LEUTP: 41. člen - Pravica do dobrega upravljanja (Right to Good Administration):
1. Vsakdo ima pravico, da institucije, organi, uradi in agencije Unije njegove zadeve obravnavajo nepristransko, pravično in v razumnem roku. 2. Ta pravica vključuje predvsem: a) pravico vsake osebe, da se izjasni pred sprejetjem kakršnega koli posamičnega ukrepa, ki jo prizadene; b) pravico vsake osebe do vpogleda v svoj spis ob spoštovanju legitimnih interesov zaupnosti ter poklicne in poslovne tajnosti; c) obveznost uprave, da svoje odločitve obrazloži. 3. Vsakdo ima pravico, da mu Unija v skladu s splošnimi načeli, ki so skupna pravnim ureditvam držav članic, nadomesti kakršnokoli škodo, ki so jo povzročile njene institucije ali njeni uslužbenci pri opravljanju svojih dolžnosti...

Predlog Uredbe po Resoluciji EP; 2016: Člen 8, Postopkovne pravice: Stranke imajo v zvezi z upravljanjem upravnega postopka naslednje pravice: (a) da prejmejo vse ustrezne informacije, povezane s postopkom, na jasn in razumljiv način; (b) da komunicirajo in, kjer je mogoče in ustrezno, izpolnijo vse postopkovne formalnosti na daljavo in z elektronskimi sredstvi; (c) da uporabljajo kateri koli jezik Pogodb in da prejmejo odgovor v jeziku Pogodb, ki so ga same izbrale; (d) da so obveščene o vseh postopkovnih korakih in sklepih, ki bi lahko vplivali nanje; (e) da jih zastopa odvetnik ali druga oseba po njihovem izboru; (f) da plačajo zgolj dajatve, ki so razumne in sorazmerne s stroškom zadevnega postopka.

LEUTP: 47. člen - Pravica do učinkovitega pravnega sredstva in nepristranskega sodišča: Vsakdo, ki so mu kršene pravice in svoboščine, zagotovljene s pravom Unije, ima pravico do učinkovitega pravnega sredstva pred sodiščem. Vsakdo ima pravico, da o njegovi zadevi pravično, javno in v razumnem roku odloča neodvisno, nepristransko in z zakonom predhodno ustanovljeno sodišče. Vsakdo ima možnost svetovanja, obrambe in zastopanja. Osebam, ki nimajo zadostnih sredstev, se odobri pravna pomoč, kolikor je ta potrebna ...

*Vnesite št. določbe.

Načela/pravice	EKČP/ Res. SE *	LEUTP* in ResEP*	URS* (idr.)	ZUP* (idr.)

2. Ali lahko zatrdimo, da je **nacionalno ustavno- in upravno procesno pravo v RS skladno z evropskimi** jamstvi? Obkrožite in pojasnite!

PRESEŽNO DA ENAKO PRETEŽNO DELNO NE

Kratka obrazložitev:

3. V zvezi z uporabo predpisov EU v slovenskih upravnih zadevah preučite izseka judikatov SEU in VS RS v nadaljevanju (poudarke označila avt.)!

Slika 1: Sodba SEU, C-603/10, Pelati d.o.o. proti Sloveniji, 18. 10. 2012

„Približevanje zakonodaj – Direktiva 90/434/EGS – Skupni sistem obdavčitve za združitve, delitve, prenose sredstev in zamenjave kapitalskih deležev družb iz različnih držav članic – Člen 11(1)(a) – Nacionalna zakonodaja, po kateri je priznanje davčnih ugodnosti odvisno od pridobitve dovoljenja – Vloga za izdajo dovoljenja, ki jo je treba vložiti najmanj 30 dni pred predvideno transakcijo“ V zadevi C-603/10, katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Upravno sodišče Republike Slovenije (Slovenija) z odločbo z dne 8. decembra 2010, ki je prispela na Sodišče 21. decembra 2010, v postopku **Pelati d.o.o. proti Republiki Sloveniji**, SODIŠČE (peti senat), v sestavi E. Levits, v funkciji predsednika petega senata, J.-J. Kasel (poročevalec) in M. Safjan, sodnika, generalni pravobranilec: P. Cruz Villalón, sodni tajnik: A. Calot Escobar, izreka naslednjo **Sodbo**:

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 11(1)(a) Direktive Sveta z dne 23. julija 1990 o skupnem sistemu obdavčitve za združitve, delitve, prenose sredstev in zamenjave kapitalskih deležev družb iz različnih držav članic... 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med družbo Pelati d.o.o. (v nadaljevanju: Pelati) in Republiko Slovenijo, ker je davčni organ te države zavrnil vlogo za priznanje davčnih ugodnosti pri delitvi podjetja.

Pravni okvir *Pravo Unije* 3 Člen 11(1)(a) Direktive 90/434 ... *Nacionalna ureditev* 4 V skladu s členom 47 Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb ...

Spor o glavni stvari in vprašanje za predhodno odločanje

9 Družba Pelati je 30. junija 2005 sprejela 14 V teh okoliščinah je Upravno sodišče Republike Slovenije prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo to vprašanje: „Ali je določba člena 11 [Direktive 90/434] potrebno razlagati tako, da nasprotuje nacionalni ureditvi, s katero Republika Slovenija kot država članica, davčno ugodnost za gospodarsko družbo, ki želi izvesti delitev (oddelitev dela družbe in ustanovitev nove družbe) pogojuje s pravočasnostjo vloge za izdajo dovoljenja za priznanje davčnih upravičenj, ki oddelitvi ob izpolnjevanju predpisanih pogojev sledijo, oziroma po kateri davčni zavezanec s potekom roka davčne ugodnosti po nacionalni zakonodaji avtomatično izgubi?“

Vprašanje za predhodno odločanje *Uvodne ugotovitve* *Vsebinska presoja*

28 V obravnavanem primeru je razvidno, da mora davčni zavezanec v skladu s členom 47 ZDDPO-1 v povezavi s členom 363(2) ZDavP-1 vlogo za priznanje davčnih ugodnosti, določenih z Direktivo 90/434, vložiti najmanj 30 dni pred predvidenim datumom transakcije prestrukturiranja, sicer izgubi pravice, podeljene s to direktivo. 29 Zato je treba preveriti, ali ta 30-dnevni rok izpolnjuje zahteve **načela učinkovitosti** glede dolžine in začetka roka.

30 Sodišče je v okviru preučitve načela učinkovitega sodnega varstva pravic, ki jih imajo posamezniki na podlagi prava Unije, glede dolžine rokov že razsodilo, da **je s pravom Unije združljiva določitev razumnih prekluzivnih rokov za vložitev pravnih sredstev zaradi pravne varnosti, pri čemer se ščitita tako davčni zavezanec kot zadevni organ. Ti roki namreč v praksi ne onemogočajo ali občutno otežujejo uresničevanja pravic, ki jih daje pravni red Unije** (sodbi z dne 10. julija 1997 v zadevi Palmisani, C-261/95, Recueil, str. I-4025, točka 28, in z dne 17. novembra 1998 v zadevi Aprile, C-228/96, Recueil, str. I-7141, točka 19). ... šestdesetdnevnega **roka za vložitev tožbe ni mogoče grajati samega po sebi** (sodbi z dne 14. decembra 1995 v zadevi Peterbroeck, C-312/93, Recueil, str. I-4599, točka 16, in z dne 6. oktobra 2009 v zadevi Asturcom Telecomunicaciones, C-40/08, ZOdl., str. I-9579, točka 43).

32 Zato nacionalna ureditev, ki davčne ugodnosti, določene z Direktivo 90/434, priznava samo **pod pogojem, da je bila zadevna vloga vložena najmanj 30 dni pred predvidenim datumom transakcije prestrukturiranja, ni taka, da bi v praksi onemogočala ali**

čezmerno oteževala uresničevanje pravic, ki jih davčnim zavezancem priznava pravo Unije. 33 Čeprav prekluzivni rok, kakršen je ta v postopku v glavni stvari, kot tak ni v nasprotju z načelom učinkovitosti, ni mogoče izključiti, da lahko v posebnih okoliščinah zadeve, o kateri odloča predložitveno sodišče, izvedbene določbe glede tega roka povzročijo kršitev navedenega načela. 35 Zato v takih okoliščinah obdobje, v katerem teče tridesetdnevni rok, ni odvisno od davčnega zavezanca, saj ta ne more natančno vedeti, niti kdaj začne ta rok teči niti kdaj poteče, to je kdaj bo predvidena transakcija prestrukturiranja vpisana v sodni register.

36 Spomniti pa je treba, da je treba cilje, ki jih uresničuje Direktiva 90/434, prenesti v nacionalno pravo ob spoštovanju zahtev pravne varnosti. Zato imajo države članice obveznost, da določijo dovolj natančen, jasen in predvidljiv sistem rokov, da se posamezniki lahko seznanijo s svojimi pravicami in dolžnostmi (glej po analogiji sodbo z dne 28. januarja 2010 v zadevi Uniplex (UK), C-406/08, ZOdl., str. I-817, točka 39 in navedena sodna praksa). Predložitveno sodišče mora preveriti, ali so te zahteve spoštovane. 37 Ob upoštevanju zgoraj navedenega je treba na predloženo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 11(1)(a) Direktive 90/434 razlagati tako, da ne nasprotuje nacionalni ureditvi, kot je ta v postopku v glavni stvari, ki za priznanje davčnih ugodnosti, ki v skladu z določbami navedene direktive veljajo za transakcijo delitve, določa pogoj, da mora biti vloga v zvezi s to transakcijo vložena v določenem roku. Vendar mora predložitveno sodišče ugotoviti, ali so izvedbene določbe glede tega roka, še zlasti določitev njegovega začetka, dovolj natančne, jasne in predvidljive ...

Iz teh razlogov je Sodišče (peti senat) razsodilo: Člen 11(1)(a) Direktive Sveta z dne 23. julija 1990 o skupnem sistemu obdavčitve za združitve, delitve, prenose sredstev in zamenjave kapitalskih deležev družb iz različnih držav članic (90/434/EGS) je treba razlagati tako, da ne nasprotuje nacionalni ureditvi, kot je ta v postopku v glavni stvari, ki za priznanje davčnih ugodnosti, ki v skladu z določbami navedene direktive veljajo za transakcijo delitve, določa pogoj, da mora biti vloga v zvezi s to transakcijo vložena v določenem roku. Vendar mora sodišče ugotoviti, ali so izvedbene določbe glede tega roka, še zlasti določitev njegovega začetka, dovolj natančne, jasne in predvidljive, da se lahko davčni zavezanci seznanijo s svojimi pravicami, in se prepričati, da je tem mogoče priznati davčne ugodnosti, določene s to direktivo.

Katera načela so merodajna pri uporabi prava EU v RS, kot izhaja iz gornjega judikata?

Slika 2: Sodba X Ips 18/2013, 19. 9. 2013

Jedro:

Določba drugega odstavka 363. člena ZDavP-1 ne izpolnjuje zahteve po vsebinski določljivosti pravnih norm, saj opredelitev roka, v katerem bi moral davčni zavezanec vložiti vlogo za izdajo dovoljenja za priznanje davčnih upravičenj, ni dovolj natančna, jasna in predvidljiva. Navedena določba ZDavP-1 je tako v neskladju s ciljem Direktive Sveta 90/434/EGS, saj davčnim zavezancem v nasprotju z zahtevami načela učinkovitosti onemogoča oziroma prekomerno otežuje, da bi se seznanili s pogoji, pod katerimi lahko pridobijo upravičenja, ki jih predvideva navedena direktiva. V skladu z načelom primarnosti prava EU mora nacionalno sodišče v primeru ugotovljene neskladnosti določb nacionalnega prava s pravom EU po uradni dolžnosti zavrniti uporabo katerekoli, tudi poznejše, neskladne določbe nacionalne zakonodaje, ne da bi moralo zahtevati ali čakati na njeno razveljavitev po zakonodajni poti ali s strani ustavnega sodišča.

Izrek: I. Reviziji se ugodi, sodba Upravnega sodišča Republike Slovenije v Ljubljani U 2561/2008-21 z dne 19. 11. 2012 se spremeni tako, da se tožbi ugodi in se odpravita odločba Davčne uprave Republike Slovenije, Davčnega urada Ljubljana, št. 423-01-10219/2005-1-0808-00 z dne 16. 11. 2005, in odločba Ministrstva za finance, št. DT-499-14-6/2006-2 z dne 30. 10. 2008, ter se zadeva vrne prvostopenjskemu davčnemu organu v ponoven postopek.

II. Tožena stranka je dolžna tožeči povrniti stroške spora na obeh stopnjah v višini 758,40 EUR z zakonskimi zamudnimi obrestmi, ki tečejo od 1. dne po poteku izpolnitvenega roka do plačila.

Obrazložitev: 1. Z izpodbijano sodbo je sodišče prve stopnje na podlagi prvega odstavka 63. člena Zakona o upravnem sporu (v nadaljevanju ZUS-1) zavrnilo tožbo tožeče stranke (v nadaljevanju revidentke) zoper **odločbo Davčne uprave Republike Slovenije, Davčnega urada Ljubljana, št. 423-01-10219/2005-1-0808-00 z dne 16. 11. 2005, s katero je prvostopni davčni organ odločil, da se revidentkini vlogi za izdajo dovoljenja o priznanju upravičenj ne ugodi.** Tožena stranka je z odločbo, št. DT-499-14-6/2006-2 z dne 30. 10. 2008, izrek odločbe prvostopenjskega davčnega organa spremenila tako, da je vlogo za izdajo dovoljenja o priznanju upravičenj zavrgla kot prepozno, sicer pa je revidentkino pritožbo zoper prvostopenjsko davčno odločbo kot neutemeljeno zavrnila.... **Prvostopenjsko sodišče** je v obravnavani zadevi v **predlogu za predhodno odločanje** postavilo vprašanje, ali je določbo člena 11 **Direktive Sveta 90/434/EGS** treba razlagati tako, da nasprotuje nacionalni ureditvi, s katero Republika Slovenija kot država članica davčno ugodnost za gospodarsko družbo, ki želi izvesti delitev (oddelitev dela družbe in ustanovitev nove družbe) pogojuje s pravočasnostjo vloge za izdajo dovoljenja za priznanje davčnih upravičenj, ki oddelitvi ob izpolnjevanju predpisanih pogojev sledijo, oziroma po kateri davčni zavezanec s potekom roka davčne ugodnosti po nacionalni zakonodaji avtomatično izgubi.... 25. Na nesmiselnost oziroma nejasnost obravnavane ureditve ZDDPO-1 in ZDavP-1 pa kaže tudi sedaj veljavna ureditev ZDDPO-2(13), ki dovoljenja davčnega organa ne določa več kot enega od pogojev za pridobitev davčnih upravičenj. **Sodišče Evropske unije (zadeva Pelati, d. o. o. proti Republiki Sloveniji, C-603/10, z dne 18. oktobra 2012)** je odločilo, da je člen 11(1)(a) Direktive Sveta 90/434/EGS treba razlagati tako, da ne nasprotuje nacionalni ureditvi, kot je ta v postopku v glavni stvari, ki za priznanje davčnih ugodnosti, ki v skladu z določbami navedene direktive veljajo za transakcijo delitve, določa pogoj, da mora biti vloga v zvezi s to transakcijo vložena v določenem roku. Vendar mora predložitveno sodišče ugotoviti, ali so izvedbene določbe glede tega roka, še zlasti določitev njegovega začetka, dovolj natančne, jasne in predvidljive, da se lahko davčni zavezanci seznanijo s svojimi pravicami, in se prepričati, da je tem mogoče priznati davčne ugodnosti, določene s to direktivo...

7. Po presoji Vrhovnega sodišča je vprašanje razlage drugega odstavka 363. člena ZDavP-1 oziroma njegove skladnosti z Direktivo Sveta 90/434/EGS, glede katerega sodne prakse Vrhovnega sodišča še ni, po vsebini zadeve pomembno pravno vprašanje, zato je revizija v obravnavani zadevi dovoljena. **Stališče sodišča prve stopnje, da revidentka za takšno razlago nima več pravnega interesa, je zmotno.** Šele na podlagi vsebinske presoje nacionalnega sodišča, ali je rok iz drugega odstavka 363. člena ZDavP-1, še zlasti določitev njegovega začetka, dovolj natančen, jasen in predvidljiv, da se lahko davčni zavezanci seznanijo s svojimi pravicami, je namreč mogoče ugotoviti, ali je navedeni člen ZDavP-1 v skladu z Direktivo Sveta 90/434/EGS. Ugotovitev morebitne neskladnosti bi v obravnavani zadevi pomenila, da prekluzivnega roka iz drugega odstavka 363. člena ZDavP-1 ne bi bilo mogoče uporabiti, saj **mora nacionalno sodišče v primeru neskladja nacionalne določbe s pravom EU odkloniti uporabo neskladnega nacionalnega pravila....**

Katera načela so merodajna pri uporabi prava EU v RS, kot izhaja iz obeh judikatov?

4.a) Preučite, predvsem upoštevajte 6., 238. in 251. in 252. člene ZUP, katero pravo in dejstva po času veljave/obstoja mora upravni organ uporabiti, ko odloča v upravnem postopku! Štejejo pravila in dejstva, ki (**Obkrožite, nato odgovor preverite po rešitvi naloge 4.b!**):

- a) veljajo/obstajajo v času začetka postopka (vloge);
- b) veljajo/obstajajo v času odločitve;
- c) veljajo/obstajajo v času izteka predpisanega roka;
- č) kar je za stranko ugodneje.

4.b) Kakšno je stališče Ustavnega sodišča po judikatih iz let 2004 in 2003 (glej sliko v nadaljevanju) glede rabe predpisa, novega ali prejšnjega, v obnovljenih postopkih po v nadaljevanju navedenih judikatih, upoštevaje, ali se je v času med vodenjem prvotnega prvostopenjskega postopka in obnovljenega spremenil/o? Ob preučitvi judikatov si izpišite:

Primer 1: OdlUS, št. Up-304/01 z dne 20. 5. 2004

	Akt in vložnik/izdajatelj	Datum
Začetek 1. st. upravnega postopka		
Sprememba materialnega prava		
Zaključek 1. st. upravnega postopka		
Odločitev v 1. st. upravnem sporu		
Odločitev v 2. st. upravnem sporu		
Odločitev o ustavni pritožbi		
Skupno trajanje zadeve =	_____ let + nov postopek!	

Primer 2: OdlUS, št. Up-10/03 z dne 10. 7. 2003

	Akt in vložnik/izdajatelj	Datum
Začetek 1. st. upravnega postopka		
Sprememba dejanskega stanja		
Zaključek 1. st. upravnega postopka		
Odločitev v 1. st. upravnem sporu		
Odločitev v 2. st. upravnem sporu		
Odločitev o ustavni pritožbi		
Skupno trajanje zadeve =	_____ let + nov postopek!	

Potek postopkov po časovni premici:

I-----UP-----→I-----US1-----→I-----US2-----→I-----Up-----→

Slika 3: OdiUS UP-304/01-27, 20. 5. 2004

Akt:	Sodba Vrhovnega sodišča št. I UP 78/98-2 z dne 8. 3. 2001 in sodba Upravnega sodišča, Oddelka v Novi Gorici, št. U 1294/96- 9 z dne 28. 8. 1998 Odločba Ministrstva za notranje zadeve št. 0011/22-XVII- 318.380 z dne 2. 8. 1996
Izrek:	Sodba Vrhovnega sodišča št. I UP 78/98-2 z dne 8. 3. 2001 in sodba Upravnega sodišča, Oddelka v Novi Gorici, št. U 1294/96- 9 z dne 28. 8. 1998 se razveljavita. Odločba Ministrstva za notranje zadeve št. 0011/22-XVII- 318.380 z dne 2. 8. 1996 se odpravi. Zadeva se vrne Ministrstvu za notranje zadeve v novo odločanje.
Evidenčni stavek:	Pristojni upravni organ je v konkretnem primeru bistveno prekršil rok za odločitev o vlogi za sprejem v državljanstvo, saj je o pritožnikovi vlogi odločal nerazumno dolgo. To je imelo za posledico, da je bil zanj uporabljen predpis, ki je za sprejem v državljanstvo glede znanje jezika določil strožji pogoj kot predpis, ki je veljal v času vložitve njegove vloge. Ustavno sodišče je ugotovilo, da je zakonodajalec spremembo (poostritev pogoj znanja jezika) uvedel brez kakršnegakoli prehodnega obdobja, pri čemer ni razvidno, da bi za takšno bistveno spremembo imel razloge, ki bi v javnem interesu upravičevali takojšnjo uvedbo zaostrenega pogoja, zato gre za poseg v načelo zaupanja v pravo. Ker zakonodajalec, če bi ravnal v skladu z načelom zaupanja v pravo, prehodnega režima glede pogoja znanja jezika za primere, kakršen je pritožnikov, ne bi mogel urediti drugače kot tako, da bi določil, da se za reševanje še nerešenih vlog, vloženih pred spremembo Zakona, pogoj znanja jezika presoja po določbah predpisa, veljavnega v času vložitve njegove vloge za sprejem v državljanstvo, je Ustavno sodišče glede na specifične okoliščine primera sodbi Upravnega in Vrhovnega sodišča razveljavilo, odločbo Ministrstva pa odpravilo ter vrnilo zadevo v novo odločanje pristojnemu upravnemu organu.
Geslo:	1.5.51.2.10 - Ustavno sodstvo - Odločbe - Vrste odločitev Ustavnega sodišča - V postopku odločanja o ustavni pritožbi - Razveljavitev/odprava izpodbijanega akta in vrnitev v novo odločanje. 5.2 - Temeljne pravice - Enakost (14.2). 5.3.13.18 - Temeljne pravice - Državlanske in politične pravice - Procesna jamstva, pravica do obrambe in poštenega sojenja (19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31) - Enakost orožij (22, 14). 3.9 - Splošna načela - Vladavina prava. 3.10 - Splošna načela - Pravna varnost.
Pravna podlaga:	Člen 2, 14.2, 22, Ustava [URS] Člen 59.1, Zakon o Ustavnem sodišču [ZUstS]
Polno besedilo:	Up-304/01-27 20. 5. 2004

ODLOČBA

Ustavno sodišče je v postopku odločanja o ustavni pritožbi A. A. iz Ž., ki ga zastopa B. B., odvetnik v Z., na seji dne 20. maja 2004 odločilo:

1. Sodba Vrhovnega sodišča št. I UP 78/98-2 z dne 8. 3. 2001 in sodba Upravnega sodišča, Oddelka v Novi Gorici, št. U 1294/96-9 z dne 28. 8. 1998 se razveljavita.
2. Odločba Ministrstva za notranje zadeve št. 0011/22-XVII- 318.380 z dne 2. 8. 1996 se odpravi.
3. Zadeva se vrne Ministrstvu za notranje zadeve v novo odločanje.

Obrazložitev

A. 1. Pritožnik vlaga ustavno pritožbo zoper sodbo Vrhovnega sodišča št. U 1294/96-9 z dne 28. 8. 1998 v zvezi s sodbo Upravnega sodišča št. U 1294/96-9 z dne 28. 8. 1998 in odločbo Ministrstva za notranje zadeve št. 0011/22-XVII-318.380 z dne 2. 8. 1996, s katerimi je bila zavrnjena njegova vloga za pridobitev državljanstva Republike Slovenije z naturalizacijo na podlagi 10. člena v zvezi z

drugim odstavkom 12. člena Zakona o državljanstvu Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 1/91-I in nasl. - v nadaljevanju ZDRS), ker naj ne bi bil izpolnjen pogoj iz 5. točke 10. člena Zakona (aktivno znanje slovenskega jezika).

2. Ministrstvo za notranje zadeve (v nadaljevanju Ministrstvo) je v izpodbijani odločbi navedlo, da je A. A. za sprejem v državljanstvo zaprosil dne 20. 12. 1991, da je njegovo vlogo Ministrstvo prejelo 24. 6. 1992 in da je zaradi velikega pripada zadev postopek uvedlo maja 1994. V zvezi z njegovim ugovorom, da ob vložitvi vloge določba 5. točke prvega odstavka 10. člena ZDRS, ki določa, da mora prosilec aktivno obvladati slovenski jezik v pisni in ustni obliki, kar dokaže z obveznim preizkusom, še ni veljala, je v odločbi navedlo, da je prosilcu že z dopisom pojasnilo, da se izpolnjevanje pogojev za pridobitev državljanstva Republike Slovenije z naturalizacijo ugotavlja na podlagi materialnega predpisa, ki velja v času izdaje upravnega akta. Ker prosilec kljub pozivu ni predložil dokazila o aktivnem znanju slovenskega jezika, je štelo, da ne izpolnjuje pogoja iz 5. točke 10. člena ZDRS.

3. Upravno sodišče je tožbo ustavnega pritožnika zavrnilo kot neutemeljeno. V obrazložitvi izpodbijane sodbe je potrdilo stališče Ministrstva glede uporabe materialnega predpisa. Tožbeni ugovor o retroaktivni uporabi Zakona o spremembah in dopolnitvah ZDRS je zavrnilo. Pri tem se je sklicevalo na 15. člen ZDRS, ki določa, da postane prosilec za državljanstvo z naturalizacijo državljan šele, ko mu je vročena odločba o pridobitvi državljanstva Republike Slovenije in navedlo: "Za sodišče je neutemeljen tudi očitek tožnika, da je zaradi kršitve roka, ki je v Zakonu o splošnem upravnem postopku določen za izdajo odločbe, potrebno uporabiti v takih primerih materialni predpis, ki je veljal v času, ko je prosilec vložil prošnjo za sprejem v državljanstvo. Samo dejstvo, da je tožena stranka o tožnikovi prošnji odločila po poteku predpisanega roka, ne more biti razlog za drugačno razlago in uporabo 15. člena ZDRS."

4. Vrhovno sodišče je z izpodbijano sodbo pritožbo zoper sodbo Upravnega sodišča zavrnilo. V izpodbijani sodbi je navedlo, da sprejem v državljanstvo z naturalizacijo po drugem odstavku 12. člena ZDRS ni pravica posameznika, temveč le možnost in se izda pozitivna odločba, če so izpolnjeni vsi predpisani pogoji, in če je individualni interes prosilca za sprejem v državljanstvo v skladu z nacionalnim interesom. Zavzelo je stališče, da je upravni organ pogoj glede slovenskega jezika utemeljeno ugotavljal na podlagi spremenjene določbe ZDRS, saj je o vlogi odločal po uveljavitvi Zakona o spremembah in dopolnitvah ZDRS. Glede na določbo v času odločanja veljavnega 4. člena Zakona o splošnem upravnem postopku^[1] (načelo zakonitosti) namreč odločajo upravni organi na podlagi predpisov, veljavnih ob izdaji odločbe in dejanskega stanja ob izdaji odločbe. Če tožena stranka pri izdaji odločbe ni upoštevala rokov, predpisanih z Zakonom, bi tožnik lahko ravnal v skladu z določbami, ki se nanašajo na molk organa. Ne more pa to po stališču Vrhovnega sodišča vplivati na zakonitost odločbe tožene stranke.

5. Pritožnik v ustavni pritožbi navaja, da **v času vložitve prošnje za sprejem v slovensko državljanstvo (dne 20. 12. 1991) veljavni ZDRS od prosilca ni zahteval aktivnega znanja slovenskega jezika, pač pa le znanje slovenskega jezika v taki meri, ki omogoča sporazumevanje z okoljem. Sprememba ZDRS, s katero je bil določen strožji pogoj, to je aktivno znanje slovenskega jezika v pisni in ustni obliki, je začela veljati šele leta 1994.** Pritožnik poudarja, da upravni organ njegove vloge ni reševal v normalnih razumnih rokih, temveč je o njej odločal šele leta 1996, na podlagi spremenjenega predpisa, torej po strožjih pogojih. Meni, da ni enakopraven oziroma enak pred zakonom s tistimi prosilci, ki so državljanstvo pridobili pred uveljavitvijo spremembe Zakona. Poudarja, da Zakon o spremembah in dopolnitvah ZDRS iz leta 1994 ne določa, da se začeti postopki nadaljujejo po novih predpisih. Zato meni, da bi upravni organ in sodišči v njegovem primeru morali uporabiti predpis, ki je veljal v času, ko se je postopek začel. Stališču Vrhovnega sodišča, da upravni organi odločajo na podlagi predpisov, veljavnih ob izdaji odločbe in dejanskega stanja ob izdaji odločbe, ki naj bi izhajalo iz 4. člena ZUP86 (načelo zakonitosti) očita neskladje z ustavno določbo o prepovedi retroaktivne veljave zakona. Ustavnemu sodišču predlaga, naj oceni ustavnost določbe 4.

člena ZUP86 in ugotovi, da ni bila v skladu z Ustavo. 6. Ustavno sodišče je s sklepom št. Up-304/01 z dne 27. 11. 2003 ustavno pritožbo sprejelo v obravnavo. V skladu z določbo 56. člena Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 15/94 - v nadaljevanju ZUstS) je bila ustavna pritožba vročena Vrhovnemu sodišču, ki nanjo ni odgovorilo.

B. 7. Po ustaljeni ustavnosodni presoji Ustavno sodišče v postopku z ustavno pritožbo ne presoja, ali je odločitev sodišča sama po sebi pravilna, temveč izpodbijano odločbo preizkusi le glede vprašanja, ali so bile z njo kršene človekove pravice in temeljne svoboščine. Pritožnik zatrjuje kršitev pravice do enakosti pred zakonom (drugi odstavek 14. člena Ustave). Izpodbija sicer le sodbo Vrhovnega sodišča, ne pa tudi sodbe Upravnega sodišča in odločbe Ministrstva. Ker pa se pritožnik ne strinja z vsebinskimi razlogi za zavrnitev njegove vloge, z izpodbijano sodbo Vrhovnega sodišča pa je bila le potrjena odločitev prvostopnega sodišča oziroma upravnega organa, je Ustavno sodišče presojalo tudi odločitvi Upravnega sodišča in Ministrstva.

8. V obravnavani zadevi je Ministrstvo odločalo o pritožnikovi prošnji za sprejem v državljanstvo na podlagi drugega odstavka 12. člena[2] v zvezi z 10. členom ZDRS. Vlogo pritožnika je zavrnilo, ker naj ne bi izpolnjeval pogoja iz 5. točke prvega odstavka 10. člena ZDRS.[3] Poudariti je treba, da je pritožnik vlogo za sprejem v državljanstvo, v skladu z drugim odstavkom 27. člena ZDRS, vložil pri Sekretariatu za upravne zadeve Občine Piran, Oddelku za notranje zadeve (v nadaljevanju Sekretariat), že dne 20. 12. 1991. Sekretariat je pritožnika dne 17. 3. 1992 pozval na dopolnitev vloge, dne 19. 6. 1992 pa je vlogo s priloženimi dokazi in z mnenjem, da prosilec izpolnjuje vse pogoje za pridobitev državljanstva, ter s predlogom za pozitivno rešitev prošnje poslal Ministrstvu, ki je pristojno za odločanje o pridobitvi državljanstva z naturalizacijo (prvi odstavek 27. člena ZDRS). V tem času veljavni ZDRS[4] je glede znanja slovenskega jezika v 5. točki prvega odstavka 10. člena ZDRS od prosilca zahteval le, da "obvlada slovenski jezik v taki meri, da se lahko sporazumeva z okoljem".

9. Dne 25. 3. 1994 je začel veljati Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o državljanstvu Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 13/94 - v nadaljevanju ZDRS-C), s katerim je bil pogoj glede znanja slovenskega jezika občutno zaostren. Spremenjena določba 5. točke prvega odstavka 10. člena ZDRS je od prosilca zahtevala, "da aktivno obvlada slovenski jezik v pisni in ustni obliki, kar dokaže z obveznim preizkusom".[5] Ministrstvo je dne 17. 10. 1994 in nato še 12. 10. 1995 pritožnika pozvalo, naj v roku dveh mesecev predloži dokaz o aktivnem znanju slovenskega jezika. Pritožnik je dne 4. 12. 1995 prosil za ponovno podaljšanje roka. V dopisu je navedel, da preizkusa aktivnega znanja slovenskega jezika žal ni uspešno opravil, vendar je pričakoval, da bo opravljal preizkus na podlagi določb ZDRS, ki je veljal v času vložitve vloge iz leta 1991, ne pa pod spremenjenimi pogoji, ki so stopili v veljavo 25. 3. 1994. Ministrstvo je v dopisu z dne 21. 6. 1996 pritožniku pojasnilo, da se izpolnjevanje pogojev za pridobitev državljanstva Republike Slovenije z naturalizacijo ugotavlja na podlagi materialnega predpisa, ki velja v času izdaje upravnega akta, in da bi bila odločba, ki bi bila izdana, upoštevajoč določbo iz prejšnjega zakona, nezakonita. Pritožnika je opozorilo, naj v roku sedmih dni predloži dokaz o aktivnem znanju slovenskega jezika, sicer bo izdalo negativno odločbo. Ker dokaza ni predložil, je Ministrstvo z izpodbijano odločbo vlogo pritožnika zavrnilo, ker naj ne bi izpolnjeval pogoja iz 5. točke prvega odstavka 10. člena ZDRS. Ministrstvo je o prošnji za sprejem v državljanstvo odločilo dne 2. 8. 1996 - znatno po preteku zakonskega dvomesečnega instruktorskega roka za izdajo odločbe, torej šele po več kot štirih letih od vložitve vloge.

10. Zakon o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 80/99 in nasl. - v nadaljevanju ZUP) za odločanje o pravicah in obveznostih posameznikov, pravnih oseb in drugih strank predpisuje roke (222. člen).[6] Splošen rok je dva meseca.[7] Razlog za posebno določitev rokov je v tem, da se zagotovi učinkovito uresničevanje pravic in obveznosti, o katerih odloča uprava. Zato **odločanje v instruktorskih**

rokih, ki so določeni z zakonom, ne pomeni le zakonitega dela upravnega organa, temveč hkrati spoštovanje pravice do enakega varstva pravic (22. člen Ustave). Slednja ustavna pravica pa je, ko gre za postopke, v katerih se pred državnimi organi odloča o pravicah ali obveznostih, poseben izraz pravice do enakosti pred zakonom (drugi odstavek 14. člena Ustave). Zahteva po enakopravni obravnavi posameznikov ali pravnih oseb v postopkih pred upravnimi organi zagotavlja tudi, da bo o istovrstnih vlogah, ki jih ob istem času vlagajo različni posamezniki, odločeno v enakem času in praviloma ob uporabi istih materialnih predpisov. To je pomembno tudi zato, ker upravni organi praviloma odločajo po stanju in na podlagi predpisov, ki veljajo v času izdaje odločbe. Relativno kratek čas, ki ga Zakon daje upravi na razpolago za odločitev, zagotavlja tudi visoko stopnjo verjetnosti, da se dejansko stanje, ki je podlaga strankinega zahtevka, in materialni predpis, na podlagi katerega stranka vlaga svojo zahtevo, ne bosta spremenila.

11. V obravnavanem primeru je Ministrstvo bistveno prekoračilo rok za odločitev o vlogi za sprejem v državljanstvo na podlagi drugega odstavka 12. člena ZDRS, saj je o pritožnikovi vlogi odločalo nerazumno dolgo - več kot štiri leta. To je imelo za posledico, da je bil zanj uporabljen predpis, ki je za sprejem v državljanstvo glede znanja jezika določal strožji pogoj kot predpis, ki je veljal v času vložitve njegove vloge.

12. Ustavno sodišče je že večkrat presoјalo izpodbijane predpise glede njihove skladnosti z načelom varstva zaupanja v pravo kot enim od načel pravne države (2. člen Ustave). To načelo posamezniku zagotavlja, da država njegovega položaja ne bo arbitrarno, torej brez razloga, utemeljenega v javnem interesu, poslabšala. Zato mora tudi zakonska sprememba, ki poslabšuje posameznikov položaj za naprej, temeljiti na ustavno utemeljenih razlogih, pri tem pa mora zakonodajalec praviloma zagotoviti tudi ustrezen prehodni režim. Te kriterije je Ustavno sodišče upoštevalo tudi pri presoji Zakona o spremembah Zakona o tujcih (Uradni list RS, št. 44/97- v nadaljevanju Ztuj-A), ki je triletno bivanje v Sloveniji kot pogoj za izdajo dovoljenja za stalno prebivanje podaljšal na osem let (odločba št. U-I-206/97 z dne 17. 6. 1998, Uradni list RS, št. 50/98 in OdlUS VII, 134). Ztuj-A je v 2. členu vseboval prehodno določbo, po kateri naj bi se prošnjke za dovoljenje za stalno prebivanje, vložene po njegovi uveljavitvi, reševale "po tem zakonu". V obrazložitvi odločbe št. U-I-206/97 je navedlo, da ima sicer zakonodajalec pri urejanju pravnega položaja tujcev precej širok prostor lastne presoje, kljub temu pa je treba pretehtati, "ali obstajajo za tako spremembo prevladujoči razlogi javnega interesa, ki terjajo takojšnjo uvedbo zaostrenega pogoja, ali pa bi bilo treba dati prednost načelu varstva zaupanja v pravo in spremembo uvesti postopno - z ustreznim prehodnim režimom..." Ocenilo je, da je treba dati v konkretnem primeru prednost varstvu zaupanja v pravo in je izpodbijano zakonsko spremembo razveljavilo, kolikor se je nanašala na osebe, ki so pred njeno uveljavitvijo vložile vlogo za pridobitev dovoljenja za stalno prebivanje in so pri tem že izpolnjevale pogoj triletnega začasnega bivanja v RS.

13. ZDRS-C (za razliko od Ztuj-A) ni vseboval izrecne določbe, po kateri naj bi sprememba veljala tudi za odločanje o prej vloženi vlogi. Z njim je zakonodajalec postrožil pogoj znanja jezika, pri tem pa je spremembo uvedel brez kakršnegakoli prehodnega obdobja. Ta poostritev pogoja je bila predlagana kot amandma brez posebne utemeljitve razlogov za spremembo, Vlada pa ji je izrecno nasprotovala.[8] Glede na to po oceni Ustavnega sodišča ni razvidno, da bi zakonodajalec za takšno bistveno spremembo pogoja znanja jezika imel razloge, ki bi v javnem interesu upravičevali takojšnjo uvedbo zaostrenega pogoja. Ker takšen razlog ni razviden, gre za poseg v načelo varstva zaupanja v pravo (2. člen Ustave). Takšno oceno potrjuje tudi okoliščina, da je bil strožji pogoj znanja jezika z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o državljanstvu Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 96/02 - ZDRS-Č) ponovno omiljen.[9]

14. Če bi določba 5. točke prvega odstavka 10. člena ZDRS, kakršna je bila uveljavljena z ZDRS-C, še veljala, bi jo Ustavno sodišče v postopku za oceno njene ustavnosti lahko razveljavilo, zakonodajalcu pa naložilo, naj na ustrezen način uredi

prehodni režim. Ker pa je bila ta določba z ZDRS-Č ponovno spremenjena, bi Ustavno sodišče lahko samo ugotovilo njeno neustavnost, zakonodajalcu pa ne bi moglo naložiti ureditve prehodnega režima, temveč bi moralo to storiti samo z določljivo načina izvršitve po drugem odstavku 40. člena ZUstS. Na tej podlagi bi moralo v tem primeru ugoditi ustavni pritožbi (glej odločbo Ustavnega sodišča št. Up-252/96 z dne 30. 9. 1999, Uradni list RS, št. 59/99 in OdlUS VIII, 293). 15. Ker zakonodajalec, če bi ravnal v skladu z načelom zaupanja v pravo, prehodnega režima glede pogoja znanja jezika za primere, kakršen je pritožnikov, ne bi mogel urediti drugače kot tako, da bi določil, da se za reševanje še nerešenih vlog, vloženih pred spremembo Zakona, pogoj znanja jezika presoja po določbah predpisa, veljavnega v času vložitve njegove vloge za sprejem v državljanstvo, je Ustavno sodišče glede na specifične okoliščine primera in iz enakih razlogov kot v odločbi št. Up-252/96 sodbi Upravnega in Vrhovnega sodišča razveljavilo, odločbo Ministrstva pa odpravilo ter vrnilo zadevo v novo odločanje pristojnemu upravnemu organu (prvi odstavek 59. člena ZUstS). **Upravni organ bo moral izvesti nov postopek, v katerem bo glede pogoja znanja jezika moral uporabiti predpis, ki je veljal v času vložitve vloge.**

C.16. Ustavno sodišče je sprejelo to odločbo na podlagi prvega odstavka 59. člena ZUstS v sestavi: predsednica dr. Dragica Wedam Lukić ter sodnice in sodniki dr. Janez Čebulj, dr. Zvonko Fišer, Lojze Janko, mag. Marija Krisper Kramberger, Milojka Modrijan, dr. Ciril Ribičič, dr. Mirjam Škrk. Sodnik Jože Tratnik je bil pri odločanju o tej zadevi izločen. Odločbo je sprejelo soglasno. Predsednica dr. Dragica Wedam Lukić

Slika 4: OdlUS, Up-10/03-16, 10. 7. 2003

Evidenčni stavek:	<p>V obravnavanem primeru je MNZ bistveno prekoračilo rok za odločitev o vlogi za sprejem v državljanstvo na podlagi drugega odstavka 12. člena ZDRS, saj je o pritožnični vlogi odločalo kar štiri leta. Če bi upravni organ odločil pravočasno, bi pritožnica izpolnjevala zakonski pogoj glede obstoja zakonske zveze, morebitna kasnejša razveza zakonske zveze pa na že pridobljeno državljanstvo, če bi bili zanj izpolnjeni tudi drugi pogoji, ne bi vplivala. Glede na navedene posebne okoliščine je bila pritožnici zaradi nezakonitega ravnanja upravnega organa (bistvene prekoračitve instruktorskega roka) kršena pravica iz 22. člena Ustave.</p>	
Polno besedilo:	Up-10/03-16	10. 7. 2003
	ODLOČBA	
	<p>Ustavno sodišče je v postopku odločanja o ustavni pritožbi A. A. iz Ž., ki jo zastopa B. B. B. iz Z., na seji dne 10. julija 2003 odločilo:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sodba Vrhovnega sodišča št. I Up 553/99-4 z dne 24. 10. 2002 in sodba Upravnega sodišča št. U 441/98-12 z dne 17. 2. 1999 se razveljavita. 2. Odločba Ministrstva za notranje zadeve št. 0011/50-XVII- 331.104 z dne 10. 1. 1998 se odpravi. 3. Zadeva se vrne Ministrstvu za notranje zadeve v novo odločanje. 	
	<p>Obrazložitev: A. 1. Ministrstvo za notranje zadeve (v nadaljevanju MNZ) je z odločbo št. 0011/50-XVII-331.104 z dne 10. 1. 1998 zavrnilo prošnjo ustavne pritožnice za sprejem v državljanstvo Republike Slovenije z naturalizacijo na podlagi drugega odstavka 12. člena Zakona o državljanstvu Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 1/91-I in nasl. - v nadaljevanju ZDRS). V odločbi je MNZ najprej navedlo, da je ob vložitvi prošnje novembra 1993 A. izpolnjevala pogoje glede dejanskega prebivanja po drugem odstavku 12. člena ZDRS. Nato je ugotovilo, "da so se bistveno spremenili zakonski pogoji, ker se je v obdobju od vložitve vloge do njene obravnave v novembru 1997 razvezala". Zato je njeno prošnjo presojalo v okviru pogojev, določenih v 10. členu ZDRS. Ker A. A. pogoja iz 3. točke prvega odstavka 10. člena ZDRS, da dejansko živi v Republiki Sloveniji 10 let, od tega neprekinje-</p>	

no zadnjih 5 let pred vložitvijo prošnje, ni izpolnjevala, je prošnjo zavrnilo. Upravno sodišče je v sodbi št. U 441/98-12 z dne 17. 2. 1999 ugotovilo, da je odločba MNZ pravilna, saj se je z razvezo pritožnice spremenil njen osebni status, ki je po drugem odstavku 12. člena ZDRS (zakonska zveza z državljanom Republike Slovenije) izrecen pogoj za pridobitev državljanstva na podlagi te določbe. 2. Vrhovno sodišče je z izpodbijano sodbo pritožbo zoper sodbo Upravnega sodišča zavrnilo. V sodbi je navedlo, "da se o prošnji (zahtevku) odloča po materialnem predpisu, ki velja v času izdaje odločbe prve stopnje, v tem primeru v času izdaje odločbe tožene stranke" in da "zato ni pomembno, ali je pritožnica ob vložitvi prošnje izpolnjevala zakonske pogoje". Ker dejstvo, da se je pritožnica preselila v Slovenijo dne 6. 5. 1991, ni bilo sporno, je Vrhovno sodišče presodilo, da je odločitev Upravnega sodišča (da tožnica, ki ni več poročena s slovenskim državljanom, ne izpolnjuje pogoja 10-letnega dejanskega življenja v Sloveniji, od tega neprekinjeno vsaj zadnjih pet let pred vložitvijo prošnje) pravilna. V izpodbijani sodbi je še navedlo, da zavrnitev prošnje za sprejem v državljanstvo samo zase ne pomeni kršitve z Ustavo in z ratificiranimi mednarodnimi pogodbami zajamčenih pravic do zasebnega in družinskega življenja. 3. Pritožnica v ustavni pritožbi navaja, da je bila njena prošnja za sprejem v slovensko državljanstvo zavrtnjena na podlagi dejstva, da se je kot neslovenka še pred dokončno odločitvijo MNZ o njeni prošnji razvezala od zakonca - slovenskega državljana. Meni, da gre za diskriminacijo na podlagi etnične pripadnosti in zatrjuje kršitev 14. člena Ustave. Poudarja, da je mati petih otrok (trije so še mladoletni), ki so vsi slovenski državljani. Meni, da jo država z zavrnitvijo državljanstva prisilno ločuje od mladoletnih otrok in "meče" iz Republike Slovenije, s čimer naj bi bili kršeni določbi 35. in 53. člena Ustave. Kršen naj bi bil tudi 8. člen Ustave, ki zagotavlja, da je zakonodaja Republike Slovenije v skladu s splošno veljavnimi načeli mednarodnega prava in z mednarodnimi pogodbami. Kršene naj bi bile tudi mednarodne pogodbe, ki zagotavljajo nedotakljivost družine - 8. člen Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (Uradni list RS, št. 33/94, MP, št. 7/94 - v nadaljevanju EKČP) in 5. člen Protokola št. 7 v povezavi s 14. členom EKČP. Navaja tudi, da zaradi tega, ker nima državljanstva, nima zdravstvenega zavarovanja, zaradi česar ji na Onkološkem inštitutu nočejo zdraviti raka. Ustavnemu sodišču predlaga, naj razveljavi izpodbijano sodbo Vrhovnega sodišča in mu naloži izdajo sodbe, po kateri pritožnici pripada slovensko državljanstvo. Predlaga izdajo začasne odredbe, s katero se jo do dokončne odločitve izenači z državljani Republike Slovenije, ker je bila nezakonito izbrisana iz Registra stalnih prebivalcev Republike Slovenije, ter prednostno obravnava iz zdravstvenih razlogov. Zaradi kršitve človekovih pravic s strani državnega organa pa zahteva primerno odškodnino po 26. členu Ustave. 4. Ustavno sodišče je s sklepom št. Up-10/03 z dne 27. 3. 2003 ustavno pritožbo sprejelo v obravnavo.

B. 5. Po ustaljeni ustavnosodni presoji Ustavno sodišče v postopku z ustavno pritožbo ne presoja, ali je odločitev sodišča sama po sebi pravilna, temveč izpodbijano odločbo preizkusi le glede vprašanja, ali so bile z njo kršene človekove pravice in temeljne svoboščine. Pritožnica med drugim zatrjuje kršitev 14. člena Ustave, ki določa, da so v Sloveniji vsakomur zagotovljene enake človekove pravice in temeljne svoboščine, ne glede na narodnost, raso, spol, jezik, vero ali katerokoli drugo osebno okoliščino (prvi odstavek) ter da so pred zakonom vsi enaki (drugi odstavek). Izpodbija sicer le sodbo Vrhovnega sodišča, ne pa tudi sodbe Upravnega sodišča in odločbe MNZ. Ker pa se pritožnica ne strinja z vsebinskimi razlogi za zavrnitev njene vloge, z odločbo sodišča pa je bila le potrjena odločitev prvostopnega sodišča oziroma upravnega organa, je Ustavno sodišče presojalo tudi odločitvi Upravnega sodišča in MNZ. 6. V obravnavani zadevi je MNZ odločalo o pritožnični prošnji za sprejem v državljanstvo na podlagi drugega odstavka 12. člena ZDRS, ki se je v času odločanja o njeni prošnji glasil: "Pristojni organ lahko, če je to v skladu z nacionalnim interesom, po prostem preudarku sprejme v državljanstvo Republike Slovenije osebo, ki je že najmanj dve leti poročena z državljanom Republike Slovenije, če dejansko živi v Sloveniji neprekinjeno vsaj eno leto in če izpolnjuje pogoje iz 10. člena ZDRS". V vlogi je pritožnica zatrjevala, da izpolnjuje pogoje za pridobitev državljanstva na podlagi citirane določbe. Navedla je, da je s slovenskim državljanom poročena že od leta 1980, da imata dva mladoletna otroka, da so se v Slovenijo preselili dne 6. 5. 1991 ter da od takrat dalje živijo v Ljubljani. 7. MNZ je o prošnji za sprejem v državljanstvo odločilo dne 10. 1. 1998 - znatno po preteku zakonskega dvomesečnega instruktorskega roka za izdajo odločbe, torej šele po

štirih letih od vložitve vloge. V obrazložitvi odločbe, s katero je zavrnilo prošnjo, je navedlo le, da je ob vložitvi vloge novembra 1993 A. izpolnjevala pogoje glede dejanskega prebivanja po drugem odstavku 12. člena ZDRS, nato pa zaključilo, "ker se je v obdobju od vložitve vloge pa do njene obravnave v novembru 1997 razvezala, so se bistveno spremenili zakonski pogoji". Zato je njeno vlogo obravnavalo na podlagi 10. člena ZDRS (pod strožjimi pogoji). Ker pritožnica ni izpolnjevala pogoja desetletnega dejanskega bivanja v Sloveniji, je njeno prošnjo zavrnilo.

8. ZUP za odločanje o pravicah in obveznostih posameznikov, pravnih oseb in drugih strank predpisuje roke (222. člen). Splošen rok je dva meseca. Razlog za posebno določitev rokov je v tem, da se zagotovi učinkovito uresničevanje pravic in obveznosti, o katerih odloča uprava. **Zato odločanje v instruktivskih rokih, ki so določeni z zakonom, ne pomeni le zakonitega dela upravnega organa, temveč hkrati spoštovanje pravice do enakega varstva pravic (22. člen Ustave). Slednja ustavna pravica pa je, ko gre za postopke, v katerih se pred državnimi organi odloča o pravicah ali obveznostih, poseben izraz pravice do enakosti pred zakonom (drugi odstavek 14. člena Ustave). Zahteva po enakopravni obravnavi posameznikov ali pravnih oseb v postopkih pred upravnimi organi zagotavlja tudi, da bo o istovrstnih vlogah, ki jih ob istem času vlagajo različni posamezniki, odločeno v enakem času in praviloma ob uporabi istih materialnih predpisov. To je pomembno tudi zato, ker uprava odloča po stanju in na podlagi predpisov, ki veljajo v času izdaje odločbe.** Relativno kratek čas, ki ga Zakon daje upravi na razpolago za odločitev, zagotavlja tudi visoko stopnjo verjetnosti, da se dejansko stanje, ki je podlaga strankinega zahtevka, ne bo spremenilo. Navedeno pravilo, po katerem uprava odloča, samo zase ni sporno z vidika varstva človekovih pravic, vendar pa lahko prekoračitev instruktivskega roka glede na okoliščine posameznega primera pripelje do kršitve pravice do enakega varstva pravic iz 22. člena Ustave.

9. **V obravnavanem primeru je MNZ bistveno prekoračilo rok za odločitev** o vlogi za sprejem v državljanstvo na podlagi drugega odstavka 12. člena ZDRS, saj je o pritožnični vlogi odločalo kar štiri leta. Ker se je v času po izteku instruktivskega roka spremenila ena od okoliščin, ki je zakonski pogoj za pridobitev državljanstva (razveza zakonske zveze s slovenskim državljanom), MNZ vloge pritožnice ni rešilo na temelju drugega odstavka 12. člena ZDRS, temveč jo je obravnavalo kot vlogo po 10. členu ZDRS in jo zavrnilo. V pritožničnem primeru je torej prišlo do spremembe njenega osebnega stanja v času, ko je nedopustno dolgo tekel postopek odločanja pred upravnim organom. Pritožnica je namreč sklenila zakonsko zvezo več kot deset let pred vložitvijo vloge za sprejem v državljanstvo. To je vložila leta 1993, razvezala se je leta 1997, upravni organ pa je odločil o vlogi nekaj mesecev za tem. Pritožnici, kot je razvidno in izhaja iz podatkov spisa, ni mogoče očitati, da bi zakonsko zvezo sklenila fiktivno zato, da bi jo zlorabila za pridobitev državljanstva. Če bi upravni organ odločil pravočasno, bi pritožnica izpolnjevala zakonski pogoj glede obstoja zakonske zveze, morebitna kasnejša razveza zakonske zveze pa na že pridobljeno državljanstvo, če bi bili zanj izpolnjeni tudi drugi pogoji, ne bi vplivala. Glede na navedene posebne okoliščine je bila pritožnici zaradi nezakonitega ravnanja upravnega organa (bistvene prekoračitve instruktivskega roka) kršena pravica iz 22. člena ... **Upravni organ bo moral izvesti nov postopek odločanja in izdati odločbo, ki bo zadostila zahtevam, navedenim v tej odločbi. To pomeni, da v tem primeru pritožnične vloge za sprejem v državljanstvo ne bo mogel zavrniti le zato, ker se je po izteku instruktivskega roka spremenilo pritožnično osebno stanje...**je pritožnica ob vložitvi zahteve in ob izteku instruktivskega roka izpolnjevala zakonsko določeni pogoj.

5. **Od katerega do katerega dne** oziroma koliko časa v skupnem trajanju se šteje spor po praksi ESČP, če sodišče ne upošteva 1. st. upravnega postopka, vse nadaljnje (upravni pritožbeni postopek, upravni spor itd. in izvršba), pa že?

Primer 1: od _____ do: _____ = skupaj _____ let

Primer 2: od _____ do: _____ = skupaj _____ let

6.a) Kateri elementi nerazumno dolgega odločanja po praksi ESČP so prisotni v danih dveh primerih? Obkrožite posamezne elemente in sklepno povzemite, kaj velja!

a) zapletenost primera v dejanskem pogledu:	DA	NE
b) pravna zapletenost primera:	DA	NE
c) ravnanje strank, ki postopek upočasnjuje:	DA	NE
č) ravnanje organa oziroma njegova pasivnost, ki postopek upočasnjuje:	DA	NE
d) majhen pomen pravice za stranko:	DA	NE

6.b) Kateri razlog za zamude je bil poglobitveni tu, upošteva tedanjo politično in pravno situacijo: _____

6.c) Ali ESČP ta razlog upošteva kot merodajno merilo zamude? DA NE

Obrazložitev: _____

7. Iz izseka judikata po naslednji sliki izpišite ključne dogodke in potek časa ter komentirajte ugotovljeno odškodninsko odgovornost države (le) zaradi kršitve ZUP (tolmačenje predpisa ni predhodno vprašanje kot podlaga za prekinitev postopka, 147 in 153 ZUP)! Odškodnina: 690.881 EUR!

Začetek postopka: _____ Zaključek postopka: _____
(Neupravičena) prekinitev od _____ do _____

Slika 5: Sklep VS, II Ips 645/2009, 17. 5. 2012

Jedro: Kršitev procesne določbe prvega odstavka 147. člena ZUP, ki jasno opredeljuje pojem predhodnega vprašanja in na kateri temelji ustaljena sodna praksa, v povezavi s popolno pasivnostjo UE, ki traja od prekinitve postopka, po oceni revizijskega sodišča izpolnjuje pravni standard protipravnosti ravnanja upravnega organa. Položaj, v katerem je postopek nezakonito prekinjen že najmanj štiri leta, tožnik pa nima na voljo učinkovitega pravnega sredstva za njegovo pospešitev, je nedopusten.

Obrazložitev: Revizijsko sodišče zaradi preglednosti uvodoma povzema kronološki potek upravnih zadev UE ...:

- tožnik je 2. 6. 1998 podal vlogo za izdajo lokacijskega dovoljenja;
- ker je bila vloga nepopolna, je tožnik po njeni vložitvi posredoval še notarski zapis o potrditvi menjalne pogodbe z dne 18. 11. 1998;
- 11. 1. 1999 je bilo tožniku izdano lokacijsko dovoljenje;
- tožnik je 25. 5. 1999 podal vlogo za izdajo gradbenega dovoljenja;
- tožnik je 24. 11. 1999 podal vlogo za spremembo lokacijskega dovoljenja, 21. 2. 2000 pa je UE ... izdala odločbo o spremembi lokacijskega dovoljenja;
- neposredna sosedja M. B. je 31. 3. 2000 zoper navedeno odločbo vložila pritožbo, ker ji ni bila dana možnost sodelovati v postopku;

-upravni organ je s sklepom z dne 6. 4. 2000 dovolil obnovo postopka;
 -UE K. je 10. 11. 2000 izdala odločbo o zavrnitvi tožnikove zahteve za izdajo lokacijskega dovoljenja
 -tožnik se je zoper navedeno odločbo pritožil 12. 12. 2000;
 -drugostopenjski organ – Ministrstvo RS za okolje, prostor in energijo je 28. 11. 2003 odpravilo odločbo prvostopenjskega organa in mu zadevo vrnilo v novo odločanje;
 -UE K. je s sklepom z dne 22. 12. 2003 prekinila postopek do pridobitve uradnega tolmačenja Občinskega sveta Mestne občine glede 24. člena Odloka;
 -tožnik se zoper sklep o preinitvi postopka ni pritožil.

-O materialnopravni podlagi tožnikovega odškodninskega zahtevka

8. Tožnikov zahtevki temelji na prvem odstavku 26. člena Ustave, ki daje vsakomur pravico do povračila škode, ki mu jo v zvezi z opravljanjem službe ali kakšne druge dejavnosti državnega organa, organa lokalne skupnosti ali nosilca javnih pooblastil s svojim protipravnim ravnanjem stori oseba ali organ, ki tako službo ali dejavnost opravlja.... Ravnanje nosilcev oblasti je protipravno takrat, ko odstopa od običajne metode dela in službene dolžnosti ter potrebne skrbnosti. Pri presoji, ali je bilo ravnanje državnega organa protipravno, je treba izhajati iz narave njegovega dela. Vsaka zmotna uporaba materialnega prava ali kršitev določb postopka nikakor še ne pomeni protipravnega ravnanja. ...

O protipravnosti ravnanja upravnega organa do 22. 12. 2003

9. Glavni očitki s strani tožeče stranke, naslovljeni na UE ..., je, da upravni postopek traja nedopustno dolgo. Njene trditve v tej smeri so bile sicer skope, a povsem zadostne. S tem, ko je navedla, da je postopek tekel nedopustno dolgo, ne da bi posebej izpostavila, da je postopek pred drugostopenjskim organom (Ministrstvom RS za okolje, prostor in energijo) tekel nerazumno dolgo, je po oceni revizijskega sodišča zadostila trditvenemu bremenu. V tej luči je treba presojati tudi zatrjevano nestrokovnost v ravnanju UE ..., ki v postopek zaradi „ekonomičnosti“ (zaradi kadrovske stiske in velikega števila zadev) ni pritegnila neposredne tožnikove sosedje, čeprav se je zavedala nepravilnosti takega ravnanja. Nepriznanje statusa mejaša v upravnem postopku res ni neposredno vplivalo na zavrnitev zahtevka za izdajo lokacijskega dovoljenja, zaradi poznejše obnove postopka pa je vsaj posredno povzročilo podaljšanje postopka. Vendar pa je treba pri presoji vprašanja (ne)dopustnega trajanja upravnega postopka upoštevati fizionomijo tega postopka, ki daje stranki v primeru molka organa pravico do pritožbe ali upravnega spora zaradi molka organa (222. člen ZUP oziroma 26. člen ZUS-1). Tožnik te možnosti v sporni upravni zadevi ni izkoristil, saj ni vložil pritožbe na instančni upravni organ zaradi molka organa, zato v odškodninski pravdi nedopustnega ravnanja državnega organa ne more utemeljevati z nedopustno dolgim trajanjem upravnega postopka. Ker do 22. 12. 2003 tako ni podana protipravnost ravnanja domnevnega povzročitelja škode, manjka eden od elementov odškodninskega delikta.

O protipravnosti ravnanja upravnega organa v upravnem postopku od 22. 12. 2003

10. Drugačen pa je odgovor na vprašanje, ali je bilo ravnanje upravnega organa protipravno od 22. 12. 2003, ko je bil prekinjen postopek zaradi reševanja predhodnega vprašanja. Če je postopek prekinjen zaradi reševanja predhodnega vprašanja, rok za izdajo odločbe namreč ne teče (tretji odstavek 222. člena ZUP), zato stranka nima pravice do pritožbe zaradi molka organa.... 11. ZUP predhodno vprašanje opredeljuje kot vprašanje, brez rešitve katerega ni mogoče rešiti same zadeve, je samostojna celota in spada v pristojnost sodišča ali kakšnega drugega organa (prvi odstavek 147. člena ZUP). Za predhodno vprašanje v skladu z ZUP torej gre, kadar je neka pravica, obveznost oziroma pravno razmerje sestavni del dejanskega stanja, od katerega je odvisna odločitev v upravni zadevi. Vprašanje interpretacije splošnega pravnega akta (Odloka) ni predhodno vprašanje, ker ne gre za element dejanskega stanja, temveč za uporabo prava.

12. Napačna odločitev upravnega organa, ki je prekinilo postopek zaradi rešitve predhodnega vprašanja, je povzročila popoln zastoj v reševanju upravne zadeve od preinitve postopka 22. 12. 2003 do (najmanj) zaključka glavne obravnave 30. 11. 2007. Kršitev procesne določbe prvega odstavka 147. člena ZUP, ki jasno opredeljuje pojem predhodnega vprašanja in na kateri temelji ustaljena sodna praksa, v povezavi s popolno pasivnostjo UE ..., ki traja od preinitve postopka, izpolnjuje pravni standard protipravnosti ravnanja upravnega organa. Položaj, v katerem je postopek nezakonito prekinjen že najmanj štiri leta, tožnik pa nima na voljo učinkovitega pravnega sredstva za njegovo pospešitev, je nedopusten.

8.a) Sklepno: preverite svoj odgovor pri vprašanju 4.a) in odgovorite, **zakaj (po katerem načelu) velja splošno pravilo, da se upošteva veljavno pravo in obstoječa dejstva v času odločitve na prvi stopnji** (če spremenjeni zakon ne določa drugače)?

8.b) Po katerem načelu pa velja, da se **le ob nerazumno dolgem odločanju** upoštevajo pravo in dejstva, veljavno oziroma obstoječa ob začetku oziroma **izreku predpisanega časa za odločitev na prvi stopnji?**

8.c) Zakaj v upravnem postopku **NIKOLI ne prevlada načelo, da se odloča po predpisu, ki je za stranko ugodnejši?**

9. Opredelite **razlike med predpisanim in (ne)razumno dolgim odločanjem!**

	Predpisan rok	Rok brez nepotrebne odlaganja (razumno dolg)
Pravna podlaga		
<i>Ratio</i> (namen instituta)		
Dolžina/trajanje		
Materialnopravno ali procesna zaščita		
Posledice kršitve-strankina pravica		

10.a) V čem so **prednosti in slabosti fikcije ugoditve zahtevku pri molka organa?**

Prednosti: _____

Slabosti: _____

10.b) Ali je **primerneje tako fikcijo predpisati v ZUP ali področnih zakonih ali nikjer?**

2 SEMINAR – VARSTVO JAVNE KORISTI

1.a) **Kako razumeti javno korist**, če gre za splošno družbeno dobro, določeno kot tako z zakonom (ali odlokom ali aktom EU); kot izhaja iz **ZUP**:

1.b) **V področnem pravu**; izberite dva primera:

Primer 1: Zakon/Odllok o _____;
javna korist je zaščita: _____

Primer 2: Zakon/Odllok o _____;
javna korist je zaščita: _____

V področnem pravu je torej javna korist določena prek:

2. **Kateri udeleženec postopka je primarno poklican, da varuje javno korist?**

3. **Katere zastopnike javnega interesa še poznamo:**

Po ZUP: _____

Po ZUS-1: _____

Po področni zakonodaji (primeri): _____

4. Ali se z oceno sodišča po opisih primerov sp. strinjate in zakaj?

a) **Vložena tožba državnega pravobranilstva zoper odločbo inšpektorja, ki je prepovedal izvajanje vseh del na skladišču radioaktivnih odpadkov:** Upravno sodišče je tožbo državnega pravobranilca zavrnilo, češ da škode javne koristi ni mogoče razlagati na široko tako, da gre za poseg v javno korist vedno, kadar je kršen zakon; škoda mora biti konkretno izkazana v tem smislu, da je znatna in je že nastala, oziroma da neposredno pretili. Pritožbi državnega pravobranilca je VS (I Up 405/2004, 17. 4. 2008) ugodilo, saj je presodilo, da **obstoja objektivna nevarnost, da bi že zaradi same kršitve zakona prišlo do škode na zavarovanih dobrinah, kar predstavlja škodo javni koristi. Pri posegih v jedrske objekte ni treba, da bi škoda že nastala ali neposredno grozila, da nastane, ampak bi že zaradi nespoštovanja predpisov na področju jedrske varnosti lahko prišlo do katastrofalnih posledic za zdravje večjega števila ljudi.** Istočasno je sodišče tudi izrecno priznalo legitimacijo pravobranilcu, češ da je v tožbi ustrezno obrazložil, da škoda za javno korist izhaja že iz same narave stvari.

SE STRINJAM

SE NE STRINJAM (obkrožite da ali ne), ker:

b) **Upravno sodišče (U I 1717/2008-12, 1. 8. 2008) je v zadevi ukrepa inšpektorja za varstvo osebnih podatkov, s katerim je državnemu organu prepovedal različne obdelave računalniških datotek, na katerih so osebna sporočila in stiki posameznikov določenih trgovskih družb, ugotovilo, da ima po določbah 2. in 17. člena Zakona o upravnem sporu lastnost tožnika pravna oseba RS ki jo zastopa državno pravobranilstvo, in ne njen organ. Zaradi nujnosti vodenja postopka pa je upravno sodišče izjemoma priznalo lastnost stranke tožnika organu RS – Ministrstvu za gospodarstvo, Uradu za varstvo konkurence, ker kot tožena stranka nastopa v istem upravnem sporu po določbi 5. odstavka 17. člena Zakona o upravnem sporu tudi Republika Slovenija, ki jo po ZUS-1 zastopa organ – Informacijski pooblaščenec, ki je izdal dokončno odločbo. Ena in ista oseba namreč ne more biti stranka v postopku hkrati na tožeči in toženi strani. VS RS (I Up 405/2008, 18. 9. 2008) je po pritožbi državnega pravobranilstva za tožečo stranko RS, odločbo sodišča prve stopnje odpravilo, ker gre v zadevi za uveljavljanje varstva pristojnosti in pooblastil v okviru izvrševanja upravne funkcije Urada za varstvo konkurence in ni predmet upravnega spora pravica, obveznost ali pravna korist stranke, kar je sicer edino lahko predmet sodnega varstva v upravnem sporu.**

SE STRINJAM

SE NE STRINJAM (obkrožite da ali ne), ker:

c) Državni pravobranilec je izpodbijal odločitev ministrstva o registraciji znamke sira »Tolminc«, ker naj bi bil kršen zakon v škodo javne koristi zaradi povzročanja zmede med potrošniki, saj je bila sira znamka, tudi vsebuje besedo Tolminc že registrirana. Upravno sodišče je tožbo zavrglo, ker s procesnimi akti ne more biti kršen zakon v škodo javne koristi. Vrhovno sodišče (I Up 299/2005, 25. 2. 2008) je pritožbo državnega pravobranilca zavrnilo in mu odreklo aktivno legitimacijo, ker **zgolj s kršitvijo zakona javna korist še ni podana**. Tožeča stranka ni izkazala vzročne zveze med izdajo upravnega akta in škodo javni koristi. Aktivno legitimacijo za ugovor zoper registracijo znamke po presoji sodišča lahko uveljavi **le imetnik pravic znamke, ne pa državni pravobranilec**. Varovanje javnega interesa, da potrošniki niso v negotovosti, je po sistematiki zakona o industrijski lastnini prepuščeno le imetnikom pravic.

SE STRINJAM

SE NE STRINJAM (obkrožite da ali ne), ker:

č) Ministrstvo za šolstvo, znanost in tehnologijo je v postopku priznavanja izobrazbe za namen zaposlovanja po odločbi z dne 27.2.2006 s sklepom po uradni dolžnosti dovolilo obnovo postopka glede odločitve o enakovrednosti v tujini pridobljenega naziva slovenskemu nazivu. Vlada je kot pritožbeni organ strankino pritožbo zavrnila in tožnik je zoper odločitev vlade vložil tožbo v upravnem sporu, v katerem je vlada s sklepom kot pooblaščenca določila državno pravobranilstvo. **Upravno sodišče je tožbi ugodilo in sprejelo stališče, da je upravni organ (ministrstvo) izdalo sklep o dovolitvi obnove po poteku enomesečnega roka**, saj je organ za novo dejstvo, da je stranka prepisala del magistrske naloge izvedel iz anonimnega pisma 30.6.2008, obnovo postopka pa je uvedel šele 5.2.2009. Vrhovno sodišče (sklep št. III Ip 2635/2013, 10.7.2013) pa je reviziji tožene stranke RS, Vlade RS, ki jo po pooblastilu zastopa državno pravobranilstvo, ugodilo in odpravilo sodbo upravnega sodišča. VS je namreč sprejelo stališče glede pravočasnosti uvedbe obnove postopka, da se za nov dokaz v obliki listine lahko šteje le pristna listina in da enomesečni rok za obnovo začne **teči z dnem, ko za odločanje o obnovi pristojni organ prejel listino**.

SE STRINJAM

SE NE STRINJAM (obkrožite da ali ne), ker:

5. Vstavite manjkajoče termine (nekaj namigov v oklepajih)!

Izsek je iz prispevka državne pravobranilke mag. Lučke Seibert, gradivo za gostujoče predavanje 2016:

»V veljavnem slovenskem _____ (*glede na čigave interese*) konceptu upravnega spora je morebitna možnost uveljavljanja prizadetosti _____ interesa oziroma koristi načeloma _____ (*ne- ALI potrebna*), vendar pa bi popolna izključitev zastopnika javnega interesa pomenila izgubo zadnje varovalke, s pomočjo katere se lahko poseže v oblastno odločitev državnih organov oziroma predvsem organov samoupravne lokalne skupnosti glede morebitne kršitve predpisa v škodo javnega interesa. Tako upravni spor ohranja institut zastopnika javnega interesa s tem, da se je zakonodaja glede dejstva, kdo je lahko zastopnik javnega interesa že večkrat spremenila. Kratko je mogoče zaključiti, da varstvo javnega interesa oziroma koristi v slovenskem prostoru v upravnem sporu _____ (*ima tradicijo ALI predstavlja novost*). Prisotna pa je tendenca po ukinitvi tega instituta s tem, da v sodni praksi upravnega sodstva ni mogoče potrditi teze, da bi se pretirano uporabljal in da bi bil nepotreben ali neprimeren.«

6. Ali je za varstvo javne koristi potreben tako organ, kot je državni pravobranilec? Kako komentirate, da tega organa v večini držav ZUP ne pozna?

7. V čem je razlika med stranskim udeležencem in zastopnikom javnega interesa?

Kdo	Kateri interes?	Pravna podlaga?	Obseg udeležbe?

3 SEMINAR - STRANKA IN STRANSKI UDELEŽENEC

1. Odgovorite glede na določbe ZUP: V čem je **razlika med lastnostjo stranke in stranskega udeleženca po ZUP?** Kaj velja za **stranko**, a ne za **stranskega udeleženca**?

2. Čigavo breme je iz- in dokazovanje pravnega interesa in na kateri stopnji prepričanja, če gre za presojo, ali ima neka oseba status stranskega udeleženca?

Kdo	Kaj	Stopnja resnice

3. Od kdaj do kdaj lahko oseba uveljavlja vstop v postopek?

Od: _____

Do: običajno _____

in z izrednim pravnim sredstvom _____ do _____

4. Kakšen mora biti interes za priznanje statusa stranskega udeleženca?

a) dejanski ali _____;

b) splošni oziroma javni ali _____;

c) potencialni ali _____ v času odločanja o vstopu v postopek.

5. Preberite izsek judikata v nadaljevanju in preučite, ali in zakaj so v predhodnih postopkih **upravni organi in sodišča formalno zavrgli vpogled v spis osebi, ki ji ni bil priznan pravni interes** v zadevi, **Ustavno sodišče RS pa je odločilo drugače**, oprto na Ustavo RS!

Določila ZUP: _____

Določila ZUS-1: _____

Slika 6: OdlUS, U-I-16/10-10, Up-103/10-12, 20. 10. 2011

Evidenčni stavek: V prvem odstavku 23. člena zagotavlja Ustava vsakomur, da o njegovih pravicah in dolžnostih ter o obtožbah proti njemu brez nepotrebnega odlašanja odloča neodvisno, nepristransko in z zakonom ustanovljeno sodišče. V primerih, kadar ni z zakonom predvideno drugo sodno varstvo, se uresničevanje pravice do sodnega varstva zagotavlja z institutom upravnega spora iz 157. člena Ustave. Pravica tretjih oseb, ki niso neposredno udeležene v postopku, da na podlagi drugega odstavka 82. člena Zakona o splošnem upravnem postopku vpogledajo (v nadaljevanju ZUP) v spis zadeve ni del njihovega procesnega položaja v upravnem postopku, v katerem se odloča o pravicah, obveznostih ali pravnih koristih strank oziroma stranskih udeležencev, temveč je posebna zakonska pravica, ki ima svoj specifični namen in se o njej odloča v posebnem postopku. Glede na to, da je postopek odločanja o pravici iz drugega odstavka 82. člena ZUP poseben postopek, ki poteka ločeno in neodvisno od glavnega upravnega postopka, da ima v tem postopku vlagatelj položaj stranke, ker se v njem odloča o njegovem samostojnem zahtevku, in da lahko odločitev vpliva na učinkovito varstvo njegovega pravnega položaja v drugih postopkih, je Ustavno sodišče presodilo, da sklep upravnega organa, izdan na podlagi drugega odstavka 82. člena ZUP, pomeni odločitev o pravici v smislu prvega odstavka 23. člena Ustave in mora biti zato zoper njo zagotovljeno sodno varstvo. Ker gre hkrati za odločitev o pravici v smislu prvega odstavka 157. člena Ustave in ker je ta odločitev po izčrpanju pritožbe dokončen posamičen akt državnega organa (oziroma organa lokalne skupnosti ali nosilca javnih pooblastil), zoper katerega ni zagotovljeno drugo sodno varstvo, mora biti sodno varstvo zagotovljeno v upravnem sporu. Za uresničevanje pravice iz drugega odstavka 82. člena ZUP ni pomembno, da je pritožnik določene dokumente pridobil na podlagi Zakona o dostopu do informacij javnega značaja. Ker je Ustavno sodišče ugodilo ustavni pritožbi, pobudnik za presojo izpodbijane zakonske določbe ne izkazuje pravnega interesa.

O D L O Č B A

Ustavno sodišče je v postopku odločanja o ustavni pritožbi in v postopku za preizkus pobude Borisa Pavšlarja, Kranj, ki ga zastopa dr. Aleksander Pavšlar, Kranj, na seji 20. oktobra 2011 odločilo: **1. Sklep Vrhovnega sodišča št. I Up 14/2009 z dne 26. 11. 2009 se razveljavi in zadeva se vrne temu sodišču v novo odločanje. 2. Pobuda za začetek postopka za oceno ustavnosti drugega odstavka 5. člena ZUS-1 se zavrže.**

Obrazložitev: A. 1. Pritožnik je pri Inšpektoratu Republike Slovenije za okolje in prostor, Območna enota Kranj, vložil prijavo zaradi domnevno nezakonito zgrajenega objekta na javni površini, ki je oviral dostop do njegovih nepremičnin. Pritožnik je v svoji prijavi med drugim zahteval, naj se mu omogoči vpogled v spis inšpekcijskega postopka. Pristojna gradbena inšpektorica je vlogo za vpogled v spis s sklepom zavrnila z utemeljitvijo, da je inšpekcijski postopek že ustavila, ker je ugotovila, da organizator javne prireditve Kranfest 2006 pri postavitvi odra za izvedbo prireditve ni kršil predpisov o graditvi objektov. Po mnenju inšpektorice pritožnik zaradi ustavitve inšpekcijskega postopka ni imel razloga za vpogled v spis, saj iz spisa ne bi mogel razbrati iskanih podatkov. Ministrstvo za okolje in prostor je pritožbo zoper sklep zavrnilo, ker pritožnik v skladu z drugim odstavkom 82. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 126/07, 65/08 in 8/10 – v nadaljevanju ZUP) ni verjetno izkazal, da bi imel od vpogleda v spis pravno korist. Pritožnik je zoper sklep prvostopenjskega organa sprožil upravni spor, vendar je Upravno sodišče tožbo na podlagi 4. točke prvega odstavka 36. člena Zakona o upravnem sporu (v nadaljevanju ZUS-1) zavrglo kot nedovoljeno. Vrhovno sodišče je sklep Upravnega sodišča potrdilo in pritožbo z izpodbijanim sklepom zavrnilo. Odločitev obeh sodišč temelji na stališču, da sklep o zavrnitvi zahteve za vpogled v spis ne vsebuje odločitve o pritožnikovi materialni pravici, obveznosti ali pravni koristi v smislu drugega odstavka 2. člena ZUS-1 in zato ne gre za upravni akt, s katerim se posega v tožnikov pravni položaj v smislu prvega odstavka 2. člena ZUS-1. Poleg tega po mnenju sodišč tudi ne gre za položaj iz drugega odstavka 5. člena ZUS-1, ki določa, da se v upravnem sporu lahko izpodbijajo tisti sklepi, s katerimi je bil postopek odločanja o izdaji upravnega akta obnovljen, ustavljen ali končan. 2. Zoper sklep Vrhovnega sodišča je pritožnik vložil ustavno pritožbo, v kateri zatrjuje kršitve četrtega odstavka 15. člena, 22. člena, prvega odstavka 23. člena in 25. člena Ustave. Pravica do enakega varstva pravic iz 22. člena Ustave naj bi mu bila kršena s tem, ko mu je prvostopenjski organ nezakonito onemogočil vpogled v

spis inšpekcijskega postopka. Pravica do vpogleda v spis naj bi namreč pomenila enega od vidikov človekove pravice do enakega varstva pravic. Stališče, da sklepa o zavrnitvi zahteve za vpogled v spis ni dovoljeno izpodbijati v upravnem sporu, naj bi posledično pomenilo tudi kršitev pravice do sodnega varstva človekovih pravic (četrti odstavek 15. člena Ustave). Po mnenju pritožnika je sklep o zavrnitvi vpogleda v spis posamični akt, s katerim je odločeno o njegovi pravici, ki mu jo daje zakon, zato bi mu moralo biti zagotovljeno sodno varstvo v upravnem sporu. Ker pritožniku sodno varstvo ni bilo zagotovljeno, naj bi mu bila kršena tudi pravica do sodnega varstva (prvi odstavek 23. člena Ustave). Pravica do pravnega sredstva (25. člen Ustave) naj bi bila pritožniku kršena zato, ker VS ni odgovorilo na vse bistvene navedbe v njegovi pritožbi zoper sklep Upravnega sodišča

B. – I. ...8. Stališče Vrhovnega sodišča v izpodbijanem sklepu je, da sklep o zavrnitvi zahteve za vpogled v spis ni akt, zoper katerega je zagotovljeno sodno varstvo v upravnem sporu, ker ne gre za upravni akt v smislu drugega odstavka 2. člena ZUS-1[1] kot tudi ne za sklep iz drugega odstavka 5. člena ZUS-1.[2] ...11. Pravica strank in stranskih udeležencev do vpogleda v spis, ki jo ti uresničujejo na podlagi prvega odstavka 82. člena ZUP, ima nedvomno procesno naravo, saj je del njihovega procesnega položaja v njihovem "lastnem" upravnem postopku. Pri tretjih osebah, ki niso neposredno udeležene v postopku, je pravna narava te pravice drugačna. Zanje pravica iz drugega odstavka 82. člena ZUP ni del njihovega procesnega položaja v upravnem postopku, v katerem se odloča o pravicah, obveznostih ali pravnih koristih strank oziroma stranskih udeležencev, temveč je posebna zakonska pravica, ki ima svoj specifični namen in se o njej odloča v posebnem postopku. Dejstvo, da je ta pravica urejena v procesnem zakonu, samo po sebi ni pomembno.... 13. Tudi postopek odločanja upravnega organa o pravici tretje osebe do vpogleda v spis ne poteka v okviru primarnega upravnega postopka, v katerem se odloča o pravicah, obveznostih ali pravnih koristih strank oziroma stranskih udeležencev, temveč gre za poseben postopek, v katerem se odloča o samostojnem zahtevku tretje osebe....14. Glede na to, da je postopek odločanja o pravici iz drugega odstavka 82. člena ZUP poseben postopek, ki poteka ločeno in neodvisno od glavnega upravnega postopka, da ima v tem postopku vlagatelj položaj stranke, ker se v njem odloča o njegovem samostojnem zahtevku, in da lahko odločitev v tem postopku vpliva na učinkovito varstvo njegovega pravnega položaja v drugih postopkih, je Ustavno sodišče presodilo, da sklep upravnega organa, izdan na podlagi drugega odstavka 82. člena ZUP, pomeni odločitev o pravici v smislu prvega odstavka 23. člena Ustave in mora biti zato zoper njo zagotovljeno sodno varstvo. Ker gre hkrati za odločitev o pravici v smislu prvega odstavka 157. člena Ustave in ker je ta odločitev po izčrpanju pritožbe (ki jo zagotavlja osmi odstavek 82. člena ZUP) dokončen posamičen akt državnega organa (oziroma organa lokalne skupnosti ali nosilca javnih pooblastil), zoper katerega ni zagotovljeno drugo sodno varstvo, mora biti sodno varstvo zagotovljeno v upravnem sporu. 5. Zakonska podlaga za upravni spor zoper sklep o zavrnitvi vpogleda v spis ni drugi odstavek 5. člena ZUS-1, kot to v delu ustavne pritožbe meni pritožnik (in zato tudi s pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti izpodbija to zakonsko določbo), kajti na podlagi te določbe se lahko izpodbijajo samo sklepi, ki sicer posegajo v pravni položaj tožnika, vendar sami po sebi ne pomenijo odločitve o pravici, obveznosti ali pravnih koristih.... Odločitev o zavrnitvi zahteve tretje osebe, da se ji omogoči vpogled v zadevo, je sicer akt, s katerim se postopek odločanja o tej zahtevi konča, vendar ne gre za procesno odločitev, temveč za odločitev, ki pomeni vsebinsko odločitev o posebni zakonski pravici. Sklep o zavrnitvi vpogleda v spis, ker vlagatelj ni izkazal pravne koristi, je meritorna odločitev, s katero je odločeno o vsebinski utemeljenosti samostojnega zahtevka...

Katero določbo URS je uporabilo UstS? _____. člen URS, ki določa _____

torej je UstS štelo, da je **pravica vpogleda, čeprav določena z ZUP:** _____

6. Kaj so ključni poudarki iz naslednjega judikata?

Slika 7: OdiUS, U-I-165/09-34, 3. 3. 2011

Evidenčni stavek:

Sodelovanje posameznika v postopku sprejemanja abstraktnih in splošnih aktov ne more nadomestiti njegovega sodelovanja v postopku, ko se takšen akt uporabi v konkretnem primeru na ugotovljeno dejansko stanje. V posameznikove pravice in pravne koristi se lahko poseže s posamičnim aktom, zato mora imeti posameznik možnost, da v upravnem postopku uveljavlja pravna in dejanska vprašanja, ki so povezana z zaščito njegovega pravno varovanega položaja, vključno s pravnimi sredstvi in sodnim varstvom. Bistvena vsebina pravice iz 22. člena Ustave je v tem, da ima fizična oziroma pravna oseba možnost, da se udeležuje postopka, v katerem se odloča o njeni pravici ali pravni koristi. Oseba, ki ima zaradi varstva svojih pravnih koristi pravico udeleževati se upravnega postopka, ki je bil uveden na zahtevo drugega ali po uradni dolžnosti, je stranski udeleženec. Stranski udeleženec je samo tisti, ki varuje kakšno svojo pravno korist v upravni stvari, ki je predmet upravnega postopka, in kolikor jo v tem upravnem postopku sploh lahko varuje. Obstajati mora torej določeno razmerje stranskega udeleženca do upravne stvari, ki je predmet konkretnega upravnega postopka. To razmerje vzpostavlja materialni predpis. **Po prvem in drugem odstavku 62. člena ter 74.b členu Zakona o graditvi objektov je posameznikom, ki imajo v materialnem pravu izkazan pravni interes za varstvo svojih pravnih koristi v postopku izdaje gradbenega dovoljenja, uvedenem na zahtevo investitorja, odvzeta možnost učinkovitega varovanja njihovih pravnih koristi. Zakonodajalec je v drugem odstavku 62. člena Zakona o graditvi objektov nekaterim osebam sicer omogočil udeležbo v postopku izdaje gradbenega dovoljenja, vendar takšna (taksativna) opredelitev teh oseb ne upošteva vseh, ki bi imeli pravni interes za varovanje njihovih (v materialnem predpisu določenih) pravnih koristi v postopku.** Ujemanje kroga oseb, ki jim je položaj stranskega udeleženca priznan na podlagi določitve oziroma izračuna območja za določitev strank, z osebami, ki imajo pravno varovan interes, je lahko zgolj naključna. Uresničevanje človekovih pravic pa ne sme biti odvisno zgolj od naključja. Ureditev po prvem in drugem odstavku 62. člena ter 74.b členu Zakona o graditvi objektov pomeni **izvotlitev pravice iz 22. člena Ustave, zato je Ustavno sodišče navedene zakonske določbe razveljavilo.**

Izseki iz obrazložitve:

18. Pravna korist je v ZUP opredeljena kot neposredna, na zakon ali drug predpis oprta osebna korist. **Pri pravnem interesu oziroma pravni koristi stranskega udeleženca ne gre za splošno (javno) korist, temveč za osebno korist, ki je neposredna in pravna.** Korist je osebna, če se nanaša neposredno na osebo, ki jo uveljavlja, in neposredna, če gre za sedanjo korist v upravnem postopku, ki obstaja v trenutku odločanja, ne pa za morebitno ali bodočo korist. Korist je pravna, če je oprta na zakon ali drug zakoniti predpis. Dejanskega interesa v upravnem postopku ni mogoče uveljavljati...

20. Zakonodajalec je tako predpisal način uresničevanja pravice iz 22. člena Ustave, ki je že po sami naravi takšna, da zahteva podrobnejšo ureditev v zakonu. **Kljub temu normativna dejavnost zakonodajalca ni povsem neomejena. Vsaka človekova pravica ima namreč svoje ustavno zagotovljeno jedro, to je samo bistvo te človekove pravice, v katero zakonodajalec ne sme nedopustno poseči. Zato je treba v vsakem primeru posebej ugotoviti, ali določena zakonska ureditev, s katero zakonodajalec napolnjuje vsebino posamezne človekove pravice, še vedno pomeni način uresničevanja človekove pravice ali pa je morda prerasla že v poseg oziroma v omejitev te človekove pravice.** Ob ugotovitvi, da gre za poseg, pa je treba oceniti še njegovo ustavno dopustnost. Prvi in drugi odstavek 62. člena ZGO-1 ne omogočata sodelovanja v tem postopku vsem osebami, ki jim materialni predpis priznava določeno pravno korist, ki bi jo lahko varovale v postopku izdaje gradbenega dovoljenja. Zato posegata v njihovo pravico iz 22. člena Ustave... navedbam Državnega zbora in Vlade, da je zakonodajalec iz postopkov izdaje gradbenega dovoljenja izključil določene zainteresirane osebe, ker so ti postopki trajali preko vseh razumnih meja (tudi) zaradi "nagajivosti mejašev" načrtovane gradnje, ni mogoče slediti. Na podlagi 7. člena ZUP mora organ, ki vodi postopek, omo-

gočiti strankam, da čim lažje zavarujejo in uveljavijo svoje pravice, pri tem pa mora skrbeti, da stranke ne uveljavljajo svojih pravic v škodo pravic drugih in ne v nasprotju z javno koristjo. To pomeni, da je do šikanoznega nasprotovanja stranskih udeležencev (mejašev), ki je presegalo njihov varovani pravni položaj, lahko prihajalo samo tedaj, ko organ ni vodil postopka in uporabljal svojih pooblastil v skladu z ZUP, da prepreči zlorabo pravic, ne pa zaradi samega sodelovanja stranskih udeležencev. Splošno izključevanje oseb, ki so nosilci pravno varovanih interesov, iz teh postopkov pa ni ukrep, ki bi ga bilo mogoče upravičiti s temi argumenti...

Zakonodajalec je zato v 49.a členu ZGO-1 uvedel institut "območja za določitev strank", ki se določi glede na vrsto objekta, glede na njegovo zahtevnost, velikost in druge značilnosti. Podrobnejša merila za izračun in prikaz območja za določitev strank je predpisala Vlada z Uredbo...

V postopku izdaje gradbenega dovoljenja bi stranski udeleženec tako npr. lahko varoval svoje pravice do ustreznih odmikov načrtovane gradnje od njegovega objekta, do protihrupne zaščite, do gradnje, ki ne bo škodljivo vplivala na stabilnost njegovega objekta, do požarne varnosti, do higienske in zdravstvene zaščite oziroma zaščite okolice ipd. Z matematičnim modelom za določitev območja, s pomočjo katerega naj bi se določali stranski udeleženci v postopku izdaje gradbenega dovoljenja, takšnega razmerja morebitnih stranskih udeležencev do načrtovane gradnje ni mogoče opredeliti. **Po presoji Ustavnega sodišča pomeni taksativna opredelitev stranskih udeležencev v postopku, ki ne izhaja iz obstoja njihovega pravno varovanega interesa, temveč iz formalnih in na videz objektivnih, a zato umetnih pravil, nedopustno izključitev nekaterih oseb iz sodelovanja v upravnem postopku, ki jim materialno pravo priznava pravno varovan položaj. Ujemanje kroga oseb, ki jim je položaj stranskega udeleženca priznan na podlagi določitve oziroma izračuna območja za določitev strank, z osebami, ki imajo pravno varovan interes, je zato lahko zgolj naključno. Uresničevanje človekovih pravic pa ne sme biti odvisno zgolj od naključja.**

Kateri zakon da podlago za pravni interes? Obkrožite glede na stališče US!

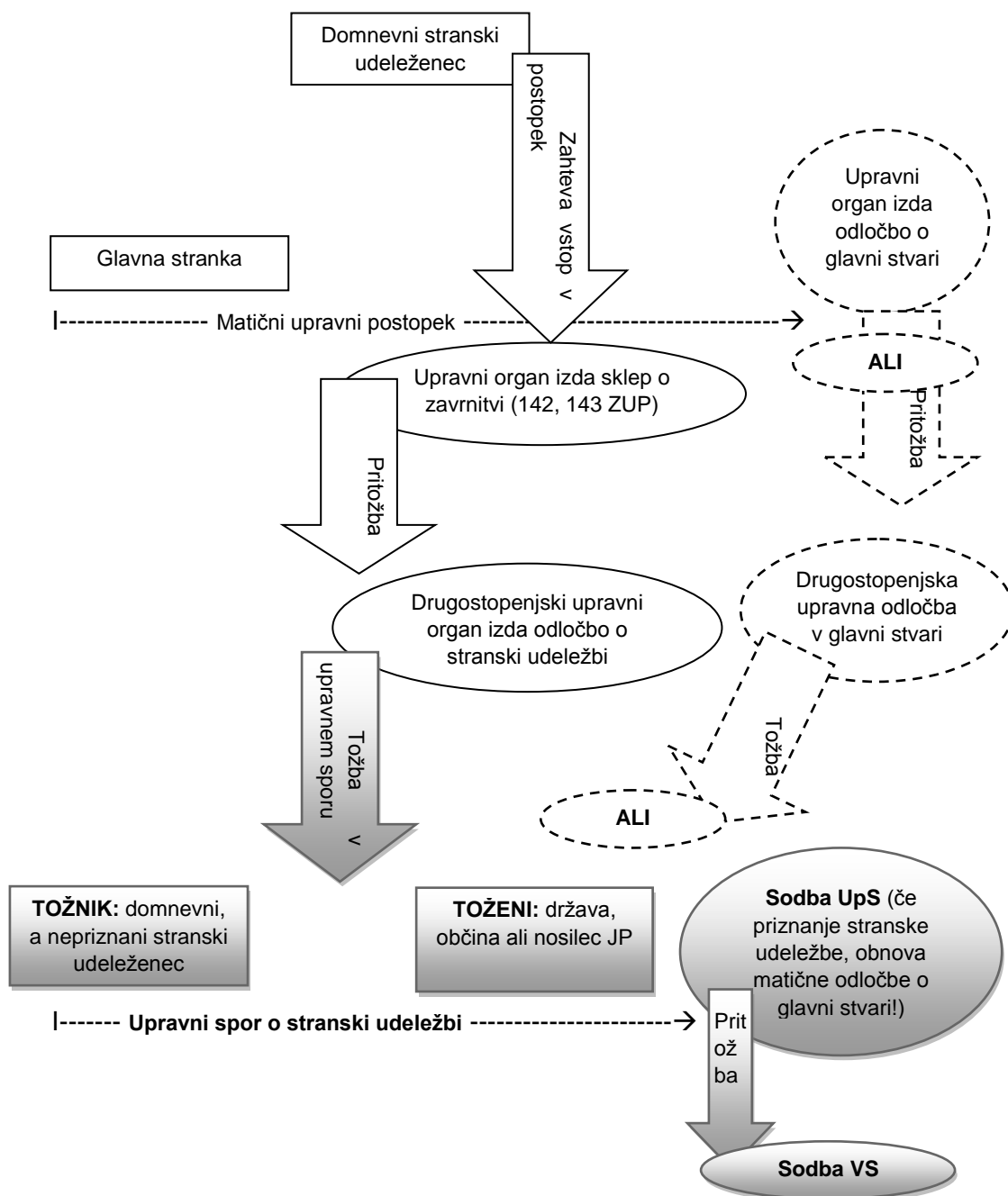
- a) le matični področni zakon, ki določa predmet postopka, v katerega oseba uveljavlja vstop;
- b) tudi druga materialnopravna podlaga;
- c) ZUP: _____.

Ali lahko **področni zakon absolutno izključi stranske udeležence?** DA NE

Zakaj?

7. Preglejte še **primere judikatov** v nadaljevanju, ki jih najprej **opredelite po merilih v tabeli** za judikatom. Bodite pozorni, kakšna so razmerja med več postopki v zadevi!

Slika 8: Shema teka upravne zadeve pri presoji pravnega interesa v upravnem sporu

Za vsak primer (judikat) odgovore na sp. vprašanja:

1	Matična, glavna stvar
2	Kdo je glavna stranka? Je aktivna ali pasivna?
3	Pristojen organ 1. in 2. st.
4	Matični področni zakon
5	Ali ta zakon ureja stransko udeležbo?
6	Kdo uveljavlja vstop v postopek?
7	V čem je dejanski interes te osebe? Ali je sodišče priznalo pravni interes? Če da, na kateri pravni podlagi?

To pomeni, da poiščete podatke o naslednjem:

1. Katera pravica ali obveznost je matična, glavna stvar postopka?
2. Katera oseba je tista, na katero se nanaša glavna stvar, torej pravica ali obveznost, o čemer teče postopek? Je ta oseba vložila zahtevek, zaradi česar se je postopek uvedel, ali je postopek uveden proti njej po uradni dolžnosti?
3. Kateri upravni organ je odločal na prvi stopnji in kateri o pritožbi (običajno je na drugi stopnji pristojno resorno ministrstvo)?
4. Kateri področni zakon ureja glavno stvar postopka (ne ZUP, ampak materialno-pravni akt)? Lahko gre za več zakonov ali podzakonskih aktov.
5. Ali ta zakon oziroma drugi predpisi določajo, kdo so stranski udeleženci, ali jih izrecno izključujejo?
6. Kdo želi biti stranski udeleženec in uveljavlja pravni interes, ob glavni stranki v zadevi?
7. Ima ta oseba le dejanski interes (željo) ali je ta oprt na odločeno pravno podlago in kot tak temelj za intervenienco?

Slika 9: Sodba UpS, I U 612/2010, 10. 2. 2011

Jedro: Četudi prijava stalnega prebivališča druge osebe na tožnikovem naslovu ne vpliva na njegovo lastninsko pravico in čeprav se ni ugotavljalo tožnikovo dejansko stalno prebivališče, pa so njegove pravne koristi vsekakor prizadete, če je na njegovem naslovu oziroma na nepremičnini, ki je v njegovi lasti, prijavljen nekdo, za katerega tožnik meni, da tam ne bi smel imeti prijavljenega svojega stalnega prebivališča. Lastnik nepremičnine je vsekakor zainteresiran za to, kateri stanovalci so prijavljeni na njegovem naslovu oziroma, kdo je prijavljen, da živi v njegovi nepremičnini, zato ni mogoče trditi, da tožnik nima pravnega interesa sodelovati v tem postopku.

Izrek: 1. Tožbi se ugodi in se odločba Ministrstva za notranje zadeve št. 210-20/2010/2 (132-08) z dne 30. 3. 2010 odpravi ter se zadeva vrne toženi stranki v ponovni postopek. 2. Tožena stranka je dolžna tožniku povrniti stroške postopka v višini 350 EUR, povečane za 20% DDV, v roku 15 dni, po poteku paricijskega roka pa z zakonskimi zamudnimi obrestmi.

Obrazložitev: Tožena stranka je z izpodbijano odločbo zavrgla pritožbo tožnika zoper sklep Upravne enote Ljubljana št. 210-784/2009-15 (1311008) z dne 12. 1. 2010. V obrazložitvi odločbe navaja, da je prvostopenjski organ s tem sklepom ustavil upravni postopek ugotavljanja dejanskega stalnega prebivališča A.A. (v nadaljevanju: stranka z interesom), ki je bil uveden na podlagi tožnikove pobude. Postopek je bil ustavljen, ker je prvostopenjski ugotovil, da ni razlogov za nadaljevanje postopka. Zoper sklep prvostopenjskega organa se je pritožil tožnik in navaja, da stranka z interesom živi v Ljubljani in da naj se postopek ugotavljanja dejanskega stalnega prebivališča nadaljuje in ugotovi njegovo stalno prebivališče. Tožena stranka je pritožbo zavrgla, ker meni, da je ni vložila upravičena oseba. Navaja, da ima po določbi 229. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo in nadaljnji, v nadaljevanju ZUP) v povezavi z 259. členom ZUP stranka zoper odločbo oziroma sklep izdan na prvi stopnji, pravico pritožbe. Pritožbo lahko vloži tudi vsaka druga oseba, če odločba posega v njene pravice ali pravne koristi, in sicer v roku, ki je določen za stranko. Stranka v upravnem postopku je lahko vsaka fizična oseba ali pravna oseba zasebnega ali javnega prava, na katere zahtevo je začel postopek ali zoper katero teče postopek (42. člen ZUP). Pravico udeleževati se postopka ima tudi oseba, ki izkaže pravni interes. Pravni interes izkaže oseba, ki zatrjuje, da vstopa v postopek zaradi varstva svojih pravnih koristi. Pravna korist je neposredna, na zakon ali drug predpis oprta osebna korist. stranski udeleženec ima v postopku enake pravice in dolžnosti kot stranka, če zakon ne določa drugače (43. člen ZUP). S prijavo stalnega prebivališča pa se ne posega v lastninsko-pravna razmerja ali druga civilno-pravna razmerja, temveč se zagotavlja ažurna evidenca o stanju, gibanju in nastanitvi posameznikov in zaradi tega tožnik ne more biti stranka v postopku, niti stranski udeleženec. V tem postopku se namreč ni ugotavljalo tožnikovo dejansko stalno prebivališče in se ni odločalo o njegovih pravnih koristih, kar je neposredna, na zakon oprta osebna korist. V postopku je sodeloval kot prič, ta okoliščina pa mu ne daje statusa stranke ali stranskega udeleženca oziroma osebe, v katere pravice in pravne koristi bi se z izpodbijanim sklepom posegalo. Iz navedena razloga je tožena stranka njegovo pritožbo na podlagi 1. odstavka 246. člena ZUP zavrgla, ker je ni vložila upravičena oseba. Tožnik v tožbi navaja, da je v postopku nedvomno izkazal pravni interes, da se ugotovi dejansko prebivališče stranke z interesom, kajti navedeni ima uradno stalno prebivališče prijavljeno na objektu, ki je v tožnikovi lasti in na njegovem naslovu, pri čemer pa v njem že leta ne živi več, saj že vseskozi živi na naslovu ... v Ljubljani, prej pa je živel na različnih naslovih. Ker ima stranka z interesom prijavljen naslov na nepremičnini, ki je v lasti tožnika, je nedvomno, da je tožnik oseba, ki ima pravni interes v postopku ugotavljanja dejanskega prebivališča stranke z interesom, saj ima ta na spornem naslovu prijavljeno stalno prebivališče brez vsakršne podlage, pri čemer pa je namen takšnega ravnanja izključno v tem, da bi tožnika vznemirjal in mu čim bolj škodoval, zato je tožnik nedvomno upravičen do tega, da se ugotovi, da stranka z interesom na formalno prijavljenem naslovu stalnega prebivališča ne prebiva. Iz tega razloga je tožnik pri prvostopenjskem organu sploh predlagal pričetek samega postopka, prav tako pa mu je bila tudi vročena odločitev prvostopenjskega organa, s katero pa se ni strinjal in je zoper njo vložil pritožbo. Tožnik je prepričan, da je potrebno odločbo tožene stranke razveljaviti oziroma njegovo pritožbo sprejeti v vsebinsko obravnavo. Predlaga, naj sodišče izpodbijano odločbo odpravi in vrne zadevo toženi stranki v ponovno odločanje ter toženi stranki

naloži povrnitev stroškov postopka v petnajstih dneh, v primeru zamude pa z zakonskimi zamudnimi obrestmi. Tožena stranka v odgovoru na tožbo zavrača tožbene navedbe in ocenjuje, da je odločba pravilna in zakonita, kar je razvidno iz dokumentacije v upravnem spisu, navedbe tožnika pa so neutemeljene. Sodišču predlaga, naj tožbo zavrne. Stranka z interesom na tožbo ni odgovorila.

Tožba je utemeljena. Izpodbijani akt v tem upravnem sporu je odločba drugostopenjskega organa, s katero je ta zavrgel pritožbo zoper sklep prvostopenjskega organa. Sodišče je odločbo o zavrnjenju pritožbe obravnavalo kot akt, ki je lahko predmet upravnega spora, skladno z 2. členom Zakona o upravnem sporu (Uradni list RS št. 105/06 in nadaljnji, dalje ZUS-1), saj je s to odločbo upravni organ odločal o pravici, obveznosti ali pravni koristi tožeče stranke, konkretno o pravici do pritožbe. S tem, ko je pritožbo zavrgel, ni vsebinsko obravnaval tožnikove vloge, kar pomeni, da je presojal, ali bo pritožbo sploh obravnaval ali ne.

Tožena stranka je pritožbo zavrgla na podlagi 1. odstavka 246. člena ZUP, ker je menila, da jo je vložila neupravičena oseba. Skladno s 1. odstavkom 229. člena ZUP lahko pritožbo vložijo poleg stranke tudi vsaka druga oseba, če odločba posega v njene pravice ali pravne koristi, in sicer v roku, ki je določen za stranko. ZUP v 43. členu določa, kdo ima pravico udeleževati se postopka, in sicer je to oseba, ki izkaže pravni interes. Pravni interes izkaže oseba, ki zatrjuje, da vstopa v postopek zaradi svojih pravnih koristi. Tožena stranka meni, da se s prvostopenjskim aktom ne posega v pravno korist tožnika. To utemeljuje s tem, da se s prijavo stalnega prebivališča stranke z interesom ne posega v lastninsko pravna razmerja ter da se ni ugotavljalo tožnikovo dejansko stalno prebivališče. Sodišče meni, da je napačno stališče tožene stranke, češ da se v postopku na prvi stopnji ni odločalo o zadevi, s katero je prizadeta tudi pravna korist tožnika. Četudi prijava stalnega prebivališča druge osebe na tožnikovem naslovu ne vpliva na njegovo lastninsko pravico in čeprav se ni ugotavljalo tožnikovo dejansko stalno prebivališče, pa so tožnikove pravne koristi vsekakor prizadete, če je na njegovem naslovu oziroma na nepremičnini, ki je v njegovi lasti, prijavljen nekdo, za katerega tožnik meni, da tam ne bi smel imeti prijavljenega svojega stalnega prebivališča. Lastnik nepremičnine je vsekakor zainteresiran za to, kateri stanovalci so prijavljeni na njegovem naslovu oziroma, kdo je prijavljen, da živi v njegovi nepremičnini, zato ni mogoče trditi, da tožnik nima pravnega interesa sodelovati v tem postopku. Iz navedena razloga je prvostopenjski akt vsekakor posegal tudi v tožnikove pravice ali pravne koristi, saj se je na njegovo pobudo celo začel postopek, razen tega pa mu je bil prvostopenjski akt tudi vročen.

Iz zgoraj navedenih razlogov je odločitev tožene stranke zaradi napačne uporabe določil ZUP nepravilna in jo je sodišče odpravilo na podlagi 3. točke 1. odstavka 64. člena Zakona o upravnem sporu (Uradni list RS št. 105/06). V ponovnem postopku bo morala tožena stranka tožnikovo pritožbo zoper sklep prvostopenjskega organa obravnavati po vsebini.

Matična, glavna stvar	
Kdo je glavna stranka? Je aktivna ali pasivna?	
Pristojen organ 1. in 2. st.	
Matični področni zakon	
Ali ta zakon ureja stransko udeležbo?	
Kdo uveljavlja vstop v postopek?	
V čem je dejanski interes te osebe ? Ali je sodišče priznalo pravni interes? Če da, na kateri pravni podlagi?	

Slika 10: Sodba VS, I Up 595/2004, 21. 9. 2005

Jedro: Osebe, katerih pravne koristi so z ukrepi inšpekcijskega organa prizadete, imajo v inšpekcijskem postopku položaj stranke (43. člen ZUP). Njihov interes je treba v posameznem postopku ugotoviti pred odločitvijo o pravnem sredstvu zoper odločbo inšpekcijskega organa, zlasti ko gre za zastopanje interesov otroka s posebnimi potrebami s strani njegovih zakonitih zastopnikov - staršev. **Izrek:** Pritožba se zavrne in se potrdi izpodbijana sodba.

Obrazložitev: Z izpodbijano sodbo je sodišče prve stopnje na podlagi 3. točke 1. odstavka 60. člena Zakona o upravnem sporu (Uradni list RS, št. 50/97 in 70/2000, ZUS) ugodilo tožbi tožnikov zoper odločbo tožene stranke z dne 19.3.2003, to odločbo odpravilo in zadevo vrnilo toženi stranki v ponoven postopek. Z navedeno odločbo je tožena stranka zavrnila pritožbo tožnikov zoper sklep inšpektorja Inšpektorata Republike Slovenije za šolstvo in šport z dne 7.1.2003, s katerim je navedeni inšpektor zavrgel pritožbo tožnikov zoper sklep istega inšpektorja z dne 4.12.2002, s katerim je bil ustavljen inšpekcijski postopek, ki je bil uveden po uradni dolžnosti zato, da bi se preverilo in ugotovilo, ali je Osnovna šola F.E., NG, kršila predpise in zakonite pravice sina tožnikov - D.M. V obrazložitvi izpodbijane sodbe sodišče prve stopnje navaja, da je Inšpektorat RS za šolstvo in šport po uradni dolžnosti na podlagi pobude, ki sta jo tožnika dne 20.11.2002 podala zaradi domnevnih kršitev OŠ F.E., NG v zvezi s šolanjem njunega sina, uvedel inšpekcijski postopek zoper navedeno šolo, ki je bil s sklepom istega inšpektorata z dne 4.12.2002 ustavljen, ker Osnovna šola F.E. ni kršila predpisov in pravil glede šolanja sina tožnikov, učenca s posebnimi potrebami. Zoper to odločitev sta se tožnika pritožila, njuna pritožba pa je bila zavržena, ker tožnika na podlagi 3. odstavka 24. člena Zakona o inšpekcijskem nadzoru (Uradni list RS, št. 56/02 - ZIN) v postopku inšpektorja nimata položaja stranke. Iz določb Zakona o osnovni šoli (ZOsn) izhaja, da ima sin tožnikov pravico do individualiziranega programa. S tem, ko tožnika v upravnem postopku pred inšpekcijskim organom zatrjuje, da njunemu sinu ni omogočen individualiziran pouk, po presoji sodišča prve stopnje kot starša izkazujeta svoj pravni interes v zadevi. Upravni organ prve stopnje je pritožbo tožnikov zavrgel, tožena stranka pa je pritožbo tožnikov zoper ta sklep zavrnila zaradi razloga, da tožnika ne moreta biti stranki v inšpekcijskem postopku, ne da bi pred tem ugotovila, ali sta v zadevi izkazala pravni interes. Z odločitvijo, sprejeto na podlagi takšnega stališča, vsebovanega v izpodbijani odločbi, je bila tožnikoma in njunemu sinu kršena pravica iz 22. člena Ustave RS. Če so z odločitvijo inšpekcijskega organa prizadete pravne koristi pobudnika, je treba tudi pobudniku priznati pravni interes stranskega udeleženca v skladu s 43. členom Zakona o splošnem upravnem postopku (ZUP). Takšno stališče je sprejelo v svoji odločbi, št. Up-257/03 z dne 2.10.2003, tudi Ustavno sodišče Republike Slovenije. Sodišče prve stopnje je tudi zavrnilo zahtevo tožnikov za povrnitev stroškov postopka na podlagi 3. odstavka 23. člena ZUS. Tožena stranka v pritožbi zoper izpodbijano sodbo navaja, da 3. odstavek 24. člena ZIN določa, da ima položaj stranke v postopku inšpektorja zavezanec. Pobudniku inšpekcijskega postopka pa ni dan položaj stranke v upravnem postopku. To pomeni, da ni mogoče šteti, da se inšpekcijski postopek uvede na zahtevo pobudnika, ampak se inšpekcijski postopek vedno uvede po uradni dolžnosti. V obravnavani zadevi je bil inšpekcijski postopek uveden po uradni dolžnosti, ker je bilo treba na podlagi navedb pobudnikov Z. in A.M. preveriti in ugotoviti, ali je OŠ F.E. kršila predpise in zakonite pravice učenca D.M. V inšpekcijskem postopku, ki je tekел zoper navedeno osnovno šolo, zavezanko in torej stranko v postopku, pa se je izkazalo, kot ugotavlja inšpektor v sklepu z dne 4.12.2002, da do kršitev zakonodaje ni prišlo. Zato ni bilo pogojev za inšpekcijsko ukrepanje proti šoli in so bili izpolnjeni pogoji za ustavitev inšpekcijskega postopka. Zato je moral inšpektor po uradni dolžnosti na podlagi 28. člena ZIN in v skladu z določili ZUP inšpekcijski postopek ustaviti. Sklicuje se na sodbo Vrhovnega sodišča RS, št. U 1130/93-6 z dne 18.5.1995, objavljeno v Pravni praksi, št. 2/2003 z dne 23.1.2003, in na sodbo Vrhovnega sodišča RS, št. U 260/81-5 z dne 2.7.1981. Sodišče prve stopnje, poleg ZOsn, ni upoštevalo tudi drugih predpisov, ki urejajo vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami. Gre za Zakon o usmerjanju otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami (Uradni list RS, št. 54/00), in na njegovi podlagi izdani podzakonski akt s tega področja. Mld. D.M. je bil na podlagi odločbe tožene stranke z dne 16.10.2000 na podlagi tedanjega pravnega režima v skladu s predpisi s področja socialnega varstva razvrščen po 3.a členu Pravilnika o razvrščanju in razvoju otrok, mladostnikov in mlajših polnoletnih oseb z motnjami v telesnem in duševnem razvoju, ob zagotovljeni ustreznih fizio-terapevtski in logopedski pomoči vključen v osnovno šolo s prilagojenim programom, to je Osnovno šolo K., ki bi lahko zagotovila pripravo in izvajanje individualiziranega programa zanj. Do realizacije te odločbe iz različnih razlogov ni prišlo, vendar pa je evidentno, da je bila otroku s tem zagotovljena pravica do vključitve v ustrezen program. Sedaj je v teku postopek usmerjanja D.M. v ustrezen vzgojno izobraževalni program. V postopku usmerjanja je Center za socialno delo NG izdal odločbo z dne 5.9.2003, s katero je odločil, da se D. usmeri v prilagojeni program z nižjim izobrazbenim standardom in se ga vključi v OŠ K. Starša sta se zoper citirano odločbo pritožila. V pritožbi je bilo odločeno na drugi stopnji z odločbo z dne 29.3.2004. Ta postopek teče po

novem pravnem režimu, v skladu z že navedenim Zakonom o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami. Sklepi sodišča so zelo posplošeni, dejansko stanje pa nikakor ni bilo ugotovljeno do te mere, da bi se lahko reklo, da je bil v tem primeru izkazan pravni interes staršev in bi jim bilo mogoče priznati pravni interes stranskega udeleženca. Iz sodbe namreč ni razvidno, da bi sodišče pri sprejemanju odločitve in argumentih vedelo, da Osnovna šola F.E. ni osnovna šola s prilagojenim programom in torej nima pogojev za izvajanje prilagojenega programa, pač pa te pogoje ima Osnovna šola K., v katero bi moral biti D. vključen že v letu 2000, pa starši temu tedaj niso sledili. D. je v OŠ K. vključen od novembra 2003. Zakon o osnovni šoli v 11. in 12. členu res načeloma ureja izobraževanje učencev s posebnimi potrebami in med drugim tem otrokom zagotavlja pravico do individualiziranega programa, vendar pa je uresničevanje te pravice za vsakega posameznega otroka s posebnimi potrebami opredeljeno v odločbi o usmeritvi, ki se izda v postopku usmerjanja otroka s posebnimi potrebami in se šele na tej podlagi lahko pripravi individualizirani program, ki sledi individualnim potrebam tega otroka. Po tem programu se namreč določijo oblike dela na posameznih vzgojnih področjih. Tožnika v obširnem odgovoru na pritožbo vztrajata pri tem, da sta stranki v inšpekcijskem postopku. Smiselno predlagata zavrnitev pritožbe.

Pritožba ni utemeljena. Pritožbeno sodišče se strinja z odločitvijo sodišča prve stopnje in z razlogi, ki jih navaja v obrazložitvi izpodbijane sodbe. Tudi po presoji pritožbenega sodišča bi moral organ prve stopnje v obravnavani zadevi pred izdajo sklepa, s katerim je zavrgel pritožbo tožnikov zoper sklep o ustavitvi postopka, ugotoviti, ali sta tožnika izkazala pravni interes, ki ga mora imeti stranka v upravnem postopku. Res je, da je v skladu z namenom inšpekcijskega nadzorstva, da osebe nimajo pravice zahtevati uvedbe inšpekcijskega postopka. Toda, tudi po presoji pritožbenega sodišča imajo osebe, katerih pravne koristi so z ukrepi inšpekcijskega organa prizadete, v inšpekcijskem postopku položaj stranke (43. čl. ZUP). Zato se pritožbeno sodišče strinja s stališčem sodišča prve stopnje, da je takšen interes v posameznem postopku treba ugotoviti pred odločitvijo o pravnem sredstvu zoper odločbo inšpekcijskega organa, zlasti, ko gre za zastopanje interesov otroka s posebnimi potrebami s strani njegovih zakonitih zastopnikov staršev. Ker pa v obravnavani zadevi to ni bilo ugotovljeno, pritožbeni ugovori, ki se nanašajo na upravni postopek, ki je povsem ločen od inšpekcijskega, ne morejo vplivati na drugačno odločitev pritožbenega sodišča. Glede na navedeno je pritožbeno sodišče na podlagi 73. člena ZUS pritožbo zavrnilo kot neutemeljeno in potrdilo izpodbijano sodbo.

Razmerje med inšpekcijskim in usmeritvenim postopkom v tej zadevi:

I-----inšpekcijski postopek ----->

Zatem: I-----usmeritveni postopek ----->

Opreделите elemente za inšpekcijski postopek!

Matična, glavna stvar	
Kdo je glavna stranka? Je aktivna ali pasivna?	
Pristojen organ 1. in 2. st.	
Matični področni zakon	
Ali ta zakon ureja stransko udeležbo?	
Kdo uveljavlja vstop v postopek?	
V čem je dejanski interes te osebe ? Ali je sodišče priznalo pravni interes?	

Slika 11: Sodba UpS, U 1378/2004, 12. 10. 2004

Jedro: Pojem stranke opredeljuje ZUP v procesnem smislu glede na položaj, ki ga ima lahko oseba v upravnem postopku, ne pa tudi v materialnem smislu, ki pove, kdo ima po materialnem predpisu kakšno pravico, obveznost ali kakšno posebno korist v konkretni upravni stvari. Materialni predpis, sicer določa, kdo ima lahko lastnost stranke v geodetskem postopku na področju zemljiškega katastra (lastnik, imetnik pravice uporabe), kar pa še ne pomeni, da v navedenem postopku ne more kot stranski udeleženec sodelovati tudi oseba, ki izkaže da v upravnem postopku varuje svoje pravice ali pravne koristi, konkretno denacionalizacijski upravičenec.

Izrek: Tožbi se ugodi in se odločba Ministrstva za okolje, prostor in energijo RS (prej Ministrstva za okolje in prostor RS) št. 45301/128/98/MG z dne 21. 9. 1998 odpravi in se zadeva vrne toženi stranki v ponoven postopek.

Obrazložitev: Tožena stranka je z izpodbijano odločbo zavrnila pritožbo tožeče stranke zoper sklep Območne geodetske uprave A, Izpostava B, št. 90312-384/96-5 z dne 23. 6. 1998, s katerim je prvostopni organ predlog tožeče stranke za obnovo postopka, ki je bil končan z odločbo Geodetske uprave RS, Območne geodetske uprave A, Izpostava B, št. 90312-384/1996-5 z dne 6. 2. 1998, zavrgel kot vložen po neupravičeni osebi. Tožena stranka svojo odločitev utemeljuje z določbo 5. člena Zakona o zemljiškem katastru (Uradni list SRS, št. 16/74 in 42/86, dalje ZZKat), po kateri lahko v geodetskih postopkih na področju zemljiškega katastra kot stranke nastopajo le lastniki in imetniki pravice uporabe zemljišč. Lastništvo pa se dokazuje s pravno veljavno listino kot je zemljiško - knjižni izpisek, sklep sodišča, pravnomočna odločba pristojnega organa in podobno. Denacionalizacijski upravičenci so lahko stranke v postopkih zemljiškega katastra šele na podlagi pravnomočne odločbe o vrnitvi podržavljenih zemljišč. Kot stranski intervenienti v geodetskih postopkih ne morejo uveljavljati pravnega interesa, saj se v teh postopkih ne povečuje niti ne zmanjšuje skupni obseg zemljišč, ki so predmet vračanja. Nepremičnine, ki so bile predmet geodetskega postopka na področju zemljiškega katastra, so v zemljiški knjigi, kot to izhaja iz izpiskov Okrajnega sodišča v B z dne 14. 9. 1998, vpisane kot družbena lastnina, imetnik pravice uporabe pa je Občina Grosuplje. Ker tožeča stranka ni predložila dokazov o lastništvu, kot tudi ni izkazala lastnosti stranke, je prvostopni organ pravilno odločil, ko je zahtevo za obnovo postopka zavrgel. Tožeča stranka v tožbi navaja, da je dedič po denacionalizacijskem upravičencu do nepremičnin s parc. št. 1274/2, 1274/1 in 1274/3, vse k.o. G. Navedenim parcelam so bili spremenjeni katastrski podatki, s spremembo vrste rabe zemljišč pa bo obstajal razlog za nevračilo zemljišč v naravi. Tožeča stranka meni, da tudi sprememba katastrskih podatkov oziroma namembnosti zemljišča predstavlja razpolaganje v nasprotju z določilom 88. člena Zakona o denacionalizaciji. Tožeča stranka predlaga, da sodišče izpodbijano odločbo in odločbo prvostopnega upravnega organa razveljavi in dopusti obnovo postopka, odločbo o spremembi katastrskih podatkov Geodetske uprave RS, Izpostava B, št. 90312-384/1996-5 z dne 6. 2. 1998 izreče za nično ter toženi stranki naloži, da tožeči stranki povrne stroške sodnega postopka. Tožena stranka v odgovoru na tožbo vztraja pri razlogih, navedenih v izpodbijani odločbi in predlaga zavrnitev tožbe. Državno pravobranilstvo RS je kot zastopnik javnega interesa prijavilo udeležbo v tem upravnem sporu z vlogo št. U-A07-2753/99-3-L z dne 6. 9. 1999. Upravno sodišče RS v Ljubljani je v zadevi odločilo s sodbo, št. U 1583/98-10 z dne 13. 9. 2000, ter je tožbo tožeče stranke zavrnilo. Vrhovno sodišče RS pa je na pritožbo tožeče stranke s sklepom pritožbi ugodilo, sodbo Upravnega sodišča RS v Ljubljani, št. U 1583/98-10 z dne 13. 9. 2000, razveljavilo in zadevo vrnilo temu sodišču v nov postopek.

Tožba je utemeljena. V obravnavanem primeru je bil predlog tožeče stranke za obnovo postopka zavrnjen v okviru njegovega predhodnega preizkusa v smislu določb 256. člena ZUP/86, ker ni bil izpolnjen procesni pogoj za vsebinsko obravnavanje, in sicer pogoj, da mora predlog za obnovo postopka podati upravičena oseba. Pri presoji navedenega pogoja se v primeru uveljavljanja obnovitvenega razloga iz 9. točke 249. člena ZUP/86 šteje, da je ta pogoj podan, če je predlagatelj oseba, ki je imela pravico udeleževati se upravnega postopka, pa dejansko ni sodelovala, ker ji ni bila dana takšna možnost. Če pa je predlog vložila oseba, ki takšne pravice udeležbe v postopku ni imela, potem to pomeni, da je predlog vložila neupravičena oseba, pristojni organ pa v takšnem primeru predlog za obnovo v skladu z 2. odst. 256. čl. ZUP/86 zavže. Po določbi 49. člena ZUP/86 je stranka v upravnem postopku oseba, ki se je na njeno zahtevo uvedel postopek, zoper katero teče postopek, ali ki ima za varstvo svojih pravic ali pravnih kori-

sti pravico udeleževati se postopka. Pojem stranke opredeljuje ZUP/86 v procesnem smislu glede na položaj, ki ga ima lahko oseba v upravnem postopku, ne pa tudi v materialnem smislu, ki pove, kdo ima po materialnem predpisu kakšno pravico, obveznost ali kakšno posebno korist v konkretni upravni stvari. Materialni predpis, v tem primeru 5. člen ZZKat in 42. člen Navodila o ugotavljanju in zamejničevanju posestnih meja parcel (Uradni list SRS, št. 2/76 in 6/87 - Navodilo), sicer določata, da lahko v geodetskih postopkih na področju zemljiškega katastra kot stranke nastopajo le lastniki in imetniki pravice uporabe zemljišč, kar pa še ne pomeni, da v navedenem postopku ne more kot stranski udeleženec sodelovati tudi oseba, ki izkaže, da v upravnem postopku varuje svoje pravice ali pravne koristi. Z odločbo prvostopnega organa se je v obravnavani zadevi sicer odločalo o pravicah drugih oseb, vendar pa bi odločitev v tem postopku po presoji sodišča lahko posegla tudi v pravice tožeče stranke ali njene koristi. Tožeča stranka kot pravni naslednik denacionalizacijskega upravičenca na zadevnih zemljiščih, na katerih se ureja zemljiško - knjižno stanje (parcelacija, sprememba rabe), varuje svoje pravice oziroma pravne koristi, ki izhajajo iz Zakona o denacionalizaciji (ZDen). Ker glede na podatke v upravnih spisih ob odločanju v obravnavani zadevi denacionalizacijski postopek za sporno zemljišče še ni bil pravnomočno končan, tožeča stranka po presoji sodišča v postopku izdaje odločbe v zadevi zemljiškega katastra izkazuje svoj pravni interes vstopiti v postopek zaradi varstva svojih pravic oziroma pravnih koristi. Prepoved iz 88. člena ZDen, na katero se tudi sklicuje tožeča stranka, pa se po presoji sodišča nanaša na vsakršno razpolaganje z nepremičninami, glede katerih obstaja po določbah ZDen dolžnost vrnitve, s katerim bi se lahko poslabšal položaj upravičencev v postopku denacionalizacije. Parcelacija in sprememba vrste rabe zemljišč, ki so predmet denacionalizacije, pa bi po presoji sodišča lahko poslabšala položaj denacionalizacijskega upravičenca, ki je zahteval vrnitev nepremičnin v naravi. Ker je sodišče spoznalo, da v postopku za izdajo upravnega akta niso bila upoštevana pravila postopka, ki določajo, kdo ima zaradi varstva svojih pravic ali pravnih koristi pravico udeleževati se postopka (49. člen ZUP/86), pa je to vplivalo na zakonitost in pravilnost odločitve, je sodišče izpodbijani akt tožene stranke odpravilo na podlagi 3. točke 1. odstavka 60. člena Zakona o upravnem sporu.

Razmerje med denacionalizacijskim in parcelacijskim postopkom v zadevi!

I-----denacionalizacijski postopek ----->

Vmes: I---parcelacijski postopek ----->

Opreделите za opisano zadevo v **parcelacijskem postopku** naslednje elemente:

Matična, glavna stvar	
Kdo je glavna stranka? Je aktivna ali pasivna?	
Pristojen organ 1. in 2. st.	
Matični področni zakon	
Ali ta zakon ureja stransko udeležbo?	
Kdo uveljavlja vstop v postopek?	
V čem je dejanski interes te osebe ? Ali je sodišče priznalo pravni interes? Če da, na kateri pravni podlagi?	

Slika 12: Sodba UpS, III U 125/2016, 11. 5. 2016

Jedro: Z ZTuj-2A je prišlo do spremembe zakonske ureditve, ki je uvedla institut enotnega dovoljenja za prebivanje in delo. O tem se odloča v postopku pred upravno enoto, ki pa od Zavoda po uradni dolžnosti zahteva, da poda soglasje k izdaji ali podaljšanju takšnega dovoljenja (37. in 37a. člen ZTuj-2). Ob tej spremembi je bila v zakon dodana nova določba prvega odstavka 37a. člena, po kateri se v primeru, ko soglasje za izdajo enotnega dovoljenja ni zavrnilo iz razlogov na strani tujca, **odločba o zavrnitvi izdaje enotnega dovoljenja vroči tudi delodajalcu. Pri tem zakon ne določa, da se delodajalec o izdani odločbi le obvesti, ampak izrecno, da se mu odločba vroči. S tem je zakonodajalec za primere, ki jih zajema navedena določba, delodajalca vključil v postopek glede enotnega dovoljenja ter mu po presoji sodišča priznal pravno korist in aktivno legitimacijo za izpodbijanje izdane zavrnilne odločbe.** V primerih, ko je bilo soglasje zavrnilo zaradi razlogov, ki niso na strani tujca, bo namreč odločbo lahko vsebinsko učinkovito izpodbijal prav delodajalec in ne sam tujec....

Izrek: Predlog za izdajo začasne odredbe se zavrne. **Obrazložitev:** 1. Z uvodoma navedeno (v nadaljevanju: izpodbijano) odločbo je Upravna enota Koper (v nadaljevanju: upravna enota) zavrnila prošnjo A.A., roj. 29. 11. 1982, državljana Bosne in Hercegovine, za podaljšanje enotnega dovoljenja za prebivanje in delo v Republiki Sloveniji (1. točka izreka) ter odločila, da mora imenovani zapustiti Republiko Slovenijo v roku 15 dni od dokončnosti odločbe (2. točka izreka) in da posebni stroški v postopku niso nastali (3. točka izreka). 2. V obrazložitvi se upravna enota sklicuje na drugi odstavek 37. člena Zakona o tujcih (v nadaljevanju: ZTuj-2). Pojasni, da je 20. 1. 2016 prejela vlogo A.A. za podaljšanje enotnega dovoljenja za prebivanje in delo. Zavod RS za zaposlovanje (v nadaljevanju: Zavod) je 1. 3. 2016 sporočil, da ne podaja soglasja k podaljšanju enotnega dovoljenja za imenovanega za opravljanje funkcije zastopnika pri delodajalcu B.B. s.p., ker ta v relevantnem obdobju ni predlagal obračunov davčnega odtegljaja za dohodke iz delovnega razmerja, oziroma plačilnih list ter na dan vložitve vloge ni imel poravnanih zapadlih davčnih obveznosti, zato niso izpolnjeni pogoji za izdajo soglasja po 2. točki drugega odstavka 27. člena Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev (v nadaljevanju: ZZSDT). Upravna enota je tujca in delodajalca seznanila z ugotovitvami postopka. Po prejemu odgovoru tujca je Zavod 23. 3. 2016 sporočil, da iz predloženih listin ni mogel ugotoviti, da na dan vložitve vloge ni bilo zapadlega davčnega dolga delodajalca, zato glede na ZZSDT izdaja soglasja ni možna. Na podlagi razlogov, ki jih je ugotovil Zavod, ter posledično dejstva, da soglasja k podaljšanju enotnega dovoljenja ni podal, je upravna enota tujčevo prošnjo zavrnila in odločila, da mora zapustiti RS v 15 dneh od dokončnosti odločbe, pri čemer se sklicuje na tretji odstavek 60. člena ZTuj-2. 3. Tožnik se z odločbo ne strinja ter skladno s prejetim pravnim poukom vloga tožbo v upravnem sporu. Poudarja, da mu je bila izpodbijana odločba vročena, in sicer kot delodajalcu A.A., za katerega je tudi pridobil dovoljenje za delo z dne 10. 2. 2014, na tej podlagi pa je bilo nato tujcu izdano dovoljenje za prebivanje, v zvezi s katerima je vložil sedaj zavrnilo prošnjo. Tožnik ima aktivno legitimacijo in pravni interes za tožbo na odpravo izpodbijane odločbe, zaradi katere mu nastaja škoda pri poslovanju. Zavod ga pred odločitvijo, da ne poda soglasja za zastopnika, ni pozval, naj se opredeli do ugotovljenih dejstev. S tem je tožniku kršil pravico do izjave ter pravico do pritožbe in pravnega varstva, saj odločitve Zavoda ne more izpodbijati. Kršena je tudi pravica do enakopravnega obravnavanja strank, saj je tožniku znano, da je v identičnih primerih Zavod delodajalca pozval, da se izjavi oziroma predloži dokazilo o plačanih davčnih obveznostih, soglasje pa je izdal tudi, če so bili davki plačani po roku. Tožnik obvestila Zavoda z dne 23. 3. 2016, na katerega se sklicuje upravna enota, ni prejel in se o njem ni mogel opredeliti....4. Tožnik hkrati s tožbo, glede na izrek izpodbijane odločbe, po katerem mora tujec v 15 dneh po dokončnosti odločbe zapustiti RS, podaja predlog, da sodišče izvršitev izpodbijane odločbe v 2. točki izreka odloži do pravnomočne odločitve o tožbi. ...

7. Sodišče je sprejelo v izreku sklepa navedeno odločitev, iz naslednjih razlogov:
8. V skladu z določbo prvega odstavka 32. člena ZUS-1 tožba praviloma ne ovira izvršitev upravnega akta, zoper katerega je vložena. Na podlagi drugega odstavka tega člena pa sodišče na tožnikovo zahtevo odloži izvršitev akta do izdaje pravnomočne sodne odločbe, če bi se z izvršitvijo akta tožniku prizadela težko popravljiva škoda; pri odločanju mora sodišče skladno z načelom sorazmernosti upoštevati tudi prizadetost javne koristi ter koristi nasprotnih strank. Po določbi tretjega odstavka 32. člena ZUS-1 lahko tožnik iz razlogov iz prejšnjega odstavka tega člena zahteva tudi izdajo začasne odredbe za začasno ureditev stanja glede na sporno pravno

razmerje, če se ta ureditev, zlasti pri trajajočih pravnih razmerjih, kot verjetna izkaže za potrebno. Glede na vsebino vloge tožnik v obeh primerih, tako s primarnim kot s podrednim predlogom za začasno pravno varstvo (med katerima tudi sicer ni videti vsebinske razlike in ki ju tudi utemeljuje z istimi razlogi) predlaga izdajo t.i. odložitvene začasne odredbe po drugem odstavku 32. člena ZUS-1... 10. Po določbi prvega odstavka 17. člena ZUS-1 je tožnik v upravnem sporu oseba, ki je bila stranka ali stranski udeleženec v postopku izdaje upravnega akta. V postopku izdaje izpodbijane odločbe se je odločalo o prošnji A.A. za podaljšanje enotnega dovoljenja za prebivanje in delo kot dovoljenja, ki tujcu omogoča, da vstopi, prebiva in dela v RS (prvi odstavek 37. člena ZTuj-2). Nosilec pravice, o kateri se je odločalo, je tujec in ta je bil stranka konkretnega upravnega postopka. Glede na citirano določbo 17. člena ZUS-1 pa **se zastavlja vprašanje, kakšen je bil v upravnem postopku položaj tožnika - tujčevega delodajalca.** V tej zvezi sodišče ni spregledalo stališč sodne prakse, oblikovanih na temelju pred sprejemom ZTuj-2A obstoječih določb 31. člena in šestega odstavka 37. člena ZTuj-2 glede položaja delodajalca v postopku izdaje ali podaljšanja dovoljenja za prebivanje tujca v RS (zadeve Upravnega sodišča št. III U 226/2012, I U 153/2015, pa tudi I U 310/2013). Ugotavlja pa, da je z ZTuj-2A prišlo do spremembe zakonske ureditve, ki je uvedla institut enotnega dovoljenja za prebivanje in delo. O tem se odloča v postopku pred upravno enoto, ki pa od Zavoda po uradni dolžnosti zahteva, da poda soglasje k izdaji ali podaljšanju takšnega dovoljenja (37. in 37a. člen ZTuj-2). Ob tej spremembi je bila v zakon dodana nova določba prvega odstavka 37a. člena, po kateri se v primeru, ko soglasje za izdajo enotnega dovoljenja ni zavrnilo iz razlogov na strani tujca, odločba o zavrnitvi izdaje enotnega dovoljenja vroči tudi delodajalcu. Pri tem zakon ne določa, da se delodajalec o izdani odločbi le obvesti, ampak izrecno, da se mu odločba vroči. S tem je zakonodajalec za primere, ki jih zajema navedena določba, delodajalca vključil v postopek glede enotnega dovoljenja ter mu po presoji sodišča priznal pravno korist in aktivno legitimacijo za izpodbijanje izdane zavrnilne odločbe. V primerih, ko je bilo soglasje zavrnilo zaradi razlogov, ki niso na strani tujca, bo namreč odločbo lahko vsebinsko učinkovito izpodbijal prav delodajalec in ne sam tujec. Takšna ureditev tudi ni v neskladju z določbami Direktive 2011/98/EU z dne 13. decembra 2011 (glej zlasti 4. člen), ki se poleg ostalih z določbami ZTuj-2 implementira v pravni red RS. V obravnavanem primeru izdana odločba je bila, očitno na navedeni pravni podlagi, vročena (tudi) tožniku kot tujčevemu delodajalcu. Tožnik je bil, kot je razbrati iz obrazložitve izpodbijane odločbe in upravnih spisov, v konkretni upravni postopek pritegnjen tudi že pred izdajo odločbe, ko je bil z vročitvijo dopisa z dne 2. 3. 2016 seznanjen z ugotovitvami postopka. Po navedenem sodišče šteje, da je upravni organ v konkretnem postopku tožniku priznal na zakonu utemeljeno pravno korist in položaj stranskega udeleženca v postopku izdaje izpodbijane odločbe, zato mu tudi sodišče ne odreka aktivne legitimacije in pravne koristi za upravni spor zoper to odločbo in s tem povezano začasno pravno varstvo. Pravnega interesa za slednje mu ne odreka niti zaradi določbe tretjega odstavka 60. člena ZTuj-2 o začetku teka roka, v katerem mora tujec zapustiti državo (pravnomočnost odločbe), glede na to, da je v obravnavanem primeru upravni organ o tem odločil v izreku izpodbijane odločbe in v izreku odločbe začetek teka tega roka vezal na dokončnost odločbe..

Matična, glavna stvar	
Kdo je glavna stranka? Je aktivna ali pasivna?	
Pristojen organ 1. in 2. st.	
Matični področni zakon	
Ali ta zakon ureja stransko udeležbo?	
Kdo je ali ni stranski udeleženec?	
Ali je sodišče priznalo pravni! interes? Če da, na kateri pravni podlagi?	

4 SEMINAR – POSAMIČNI UPRAVNI AKT

1. Katere posamične upravne akte poznamo v teoriji upravnega prava in po ZUP?

	Urejajo cel postopek oziroma njegov glavni predmet, glavno stvar	Urejajo posamično postransko vprašanje iz postopka
Meritorni		
Formalni		

2. Kdaj po vsebini akt pomeni posamični upravni akt; katere so njegove značilnosti, vpišite oziroma obkrožite pravilno izmed dveh možnosti:

- a) Pravno področje: _____ (ne kazensko, delovno, pogodbeno, stvarno...).
- b) ABSTRAKTNO – potencialna, še ne nastala, ali KONKRETNO – že nastala dejstva.
- c) SPLOŠNI akt za nedoločene naslovnike, ali INDIVIDUALNI, o določenih strankah.

3. Kaj pomeni za akt ne glede na njegov naziv/obličnost, če ima pravno naravo posamičnega upravnega akta?

- a) glede izvršljivosti za udeležence razmerja in druge osebe?

- b) glede pravnega varstva?

3. Ali na pravo pravno naravo akta vpliva njegova forma, obličnost? **Ali je obličnost aktov posledica njihove pravne narave ali obratno?** Ali je ime akta nujno skladno z njegovo pravo pravno naravo? **Če ni skladnosti, se akt šteje po nazivu ali po vsebinskih znakih?**

Primeri iz sodne prakse, ki se štetejo za **upravno odločbo, čeprav** imajo npr. naziv, ker vsebujejo odločitev v upravni zadevi:

- potrdilo o _____
- dopis o _____
- sklep o _____
- realni akt – npr. vpis v register ali izbris iz evidence ali nakazilo denarja ali _____

4. Po spodaj navedenih elementih preučite primere aktov v nadaljevanju, kakšna je njihova prava pravna narava – ali so upravne odločbe ali upravni sklepi ali kaj tretjega!

Pri tem upoštevajte kategorizacijo (po Čebulj, J. in Strmecki, M.: Upravno pravo, Fakulteta za upravo, Ljubljana, 2005, str. 147 in nasl., ter Kovač, P. et al.: Upravno-procesne dileme o rabi ZUP, del 2 in 3, Uradni list RS, Ljubljana, 2012 (poglavje 2) in 2015).

a) **bistvene oziroma poglavitne značilnosti** akta= KUMULATIVNO!

1	Pravni učinki
1.a	Javnopravna narava pravice/obveznosti: vsaj potencialna kolizija med javnim interesom in interesom stranke
1.b	Učinkuje deklarativno ali konstitutivno: je vir pravice ali obveznosti, akt to ugotavlja, daje, jemlje, spreminja ali zavrne zahtevano
1.c	Določen je čas učinkovanja: od, do ali od – do
2	Administrativni izvor: izdajatelj akta je nosilec oblasti, upravni organ (1. člen ZUP)
3	Avtoritarnost
3.a	Akt je izdan na podlagi splošne norme: področni predpis oziroma njegova določba kot podlaga
3.b	Ni pogajanj pri izdaji akta: organ izda glede na pogoje po materialnem pravu in dejstva
3.c	Kogentnost norme
4	Konkretnost: nanaša se na že nastal položaj/dejanski stan

b) **vzporedne značilnosti** akta = POSLEDICA IN NE POGOJ!

5	Enostranskost: izraz oblastne volje organa
6	Izvršljivost: je vir za črpanje pravice ali izpolnitev obveznosti, tudi z izvršbo
7	Obličnost: vsebuje uvod, naziv, izrek, obrazložitev, pouk o prav. sredstvu, podpis in žig

Slika 13: Primer sklepa glasbene šole

	Glasbena šola Kranj Poštna ulica 3, Kranj tel.: +386 (0)4 23 64 750 fax: +386 (0)4 23 64 757 e-mail: glasbena.sola.kranj@siol.net
---	---

Številka: 445-92./db
Datum: 30.5.2008

**SKLEP
O REZULTATU SPREJEMNEGA PREIZKUSA**

KOVAČ AJDA, rojen-a 10.05.1997 v/na Kranj

JE na podlagi uspešno opravljenega sprejemnega preizkusa
**SPREJET v Glasbeno šolo Kranj za šolsko leto 2008/2009 v
PROGRAM – GLASBA, PREDMET FLAVTA .**

Prilagamo vam položnico za vpisnino in vas prosimo, da nam znesek 17,00 EUR plačate na naš TRR št.: 01252-6030710729, Gorenjska Banka Kranj, d. d..

Potrdilo o plačani vpisnini prinesite s seboj k vpisu, ki bo na šoli potekal v času od 2. do 10. junija 2008 v tajništvu šole (Poštna ulica 3, III. nadstropje) in sicer v:
TOREK, SREDO, ČETRTEK IN PETEK: od 14. do 16. ure, v
PONEDELJEK: od 10. do 12. ure in od 16. do 18. ure.

OBRAZLOŽITEV:

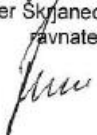
Sprejemni preizkusi so potekali pred tričlansko strokovno komisijo, ki je s pomočjo enotnega vzorca razvrstila kandidate. Število vpisnih mest moramo uskladiti s kadrovskimi in prostorskimi možnostmi. Prednost imajo bolj nadarjeni učenci in učenci orkestrskih instrumentov ter petja (22. do 24. člen Zakona o glasbeni šoli).

Glasbena šola Kranj si pridržuje pravico do morebitnih nujnih sprememb ob začetku šolskega leta 2008/2009.

Priloga:
- plačilni nalog BN 02

Peter Škjanec,
ravnatelj

Izseki iz **Zakona o glasbenih šolah (ZGla)**, Ur. l. RS, št. 19/2000: **20. člen:** Učenci se vpisujejo v glasbeno šolo na podlagi razpisa za vpis. V razpisu glasbena šola navede izobraževalni program, instrumente oziroma predmete, za katere bo izvajala pouk, predvideno število učencev in druge pogoje za vpis. **21. člen:** Glasbena šola uskladi število vpisnih mest s kadrovskimi in prostorskimi zmogljivostmi, pri čemer daje prednost vpisu bolj nadarjenih učencev ter učenju orkestrskih instrumentov in petja. **23. člen:** Vpis v glasbene šole se opravi na podlagi opravljenega sprejemnega preizkusa.

1	Pravni učinki »SKLEPA O REZULTATU SPREJEMNEGA PREIZKUSA«
1.a	Javnopravna narava pravice/obveznosti: kolizija med javnim in interesom stranke: Interes stranke= _____ Javni interes= _____ Ali obstaja kolizija? DA NE
1.b	Učinkuje deklarativno ali konstitutivno: _____, učinkuje od _____ DA NE
1.c	Določen je čas učinkovanja: od, do ali od – do _____ DA NE
2	Administrativni izvor: izdajatelj akta je: _____, to je po ZUP? _____ DA NE
3	Avtoritarnost
3.a	Akt je izdan na podlagi splošne norme; katere? _____ DA NE
3.b	Ni pogajanj pri izdaji akta: organ izda glede na pogoje po materialnem pravu in dejstva; Katera dejstva: _____ DA NE
3.c	Kogentnost norme: kdo je vezan na akt, kdo mora kaj izpolniti in kaj: _____ DA NE
4	Konkretnost: nanaša se na že nastal položaj/dejanski stan, to so: _____ DA NE
Torej	Kot izhaja iz vseh osmih pod/elementov DA/NE, ali je ta akt PUP? DA NE = PRAVA PRAVNA NARAVA TEGA AKTA, tj. natančneje po ZUP: ODLOČBA SKLEP NIČ OD TEGA

Navedite še, če gre za odločbo, a) kateri **sestavni deli** po 210. členu ZUP **manjkajo**;

b) kako **manko** (katerih ključnih!?) sestavin vpliva na pravno varstvo strank?

c) katere sestavine so **brez pravne podlage**?

1	Pravni učinki » _____ (naziv akta po izdajatelju)«
1.a	Javnopravna narava pravice/obveznosti: kolizija med javnim in interesom stranke: Interes stranke= _____ Javni interes= _____ Ali obstaja kolizija? DA NE
1.b	Učinkuje deklarativno ali konstitutivno: _____, učinkuje od _____ DA NE
1.c	Določen je čas učinkovanja: od, do ali od – do _____ DA NE
2	Administrativni izvor: izdajatelj akta je: _____, to je po ZUP? _____ DA NE
3	Avtoritarnost
3.a	Akt je izdan na podlagi splošne norme; katere? _____ DA NE
3.b	Ni pogajanj pri izdaji akta: organ izda glede na pogoje po materialnem pravu in dejstva; Katera dejstva: _____ DA NE
3.c	Kogentnost norme: kdo je vezan na akt, kdo mora kaj izpolniti in kaj: _____ DA NE
4	Konkretnost: nanaša se na že nastal položaj/dejanski stan, to so: _____ DA NE
Torej	Kot izhaja iz vseh osmih pod/elementov DA/NE, ali je ta akt PUP? DA NE = PRAVA PRAVNA NARAVA TEGA AKTA, tj. natančneje po ZUP: ODLOČBA SKLEP NIČ OD TEGA

Slika 15: Primer poročila o dimnikarskem pregledu

10/10-912-09/P-GI

Dimnikarstvo Dovrtel, d.o.o., Koroška cesta 45, Kranj, kot pooblaščen družba, na podlagi 6. člena Pravilnika o oskrbi malih kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov pri opravljanju javne službe izvajanja meritev, pregledovanja in čiščenja kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov (Ur. l. RS, št. 128/04), izdaja

Stavba: večstanovanjska
 Naslov:
 Občina:
 Uporabnik:

Poročilo o letnem pregledu

Pregledani so bili talni štedilnik na trdno gorivo, sistem odvoda dimnih plinov in zajema zgorevalnega zraka in je bilo ugotovljeno, da stanje naprav ni skladno s tehničnimi predpisi.

Pomanjkljivosti:

- čistilna vratca (zgornja) niso vgrajena oz. ni omogočenega varnega dostopa do ustja dimnika in
- dostop do podstrešnega dela stavbe ni omogočen.

Zaradi navedenih pomanjkljivosti čiščenja dimnika ni možno opraviti strokovno. Obstoječe stanje, zaradi neočiščenih saj predstavlja požarno nevarnost in možnost zastrupitve z ogljikovim monoksidom kar ogroža zdravje in imetje stanovalcev.

Rok za odpravo pomanjkljivosti je 7 dni.

Poročilo o pregledu je izdano v dveh izvodih, od katerih prejme en izvod naslovnik, en pa se hrani v arhivu katastra naprav.

Strokovni sodelavec:

Igor Gubič

Simon Dovrtel
 Direktor družbe

Kranj 28. 10. 2009

Posredovano:

- lastniku stavbe, Mercator, d.d., Dunajska cesta 107, 1000 Ljubljana,
- upravniku stavbe, Domplan d.d., Bleiweisova cesta 14, 4000 Kranj,

1	Pravni učinki » _____ (naziv akta po izdajatelju)«
1.a	Javnopravna narava pravice/obveznosti: kolizija med javnim in interesom stranke: Interes stranke= _____ Javni interes= _____ Ali obstaja kolizija? DA NE
1.b	Učinkuje deklarativno ali konstitutivno: _____, učinkuje od _____ DA NE
1.c	Določen je čas učinkovanja: od, do ali od – do _____ DA NE
2	Administrativni izvor: izdajatelj akta je: _____, to je po ZUP? _____ DA NE
3	Avtoritarnost
3.a	Akt je izdan na podlagi splošne norme; katere? _____ DA NE
3.b	Ni pogajanj pri izdaji akta: organ izda glede na pogoje po materialnem pravu in dejstva; Katera dejstva: _____ DA NE
3.c	Kogentnost norme: kdo je vezan na akt, kdo mora kaj izpolniti in kaj: _____ DA NE
4	Konkretnost: nanaša se na že nastal položaj/dejanski stan, to so: _____ DA NE
Torej	Kot izhaja iz vseh osmih pod/elementov DA/NE, ali je ta akt PUP? DA NE = PRAVA PRAVNA NARAVA TEGA AKTA, tj. natančneje po ZUP: ODLOČBA SKLEP NIČ OD TEGA

Slika 16: Primer potrdila upravne enote

REPUBLIKA SLOVENIJA
UPRAVNA ENOTA LJUBLJANA

Trg prekomorskih brigad 1, 1000 Ljubljana

T: 01 306 33 07
F: 01 306 33 58
E: ua.ljubljana@gov.si
www.upravneenote.gov.si/ljubljana/

Številka: 351-2371/2015-3
Datum: 18.1.2016
u.p.: MOP-UE0039-P2

Upravna enota Ljubljana - Izpostava Šiška izdaja na podlagi 180. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 47/09 – odločba US, 48/09 – popr., 8/10, 82/13) in 4. odstavka 197. člena Zakona o graditvi objektov (Uradni list RS, št. 102/04 – uradno prečiščeno besedilo, 14/05 – popr., 92/05 – ZJC-B, 93/05 – ZVMS, 111/05 – odločba US, 126/07, 108/09, 61/10 – ZRud-1, 20/11 – odločba US, 57/12, 110/13, 19/15 – v nadaljevanju ZGO-1) na zahtevo _____, naslednje

POTRDILO

Potrujemo, da se glede na določila 1. točke 1. odstavka 197. člena ZGO-1 šteje, da ima stanovanjska stavba (katastrska občina _____, št. stavbe _____) na zemljišču parc. št. _____ uporabno dovoljenje, ker je iz predloženih listin razvidno, da je bila zgrajena pred 31.12.1967, da je bila z dnem uveljavitve tega zakona v uporabi, da se njena namembnost po tem datumu ni bistveno spremenila ter je na predpisan način evidentirana v zemljiškem katastru.

Postopek vodila:
Katja Rutar, univ.dipl.inž.arh.
višja svetovalka I

Jelesava Lea Zaiokar, univ.dipl.prav.
vodja izpostave

Vročiti:

Področni zakon, tj. **Zakon o graditvi objektov (ZGO-1)** določa v 197. členu, ki je podlaga za izdajo tega akta takole: **197. člen z ZGO-1A (uporabno dovoljenje po tem zakonu):** (1) Ne glede na določbe tega zakona, ki predpisujejo obveznost uporabnega dovoljenja, se šteje, da imajo uporabno dovoljenje po tem zakonu... (4) Na zahtevo lastnika objekta oziroma etažnega lastnika stanovanja oziroma poslovnega prostora ter lastnika objekta iz tretjega odstavka tega člena lahko pristojni upravni organ za gradbene zadeve izda potrdilo, da ima takšen objekt uporabno dovoljenje po samem zakonu, če so takšni zahtevi priložena dokazila, iz katerih izhaja, da so izpolnjeni pogoji, ki jih določajo določbe prvega oziroma drugega odstavka tega člena. Za takšna dokazila se lahko poleg potrdil in drugih listin, ki jih izdajajo pristojni državni organi, organi lokalnih skupnosti in nosilci javnih pooblastil, štejejo tudi izjave izvedencev, prič in ogledi objektov iz prvega odstavka tega člena oziroma prostorov v njih, v skladu s predpisi, ki urejajo splošni upravni postopek...

1	Pravni učinki » _____ (naziv akta po izdajatelju)«
1.a	Javnopravna narava pravice/obveznosti: kolizija med javnim in interesom stranke: Interes stranke= _____ Javni interes= _____ Ali obstaja kolizija? DA NE
1.b	Učinkuje deklarativno ali konstitutivno: _____, učinkuje od _____ DA NE
1.c	Določen je čas učinkovanja: od, do ali od – do _____ DA NE
2	Administrativni izvor: izdajatelj akta je: _____, to je po ZUP? _____ DA NE
3	Avtoritarnost
3.a	Akt je izdan na podlagi splošne norme; katere? _____ DA NE
3.b	Ni pogajanj pri izdaji akta: organ izda glede na pogoje po materialnem pravu in dejstva; Katera dejstva: _____ DA NE
3.c	Kogentnost norme: kdo je vezan na akt, kdo mora kaj izpolniti in kaj: _____ DA NE
4	Konkretnost: nanaša se na že nastal položaj/dejanski stan, to so: _____ DA NE
Torej	Kot izhaja iz vseh osmih pod/elementov DA/NE, ali je ta akt PUP? DA NE = PRAVA PRAVNA NARAVA TEGA AKTA, tj. natančneje po ZUP: ODLOČBA SKLEP NIČ OD TEGA

Slika 17: Primer zapisnika komisije (izsek)

REPUBLIKA SLOVENIJA
VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE
KOMISIJA ZA ODPRAVLJANJE POSLEDIC DELA Z AZBESTOM
Kotnikova 5, 1000 Ljubljana, telefon: 01 / 369 77 08, faks: 01 / 369 78 30, e-pošta: gp.mddsz@gov.si

Številka: 0121-1/2008/15
Datum: 29.05.2008

ČLANOM, NAMESTNIKOM KOMISIJE in
OSTALIM PRISOTNIM

ZADEVA: Zapisnik 2. seje Komisije za odpravljanje posledic dela z azbestom z dne
29.05.2008

Točka 3

MK je obravnavala sledeče vloge sledečih vlagateljev za priznanje pravice do:

a) odškodnine v pavšalnem znesku:

1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	

Sklep 3: MK ugotovi, da vlagatelj izpolnjuje pogoje, določene v ZOPDA in odobri pričetek postopkov sporazumevanja za navedene vloge.

Sklep 4: MK ugotovi, da vlagateljica zahtevka ga za svojega mož **Stanka** ni upravičenka po 2. členu ZOPDA, zato MK zavrže zahtevek za pričetek postopka sporazumevanja za navedeno vlogo.

Sklep 5: MK ugotovi, da vlagatelj zahtevka g. Oblak Novak Janez ni upravičenec po 2. členu ZOPDA, zato MK zavrže zahtevek za pričetek postopka sporazumevanja za navedeno vlogo.

MK= medresorska komisija, tj. Komisija za odpravljanje posledic dela z azbestom).

Zakon o odpravljanju posledic dela z azbestom, 2. člen (osebna veljavnost): (1) Do pravic po tem zakonu so upravičene osebe, ki so bile zaposlene v gospodarskih družbah, ki so predelovale, skladiščile, vgrajevale ali odstranjevale azbest oziroma azbestne izdelke (v nadaljnjem besedilu: gospodarska družba), na delovnih mestih, kjer so bile izpostavljene azbestu.(2) Do pravic po tem zakonu so upravičene tudi osebe, ki so zaposlene v gospodarskih družbah, ki uporabljajo in odstranjujejo azbestne izdelke, na delovnih mestih, kjer so bile izpostavljene azbestu. (3) Do pravic po tem zakonu so upravičene tudi osebe s stalnim bivališčem v Republiki Sloveniji, ki so zbolele za mezoteliomom zaradi izpostavljenosti azbestu na ozemlju Republike Slovenije. **8. člen (postopek):** (1) Za postopke sporazumevanja za izplačilo odškodnine in priznavanje pravice do invalidske pokojnine pod ugodnejšimi pogoji po tem zakonu Vlada Republike Slovenije imenuje medresorsko komisijo ...

1	Pravni učinki » _____ (naziv akta po izdajatelju)«
1.a	Javnopravna narava pravice/obveznosti: kolizija med javnim in interesom stranke: Interes stranke= _____ Javni interes= _____ Ali obstaja kolizija? DA NE
1.b	Učinkuje deklarativno ali konstitutivno: _____, učinkuje od _____ DA NE
1.c	Določen je čas učinkovanja: od, do ali od – do _____ DA NE
2	Administrativni izvor: izdajatelj akta je: _____, to je po ZUP? _____ DA NE
3	Avtoritarnost
3.a	Akt je izdan na podlagi splošne norme; katere? _____ DA NE
3.b	Ni pogajanj pri izdaji akta: organ izda glede na pogoje po materialnem pravu in dejstva; Katera dejstva: _____ DA NE
3.c	Kogentnost norme: kdo je vezan na akt, kdo mora kaj izpolniti in kaj: _____ DA NE
4	Konkretnost: nanaša se na že nastal položaj/dejanski stan, to so: _____ DA NE
Torej	Kot izhaja iz vseh osmih pod/elementov DA/NE, ali je ta akt PUP? DA NE = PRAVA PRAVNA NARAVA TEGA AKTA, tj. natančneje po ZUP: ODLOČBA SKLEP NIČ OD TEGA

5 REŠEVANJE IN PRIMERI PROCESNOPRAVNIH DILEM

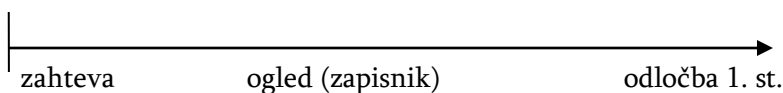
Bistveni koraki metodologije reševanja so:

1. Natančno prebrati **opis primera** in pomislite, kako bi bilo vprašanju **naslov**.
2. Skicirajte **tek postopka, kdo so udeleženci**, označite način uvedbe postopka (zahteva ali po uradni dolžnosti), **opravljena procesna dejanja**, njihove datume oziroma zaporedje ...

Zadeva = _____

Organ = _____

Stranka = _____

3. Pri tem ugotovite, **v katero fazo postopka** sodi problem!
4. Identificirajte področje, na katero sodi problem, tj.
 - a) za kateri procesni institut in **postopkovno** pravilo ali napako gre
 - b) ali rabo **materialnega prava**
 - c) ali ugotavljanje **dejstev**;
5. Poiščite odgovor o pravilnem oziroma napačnem postopanju v opisanem primeru:
 - a) o **tem institutu**, kot
 - b) **pravnih sredstvih**, ki ga pokrivajo oziroma kršitve pravil o tem institutu ter
 - c) katera **temeljna načela** se kažejo pri tem problemu!
6. Odgovorite:
 - a) kako bi bilo **prav** in
 - b) kakšne so **posledice storjene napake** (če tako) **za organ** in **stranko**;
 - c) kaj dodatnega, **kar sprašuje naloga!**

Več: portal Upravna svetovalnica, Fakulteta za upravo in ministrstvo za javno upravo; prim. Kovač, P. et al.: Upravno-procesne dileme o rabi ZUP, del 1, 2, 3, Uradni list RS, Ljubljana, 2010, 2012, 2015.

Primeri problemskih nalog**1. primer; NASLOV:**

Finančna uprava izdaja (s podrejeno rabo ZUP) odločbe o odmeri davka v zvezi s prometom nepremičnin, kjer je ključno dejstvo za odmero obveznosti povezano s kvadraturu teh nepremičnin. V konkretnem primeru je bila izdana odločba o odmeri davka za prodajo stanovanja v izmeri 50 m², pri čemer je ob vnosu podatkov na strani davčnega organa nastopila napaka, saj se je davek odmeril glede na domnevnih 50 (petdeset) m², v resnici pa je šlo za stanovanje v izmeri 150 (sto petdeset) m². Iz dokumentacije je jasno razvidno, da je podatke o pravilni (večji) kvadraturi podala stranka sama že ob začetku postopka, torej je pre-nizko odmerjenemu davku botrovala zgolj napaka organa in ne prikrivanje s strani zavezane stranke. Odločba je postala dokončna in pravnomočna.

Ali se lahko naknadno ta odločba izpodbija iz razloga upoštevanja napačnega relevantnega dejstva za odločitev (če da, na podlagi katere določbe ZUP, s katerim pravnim sredstvom)? Ali je možno v zadevi izdati dopolnilno odločbo? Odgovor utemeljite!

Skica:

Instituti: _____

Temeljna načela: _____

Pravna sredstva: _____

Členi ZUP: _____

Kako bi bilo prav in zakaj!?:

Posledice napak za organ in stranko:

Drugo:

2. primer; NASLOV:

Ministrstvo za promet je izdalo v postopku po uradni dolžnosti stranki odločbo, v kateri je v skladu z materialnim zakonom določilo stranki rok za izpolnitev obveznosti (npr. naj postavi železniški upravljavec prehod čez tire). Ta rok po določilih področnega zakona ni fiksni, ampak ga določi organ glede na okoliščine primera. V tem primeru se je uradna oseba odločila za paricijski rok 3 mesecev od vročitve odločbe. Obveznost v tem roku ni bila izpolnjena, pri čemer je zavezana stranka navedla, da naloženega res ni mogla izpolniti zaradi objektivnih okoliščin, zato ji je ministrstvo izdalo sklep o podaljšanju prvotnega roka, določenega v odločbi, še za 1 mesec.

a) Ocenite pravni položaj v opisanem primeru – v čem so nepravilnosti pri vodenju postopka?

b) Ali bi lahko naveden problem, tj. domnevno upravičeno potrebo po podaljšanju paricijskega roka organ rešil drugače, na zakonit način, v skladu ZUP (če da, navedite pravno podlago, torej konkretne določbe zakona)?

Skica:

Instituti: _____

Temeljna načela: _____

Pravna sredstva: _____

Členi ZUP: _____

Kako bi bilo prav in zakaj!?:

Posledice napak za organ in stranko:

Drugo:

3. primer; NASLOV:

Državni zdravstveni inšpektorat je na prvi stopnji vodil upravni inšpekcijski postopek zoper stranko, ki je pravna oseba – restavracija s kitajsko prehrano. V postopku je inšpektor kot uradna oseba komuniciral v slovenskem jeziku, na strani zavezane stranke pa so nastopale pri ogledu osebe, ki očitno niso znale slovenščine. Inšpektor je o ogledu sestavil zapisnik in nato izdal odločbo, s katero je stranki naložil določene ukrepe.

Ocenite pravni položaj– v čem so (morebitne) nepravilnosti pri vodenju postopka?

Katera pravna sredstva in iz katerih razlogov ter po čigavi iniciativi se lahko uporabi za odpravo (morebitnih) ugotovljenih nezakonitosti zoper izdano odločbo?

Skica:

Instituti: _____

Temeljna načela: _____

Pravna sredstva: _____

Členi ZUP: _____

Kako bi bilo prav in zakaj!?:

Posledice napak za organ in stranko:

Drugo:

4. primer; NASLOV:

Center za socialno delo (=CSD) je kot upravni organ, ki vodi postopek po ZUP (tu dodelitve denarne socialne pomoči=DSP), zaradi suma v neresničnost navajanih podatkov v zahtevi stranke povabil z vabilom po 70. členu ZUP mater stranke, ki je pravico (do DSP) uveljavljala. Stranka (sin) je polnoletna in opravično povsem sposobna. Mati je bila (citat iz vabila) »vabljen, da poda izjavo na zapisnik o pomoči sinu pri preživljanju«, s čimer je organ želel ugotoviti resničnost okoliščin, od katerih je po področnem zakonu odvisna dodelitev pravice stranki (sinu) oziroma njen obseg. Mati je podala izjavo na zapisnik, da sinu pomaga s tem, da mu vsak dan kuha in plačuje njegove položnice, zaradi česar je organ presodil, da stranki pripada nižja DSP od tiste, ki jo je uveljavljala, o čemer je izdal odločbo. V pritožbenem roku je stranka vložila pritožbo in v njej navedla, da je CSD zagrešil več postopkovnih napak, predvsem zato, ker materi kot priči uradna oseba organa ob zaslišanju ni podala razlage o možnosti odklonitve pričanja po tretjem odstavku 185. člena ZUP. CSD vztraja pri prvotni odločitvi, češ da zadevno zaslihanje matere (oziroma katerekoli priče) še ne pomeni sklica ustne obravnave, zato določila 185. člena ZUP tu ne pridejo v poštev; tako tudi matere niso vabili kot priče, temveč zgolj, da »poda izjavo na zapisnik«.

Ocenite pravni položaj – v čem so nepravilnosti pri vodenju postopka (ne glede na navedbe pritožnika)? Kako bi vi odločili kot pritožbeni organ in zakaj?

Skica:

Instituti: _____

Temeljna načela: _____

Pravna sredstva: _____

Členi ZUP: _____

Kako bi bilo prav in zakaj!?:

Posledice napak za organ in stranko:

5. primer; NASLOV:

Inšpektor je po ZUP izdal v postopku po uradni dolžnosti odločbo, s katero je stranki kot lastnici psa naložil obveznost, npr. naj ga da cepit. Zavezana stranka naloženega ni izpolnila v danem roku 30 dni od vročitve odločbe, zato je inšpektor izdal sklep o izvršbi po 290. členu ZUP, kjer je stranki odredil, naj naloženo izpolni najkasneje v nadaljnjih 8 dneh od vročitve sklepa, sicer bo morala plačati denarno kazen v višini 800 EUR. Čez približno mesec dni, pri čemer vmes inšpektor ni nič ukrepal, niti odstopil sklepa v davčno izterjavo, pa stranka sporoči organu (inšpektoratu), da prosi za odpis izrečene kazni, saj je v socialni stiski, zaradi česar je celo prodala svoj avto in tudi psa. Po preverjanju lastništva je inšpektor ugotovil, da je prišlo do prodaje na novega lastnika že po izdaji izvršilnega sklepa. Odgovorite:

Kako naj postopa organ v razmerju do prvega lastnika?

Ali, kako in zakaj naj organ ravna v razmerju do novega lastnika?

Skica:

Instituti: _____

Temeljna načela: _____

Pravna sredstva: _____

Členi ZUP: _____

Kako bi bilo prav in zakaj!?:

Posledice napak za organ in stranko:

6 PRIMERI IZPITNIH NALOG

Primer 1

UPRAVNO PROCESNO PRAVO (774) IN UPRAVNI PROCES (516) – IZPITNA NALOGA

Navodilo: Čas pisanja je 120 minut, dovoljena je vsa literatura. Pričakovan obseg odgovora je cca 1-2 strani na vprašanje.

Pri 774 Upravno procesno pravo 30 % izpitne ocene predstavlja seminarsko delo, ostalih 70 % ta naloga (pri 516 Upravni proces ta naloga 100 %, razen če opravljen seminar). Vsa (tri) vprašanja so enako vrednotena, vsako tretjino (od 70 %).

1. Na izpitno polo vpišite **oceno seminarskega dela**, če ste ga opravili!

2. V upravnih zadevah poznamo tudi pojem pravnomočnosti in posega v pridobljene pravice.

- a) Opredelite, kaj je **pomen pravnomočnosti** kot ustavnega in zakonskega instituta, tudi v razmerju do dokončnosti in zakonitosti!
- b) Kdaj je po URS in ZUP poseg v s pravnomočno upravno odločbo priznane pravice (oziroma obveznosti) **dopusten**? Navedite pogoje in vsaj dva primera iz prakse v RS ali drugih državah, pri tem pa ločite položaj, ko gre za poseg s predpisom ali posamičnim upravnim aktom!

3.

Kako se pravilno in zakaj šteje **tek rokov** v postopku z rabo ZUP glede izpolnitve obveznosti, recimo plačila denarne pristojbine po upravni odločbi ali plačila denarne globe? Konkretnije: Prekrškovni organ je storilcu prekrška izrekel globo. S plačilom v roku 8 dni od vročitve, lahko storilec po Zakonu o prekrških (ZP-1) plača le polovico odmerjene globe. Glede rokov v postopku o prekršku pa ZP-1 določa rabo ZUP.

- a) **Ali in zakaj** se lahko glede na navedeno polovična globa plača tudi v ponedeljek oziroma prvi delovni dan, če se je osemdnevni rok iztekel v nedeljo oziroma na dan, ko se pri organu ne dela?
- b) Kako se postopa, če bi stranka vložila prošnjo za podaljšanje roka, tj. za plačilo polovičke globe (npr. v nadaljnjih 5 dneh na osnovnih 8) in na podlagi katere določbe ZUP bi organ moral izdati ustrezen akt?

4. Opredelite (**pravo**) **pravno naravo** v nadaljevanju skeniranega dokumenta! Pri tem opredelite za konkretni primer (vse, od 1-4) teoretične elemente posamičnega upravnega akta po tabeli v praktikumu za ta konkretni akt! Kateri ni/so izpolnjeni; kaj to pomeni?

 * 8 7 8 6 1 1 2 5 2 *		
1 - ZDRAVNIK ☒ OSEBNI ŠTEVILKA ZDRAVNIKA 08450 ☐ POOBlašČENI ☐ NADOMESTNI		2 - ŠTEVILKA IZVAJALCA 05011
3 - ZAVAROVANA OSEBA [] 071986 (datum roj. - MMLLLL) (številka zavarovane osebe) 5525023692 001077 (zavar. podlaga) (enota ZZVS zavarovanja / reg. št.) [] 2 (priimek) PETRA M-1 Ž-2 (ime) DOLGO BRDO 12 (ulica) POŠTA 1000 KRAJ LJUBLJANA		
PZZ:		
Šifra zavarovalnice 4 - RAZLOG OBRAYMAVE 1 - BOLEZEN (TUDI PREVENTIVA) 1 2 - POŠKOBA IZVEN DELA 3 - POKLICNA BOLEZEN 4 - POŠKOBA PRI DELU 5 - POŠ. PO TRETJI OSEBI IZVEN DELA	Šifra zavarovanja 5 - NAČIN DOPLAČILA 1 - BREZ DOPLAČILA 1 2 - ZAVAROVANA OSEBA 3 - ZAVAROVALNICA	Številka pošice 6 - TUJI ZAVAROVANEC Šifra države Farmaceut
Rp./ ZDRAVSTVENI DOM LJUBLJANA ZD LJUBLJANA - DISPANZER ZA ZDRAVSTVENI ...MOLTO VENA ET VINE 5472800		

Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (ZZVZZ), 2. Pravice iz obveznega zavarovanja, Pravice do zdravstvenih storitev

80. člen:----Osebni zdravnik skrbi za zdravje zavarovane osebe in je pooblaščen, da jo napoti na zdravniško komisijo, k specialistu in v bolnišnico, predpiše na račun zavoda zdravila na recept in vodi ter izbira zdravstveno dokumentacijo o zavarovani osebi. Izbrani osebni zdravnik (razen osebnega ginekologa in osebnega zobozdravnika) je pooblaščen tudi za ugotavljanje nezmožnosti za delo in drugih razlogov za začasno zadržanost od dela do 30 dni...

85. člen: Za postopek, v katerem se odloča, se uporablja zakon o splošnem upravnem postopku...

Pri reševanju tega vprašanja uporabljate teorijo, Praktikum UPP, ZUP in ZUS-1 (ne področne zakonodaje). Srečno!

Primer 2

UPRAVNO PROCESNO PRAVO (774; IN UPRAVNI PROCES, 516) – IZPITNA NALOGA

Navodilo: Čas pisanja je 120 minut, dovoljena je vsa literatura. Pričakovan obseg odgovora je cca 1-2 strani na vprašanje.

Deleži izpitne ocene:

- Pri 774 Upravno procesno pravo – redni študenti 30 % izpitne ocene predstavlja seminarsko delo, ostalih 70 % ta naloga.
- Pri izrednih študentih in pri 516 Upravni proces ta predstavlja naloga 100 % izpitne ocene, razen če opravljen seminar naknadno.
- Vsa (tri) vprašanja so enako vrednotena, vsako tretjino (od 70/100 %).

1. Na izpitno polo vpišite **oceno seminarskega dela**, če ste ga opravili!

2. Opredelite ZUP kot instrument razvoja in zagotovitve **etičnega** postopanja v razmerju do strank!

- a) Analizirajte, v okviru katerih temeljnih načel ZUP (največ dveh) se etični vidiki (najbolj) izražajo in zakaj! Iz katerih določenih pravil ZUP glede objektivnosti odločanja izhaja etični vidik in kako?
- b) Kako se po ZUP sankcionira kršitev zadevnih načel in pravil (navedite tudi ustrezne določbe/št. členov ZUP)?

3. Področna zakonodaja za eno tipičnih upravnih aktivnosti, tj. sklepanje zakonske zveze, določa sodelovanje več organov oziroma uradnih oseb pri različnih postopkih oziroma povezanih **zadevah, zlasti: A) prijavi in B) sklenitvi zakonske zaveze**. Namreč na podlagi Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih – ZZZDR (Ur. l. RS, št. 69/04-UPB1) in Pravilnika o sklepanju zakonske zveze (Ur. l. RS, št. 71/03 in novele) se zakonska zveza najprej prijavi pred pooblaščenim matičarjem na UE in nato sklene pred načelnikom upravne enote ali od njega pooblaščene osebe ob navzočnosti matičarja.

- a) V čem je razlika med obema korakoma pri sklepanju zakonske zveze, torej zg. A) in B)?
- b) Kdo je v smislu ZUP v teh postopkih stvarno pristojni organ in nadalje oseba, ki vodi postopek? Ali je to uradna oseba UE, tj. matičar, ki ob prijavi ugotavlja, ali so izpolnjeni pogoji za veljavnost zakonske zveze? Ali je to načelnik UE oziroma od njega pooblaščen oseba, ki izvede obred, npr. župan?
- c) Kako je v tem položaju s tolmači? Ali se pri sklenitvi zakonske zveze (ne prijavi) uporabljajo pravila ZUP in zakaj?

Pri reševanju tega vprašanja uporabljate teorijo in ZUP in le tu izrecno navedene izseke področne zakonodaje.

4. Zakon o davčnem postopku določa za **informativni izračun dohodnine**, ki ga davčni organ posreduje zavezancu naslednje:

267. člen

(odmera dohodnine)

- (1) Davčni organ ugotovi dohodnino z odločbo.
- (2) Odmera dohodnine se opravi na podlagi podatkov, s katerimi razpolagata davčni organ in davčni zavezanec rezident.
- (3) Na podlagi podatkov iz prejšnjega odstavka davčni organ najpozneje do 31. maja tekočega leta za davčnega zavezanca rezidenta sestavi in odpremi **informativni izračun dohodnine**, ki velja za njegovo napoved, če davčni zavezanec rezident nanj v 15 dneh od vročitve ne vloži ugovora. Po poteku roka za vložitev ugovora in če davčni zavezanec rezident nanj ne ugovarja, velja informativni izračun dohodnine za odločbo o odmeri dohodnine. V tem primeru velja, da se je odpovedal pritožbi.
- (4) Če davčni zavezanec rezident ugotovi, da so podatki v informativnem izračunu nepravilni ali nepopolni, v 15 dneh od vročitve informativnega izračuna vloži ugovor.
- (5) Če davčni zavezanec ugovarja zoper informativni izračun, v roku za ugovor vloži dopolnjen informativni izračun, ki se šteje za njegovo napoved za odmero dohodnine.
- (6) Če davčnemu zavezancu rezidentu informativni izračun dohodnine ni bil vročen do 15. junija tekočega leta za preteklo leto, mora do 31. julija vložiti napoved za odmero dohodnine, s čimer izpodbija domnevo vročitve po prvem odstavku 85. člena tega zakona.
- (7) V primerih iz četrtega, petega in šestega odstavka tega člena davčni organ preveri navedbe davčnega zavezanca in na podlagi svojih podatkov in podatkov davčnega zavezanca izda odločbo...

- a) Opredelite (**pravo**) **pravno naravo informativnega izračuna** za odmero dohodnine, kot izhaja iz zakona! Pri tem opredelite za konkretni primer (vse, od 1-4) teoretične elemente posamičnega upravnega akta po tabeli v praktikumu za ta konkretni akt! Kateri ni/so izpolnjeni; kaj to pomeni?
- b) Kako bi bilo treba glede na gornje postopati, če davčni organ izda napačne informativne izračune (npr. ker sistemsko po pomoti ne upošteva izplačanih socialnih dajatev zavezancem, prejetih v januarju, vendar nanašajoč se na (potem višjo) osnovo za prejšnje dohodninsko leto? **Ali mora izračune »popraviti« davčni organ ali zavezanci** in po katerem postopku (s katerim sredstvom glede na pravno naravo izračuna)?

Pri reševanju tega vprašanja uporabljate teorijo, Praktikum UPP, ZUP in ZUS-1 ter le citiran člen ZDavP-2.

Srečno!

Primer 3

UPRAVNO PROCESNO PRAVO (774) IN UPRAVNI PROCES (516) – IZPITNA NALOGA

Navodilo: Čas pisanja je dve uri, dovoljena je vsa literatura. Pričakovan obseg odgovora je cca 1-2 strani na vprašanje.

Pri 774 Upravno procesno pravo 30 % izpitne ocene predstavlja seminarsko delo, ostalih 70 % ta naloga; pri 516 Upravni proces ta naloga 100 % (razen če opravljen seminar marca 2013). Vsa (tri) vprašanja so enako vrednotena, vsako tretjino od 70 %.

1. Na izpitno polo vpišite **oceno seminarskega dela**, če ste ga opravili!

2. V ZUP

- a) poiščite vsaj dva primera določb, ko se je **zakon spremenil v smislu odprave administrativnih ovir**, tako da postopek teče lažje za stranke.
- b) Za vsak primer navedite prednost in slabosti oziroma morebitne stranske učinke spremembe!
- c) Sami predlagajte kako nadaljnjo poenostavitev ali spremembo za stranke, tako da pa vendar javni interes ne bi bil ogrožen!

3.

Študent je pred dvema letoma uveljavljal **pravico do izjemnega vpisa** brez opravljenih vseh obveznosti 1. letnika v višji 2. letnik po pravilih Statuta Univerze v Ljubljani (npr. zaradi posebnih socialnih okoliščin), kjer se vsaj smiselno uporabljata ZUP in ZUS-1. Pristojna fakultetna komisija, pa tudi (po enem letu teka postopka) senat fakultete kot pritožbeni organ, sta študentu uveljavljano pravico **zavrnila**, češ da ne izpolnjuje pogojev. Medtem se je študent že vpisal v 2. letnik, ker je izpolnil pogoje za redno napredovanje (opravil vse izpite 1. letnika). Študijsko leto, v katerem je uveljavljal pravico do izjemnega vpisa, je tudi že minilo.

- a) V primeru, **da študent vloži na Upravno sodišče** tožbo zoper zavrnitev želene pravice, kaj mora navesti v tožbi – zoper kateri akt in katero stranko vlaga tožbo?
- b) Ali bo sodišče tožbo **presovalo meritorno ali zavrglo ter zakaj tako?** Opreделите teoretično in po določbah ZUS-1!

4.

Zakon o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov (ZZRZI) določa, da pristojni Sklad za vzpodbujanje zaposlovanja invalidov (Sklad) določenim delodajalcem kot zavezancem za prispevek nadomestila **pred** uvedbo upravnega postopka in morebitno izdajo odločbe o naložitvi obveznosti pošlje **opomin** (65. člen ZZRZI). Če obveznosti zavezana stranka po prejemu opomina še vedno ne izpolni, se izda upravna odločba o plačilu. Zakon nadalje določa podrejeno rabo zakona o davčnem postopku glede obračunavanja in plačevanja obveznosti strank ter ZUP pri uveljavljanju pravic po tem zakonu. Gl. določbe sp.

- a) Opredelite (**pravo**) **pravno naravo tega »opomina«**! Pri tem opredelite za konkretni primer teoretične elemente posamičnega upravnega akta po tabeli v praktikumu (1-4)) za ta konkretni akt! Kateri ni/so izpolnjeni; kaj to pomeni?
- b) Ali menite, da se (glede na citirane določbe ZZRZI) **uporablja ZUP tudi** pri izdaji opominov po 65. členu tega zakona, čeprav bi ugotovili, da opomin nima narave posamičnega akta? Zakaj in katere določbe ZUP (o čem, o katerih postopkovnih vprašanjih) bi bile take?

X. SKLAD ZA VZPODBUJANJE ZAPOSLOVANJA INVALIDOV; 77. člen (ustanovitev in upravljanje Sklada)

(1) Sklad je javni finančni sklad, ki ga z namenom vzpodbujanja razvoja zaposlovanja invalidov v skladu s tem zakonom in ohranjanja delovnih mest zanje v imenu Republike Slovenije ustanovi Vlada Republike Slovenije. Soustanovitelja sklada sta Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije in Zavod...

78. člen (delovno področje Sklada)

(1) Sklad odloča o pravicah in obveznostih invalidov in delodajalcev v skladu s pooblastili po tem zakonu in opravlja druge naloge, za katere je pristojen v skladu s tem zakonom in ustanovljenim aktom...

6. člen (postopek uveljavljanja pravic)

(1) V postopku uveljavljanja pravic po tem zakonu se uporabljajo določbe zakona, ki ureja splošni upravni postopek, če posamezna vprašanja v tem zakonu niso drugače urejena.

65. člen (plačilo zaradi neizpolnjevanje kvote)

(1) Delodajalec, ki ne izpolni kvote, je dolžan mesečno ob izplačilu plač obračunati in plačati v Sklad prispevek za vzpodbujanje zaposlovanja invalidov v višini 70% minimalne plače za vsakega invalida, ki bi ga bil dolžan zaposliti za izpolnitev predpisane kvote.

(2) Če Sklad ugotovi, da delodajalec prispevka iz prejšnjega odstavka ni plačal pravočasno, ga pisno pozove, da plača prispevek skupaj z zamudnimi obrestmi v naknadno določenem roku.

(3) Če delodajalec v določenem roku ne plača obveznosti iz prejšnjega odstavka niti ne dokaže, da ni zavezanec za plačilo, Sklad izda odločbo o obveznosti plačila.

(4) Pritožba zoper odločbo iz prejšnjega odstavka ne zadrži izvršitve.

(5) Pritožbe rešuje ministrstvo, pristojno za invalidsko varstvo.

(6) Za izterjavo plačil zaradi neizpolnjene kvote je pristojna Davčna uprava Republike Slovenije.

Sicer pri reševanju tega vprašanja uporabljate teorijo, ZUP in ZUS-1.

Srečno!

Primer 4

UPRAVNO PROCESNO PRAVO – IZPITNA NALOGA**Navodila:**

Čas pisanja je dve uri. Dovoljena je vsa literatura.

Pričakovan obseg odgovora je cca 1-2 strani na vprašanje.

Vsa (tri) vprašanja so enako vrednotena, vsako tretjino (od 70 %).

1.

Na izpitno polo vpišite **oceno (in temo) seminarskega dela*** (npr. S=9 (Odločba)), če ste ga opravili, sicer navedite S=0!

**Pri 774 Upravno procesno pravo seminarsko delo 30 % izpitne ocene predstavlja, ostalih 70 % ta naloga (pri 516 Upravni proces ta naloga 100 %, razen če opravljen seminar).*

Izpitna naloga:**2.**

a) Opredelite teoretično oziroma po normah ZUP, kdaj in zakaj poznamo v upravnem procesnem pravu institut **stranskega udeleženca!**

b) **Kateri predpis**, tj. 1. materialnopravni ali procesni, 2. matični ali drug področni ali splošni in 3. zakon ali nižji akt, **in zakaj ta (1-3), določa, kdo** je stranski udeleženec?

c) Ali in kdaj lahko **poseben zakon izključi** določene ali vse osebe kot stranske udeležence v določeni upravni zadevi? Katere določbe **Ustave** RS je treba pri tem upoštevati?

3.

Kako sme oziroma mora postopati upravni organ v primeru, ko prejme **vlogo, ki je bila vložena prezgodaj?**

a) Npr. Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije prejme zahtevo za nadomestilo plače pred pričetkom zapadlosti ali Davčna uprava RS prejme prošnjo za odpis davčne obveznosti, še preden je ta odmerjena, torej še preden področni predpis določa rok za vložitev zahtevka.

b) Ali drug primer: Center za socialno delo ali Upravna enota prejme pritožbo, preden je izdana odločba? Pri tem upoštevajte zlasti položaj, ko se šteje, da je bila odločba vročena, ker gre za zadeve, kjer po posebnem zakonu (npr. ZUJF) velja fikcija vročitve odločbe z navadnim vročanjem (npr. 21. dni od odpreme, dejansko pa vročeno recimo 3. dan, zato pritožba že 5. ali 6. dan)?

Pri odgovoru pazite na **razlikovanje med zahtevkom ali pritožbo**, saj za ta dva tipa vlog veljajo nekatere enaka pravila in druga, ki so različna (navesti, katera so enaka in katera ne).

4. a) Opredelite (**pravo**) **pravno naravo** v nadaljevanju navedenega akta v obliki štampljke, odtisnjene na zadnji strani pogodbe o prodaji nepremičnine Primoža Slovenca.

REPUBLIKA SLOVENIJA
 Ministrstvo za finance
 Finančna uprava Republike Slovenije
 Finančni urad: Celje
 Številka: 987 Datum: 27/1/2016

Davek na promet nepremičnin po tej pogodbi je odmerjen in plačan od davčne osnove 100.000,00 EUR po stopnji 2%, določeni v 6. členu Zakona o davku na promet nepremičnin (Ur. l. RS, št. 57/99 in novele) v znesku 2000,00 EUR.

Po pooblastilu direktorja:

J. J. Ravnik
 JENKO RAVNIK
 VILJA KOPITAR U.D.

Prodajalec je tu po področnem zakonu zavezanec za davek; upoštevajte pa tudi posebnost formalizacije po sp. citiranem 82. členu ZDavP-2 ter določbo istega zakona, da je rok za plačilo 30 dni od odmere davka.

ZDavP-2, Zakon o davčnem postopku, 82. člen (odločba v enostavnih zadevah): (1) V enostavnih zadevah ... lahko vloga oziroma dokument predstavlja odločbo, kar davčni organ ugotovi ali odmeri z odtisom štampljke na tej vlogi oziroma dokumentu ...

Pri tem opredelite za konkretni primer (vse, od 1-4) teoretične elemente posamičnega upravnega akta po tabeli za ta konkretni akt! Kateri ni/so izpolnjeni?

b) Kaj rezultat analize pomeni za posledice udeležencev v postopku – kaj lahko ali mora storiti davčni organ in kaj Primož?

Primer 5

UPRAVNO PROCESNO PRAVO – IZPITNA NALOGA

Priimek in ime študenta: _____

Vpisna št.: _____

Navodila: Čas pisanja je dve uri. Dovoljena je vsa literatura/zapiski. Pričakovan obseg odgovora je 1-2 strani na vprašanje. Vsa tri vprašanja so enako vrednotena, po tretjino (praviloma od 70 %*).

**Pri 774 Upravno procesno pravo seminarsko delo 30 % izpitne ocene predstavlja, ostalih 70 % ta naloga (pri 516 Upravni proces ta naloga 100 %, razen če opravljen seminar kot bonus).*

1.

Vpišite oceno (in temo) seminarskega dela. S= (tema: _____)
--

2.

Temeljno **načelo zaslišanja stranke** je **specifika upravnega postopka** v primerjavi npr. s civilnimi in kazenskimi zadevami oziroma ima v upravnem postopku poseben pomen. Opredelite:

- a) Kašne so podlaga, obseg in pomen pravice izjaviti se po ZUP?
- b) Katera procesna upravičenja stranke so po pravilih ZUP s tem načelom tesno povezana in zakaj?

3.

Kako voditi upravni postopek, ko gre za ukrepanje po uradni dolžnosti (npr. inšpekcija – a upoštevajte pri odgovoru le teorijo in ZUP), a **se ne ve, kdo je (zavezana) stranka?**

Npr. inšpektor je opravil je ogled na javnih površinah nad predpisa, ki vodnikom psov nalaga obveznost, da iztrebke za svojimi psi pospravijo, pri čemer je potek nadzor nekaj ur na vseh javnih površinah določene lokacije.

- a) Kako inšpektor postopa, katere akte in zakaj (ne) izda, če ugotovljenih napak oziroma kršitev ni?
- b) Kako inšpektor postopa in zakaj tako, če najde iztrebke, a ne ve in ne more ugotoviti, od kod izvirajo (kateri pes oziroma vodnik)?

4.

Opredelite (**pravo**) **pravno naravo** skeniranega dokumenta!

- a) Pri tem opredelite za konkretni primer (vse, od 1-4) **teoretične elemente posamičnega upravnega akta po tabeli** za ta konkretni akt!
Kateri ni/so izpolnjeni; kaj to pomeni?
- b) Je kak sestavni del akta, če naj bi bil ta akt PUP, bistveno pomanjkljiv in v čem? Kaj to pomeni?

Čisto je lepo.

Komunala Kranj Komunala Kranj, javno podjetje, d.o.o., Ul. Mirka Vadnova 1, 4000 Kranj
tel.: + 386 (0) 4 28 11 300, faks: + 386 (0) 4 28 11 301, E-pošta: info@komunala-kranj.si, www.komunala-kranj.siŠtevilka: GRS-SZ- 98807
Datum: 22.4.2014

CF. 3450

Na podlagi 3. in 125. člena Zakona o upravnem postopku (Uradni list RS št. 80/99, s spremembami), 49. in 53. člena Odloka o oskrbi s pitno vodo na območju Mestne občine Kranj (Uradni list RS št. 48/2010) in 35. člena Pogodbe o ustanovitvi družbe Komunala Kranj, javno podjetje d.o.o. izdajam po uradni dolžnosti naslednjo

ODREDBO

1. **Odredi se, da se dolžniku [redacted], 4000 Kranj, prekine dobava pitne vode na odjemnem mestu [redacted], na naslovu [redacted].**
2. **Odklop vode bo izvršil pooblaščen predstavnik upnika dne 21.5.2014.**
3. **Zapadle obveznosti v višini 1.332,31 EUR in stroške postopka prekinitve dobave pitne vode v višini 73,20 EUR z DDV je dolžnik dolžan poravnati najkasneje v roku 8 dni od dneva izvedbe postopka.**

Obrazložitev:

1. Dolžniku je bil dne 10.3.2014 poslan opomin pred odklopom vode, vendar kljub temu ni poravnal obveznosti. Upnik ugotavlja, da ima dolžnik na dan 22.4.2014 1.332,31 EUR zapadlih neplačanih obveznosti.
2. Na podlagi navedenega se po uradni dolžnosti, upoštevajoč 49. in 53. člen Odloka o oskrbi s pitno vodo na območju Mestne občine Kranj (Uradni list RS št. 48/2010), odredi, da se dolžniku [redacted] prekine dobava pitne vode na odjemnem mestu [redacted] na naslovu [redacted] Kranj.
3. Odklop vode bo izvedel pooblaščen predstavnik upnika Komunalne Kranj, javno podjetje d.o.o. dne 21.5.2014.
4. Stroški postopka prekinitve dobave pitne vode (odklop in priklop), so obračunani po veljavnem ceniku podjetja Komunala Kranj d.o.o., dostopnem na www.komunala-kranj.si in znašajo 73,20 EUR. Dolžnik je dolžan stroške plačati v 8. dneh od odkopa vode, to je do 29.5.2014. V primeru, da stroški postopka ne bodo poravnani v osem dnevem roku, ima upnik pravico zaračunati zakonite zamudne obresti.
5. Pritožba ne zadrži izvršitve te odredbe, ker dolžnik kljub opominu za odklop vode z dne 10.3.2014 ni poravnal obveznosti in je bil opozorjen, da se mu bo odklopilo vodo.

S tem je odredba obrazložena.

Pravni pouk:

Zoper to odredbo je dovoljena pritožba pri Komunalni Kranj, javnem podjetju d.o.o., Ulica Mirka Vadnova 1, 4000 Kranj v 15 dneh, od dneva vročitve odredbe. Pritožba se vložijo pisno ali poda ustno na zapisnik neposredno pri podjetju, ki je izdalo odredbo. Če je pritožba poslana po pošti, se šteje, da je bila vložena tisti dan, ki je bila priporočeno oddana na pošto.

pripravila:
Simona Zupanc
Referent za izterjavo

Cj

V vednost:
- Naslovniku
- PE Vodovod

Evstahij Dermota
direktor

Primer 6

UPRAVNO PROCESNO PRAVO – IZPITNA NALOGA**Navodila:**

Čas pisanja je dve uri. Dovoljena je vsa literatura.

Pričakovan obseg odgovora je cca 1-2 strani na vprašanje.

Vsa (tri) vprašanja so enako vrednotena, vsako tretjino (od 70 %).

1.

Na izpitno polo vpišite **oceno (in temo) seminarskega dela*** (npr. S=9 (Odločba)), če ste ga opravili, sicer navedite S=0!

**Pri 774 Upravno procesno pravo seminarsko delo 30 % izpitne ocene predstavlja, ostalih 70 % ta naloga (pri 516 Upravni proces ta naloga 100 %, razen če opravljen seminar).*

Izpitna naloga:**2.**

a) Katera **temeljna načela ZUP** so obenem **jamstva, ki izhajajo neposredno iz Ustave RS (URS)**? Izberite le 2-3, ki se vam zdita/jo najpomembnejša/i in navedite, zakaj ravno ta/i 2-3 in v čem!

b) Ali so pod točko a) z vaše strani navedena načela/pravila zajeta tudi prek temeljnih elementov poštenega postopka po Evropski konvenciji o človekovih pravicah (**EKČP**) **oziroma kateri so ti elementi po resolucijah Sveta Evrope (1977-)?** V čem je pri teh elementih razlika po ureditvi na evropski in slovenski ravni (ali razlike ni)?

c) Kaj to pomeni za pravno varstvo strank, ki bi jim bila taka pravica/načelo kršena? Ali se lahko npr. (**procesni**) **sklep** o zavrnitvi položaja stranskega udeleženca in njegovem vpogledu v spis **izpodbija pred Ustavnim sodiščem?** Če da: na kateri podlagi in v katerem postopku; če ne: zakaj ne glede na tip akta oziroma zavrnjene pravice?

3.

Upravni organ je prejel zahtevo za začetek postopka s strani aktivno legitimirane stranke. Npr. UE prejme zahtevo za spremembo osebnega imena otroku s strani matere, pri kateri otrok živi, s priloženim pisnim soglasjem nasprotne stranke, tu očeta, kot terja tudi področni zakon. Upravni organ je nato izdal ugodilno odločbo – otroku so spremenili ime. V nadaljevanju se je **soglasodajalec, torej oče, še v pritožbenem roku zglasil na UE in potrdil, da je soglasje za navedeno res dal, a želi, da se odločba "prekliče"**, saj je bil po njegovem mnenju postopek napačno voden, ker ga organ ni pozval, da soglasje poda neposredno (osebno) pred uradno osebo.

- a) Ali lahko **nasprotna stranka prekliče dano soglasje in se postopek ustavi**, čeprav je zahtevo vložila druga aktivno legitimirana stranka oziroma ali mora umik vloge podati (tudi) ona in zakaj?
- b) **Kako in zakaj šteti predmetno vlogo, tj. »zahtevo za preklic odločbe«?** Kako mora zato organ ravnati s to vlogo (ne glede na njeno ne/dopustnost oziroma ne/utemeljenost)?

4.

Fakulteta je študentu izdala sp. navedeni akt. Opredelite njegovo **(pravo) pravno naravo!**

- a) Pri tem opredelite za konkretni primer (vse, od 1-4) **teoretične elemente posamičnega upravnega akta po tabeli** za ta konkretni akt! Kateri ni/so izpolnjeni; kaj to pomeni?
- b) Ali so **omejitve, navedene v pouku o pravnem sredstvu**, kot npr. da mora študent oddati pritožbo v točno določen referat, zakonite? Kaj to pomeni? O pritožbi sicer govori Statut univerze le, kar je zgoraj citirano, podrejeno pa veljajo ZUP in njegovi predpisi.
- c) Je **kak sestavni del akta, če naj bi bil PUP, bistveno pomanjkljiv in v čem? Kaj to pomeni?**

Statut Univerze v Ljubljani: 239. člen: Status študentu preneha v skladu z zakonom. V primerih, ko zakon tako določa, se študentu iz upravičenih razlogov status študenta lahko tudi podaljša, vendar največ za eno leto. O podaljšanju statusa iz upravičenih razlogov, kot so npr.: daljša bolezen, izjemne družinske in socialne okoliščine, odloča komisija za študijske zadeve članice. 281. člen: Če ni s tem statutom drugače določeno, lahko vloži študent pritožbo iz prvega odstavka tega člena v osmih dneh od dneva, ko mu je bila odločba vročena. 77. člen: Senat članice univerze zlasti:....., kot drugostopenjski organ dokončno odloča o pritožbah študentov v študijskih zadevah, ko gre za pritožbo zoper odločbo organa članice na prvi stopnji

Na podlagi Statuta Univerze v Ljubljani in Pravil Fakultete in Meril za reševanje študentskih prošenj vas obveščamo, da je bil sprejet

SKLEP

Študentka: Alma Cankar

Št: xxx / 2016

Datum rojstva: 10. 10. 1982; Vpisna številka: 1234

Vrsta študija: Program - 2. stopnja, Slovenščina

ZADEVA: Prošnja za podaljšanje dodatnega leta

Št. obravnave: 4.9.2016; Sklep: Prošnji se **ne** ugoti.

Obrazložitev: Prošnjo študentke se zavrne, saj ne navaja utemeljenih razlogov v skladu z 239. členom Statuta UL.

POUK O PRAVNEM SREDSTVU: Študentka ima pravico do pritožbe v roku osmih dni od prejema tega sklepa. Pritožba mora biti naslovljena na Senat Fakultete in oddana na fakulteti, v referatu ustrezne stopnje, osebno v času uradnih ur.

Primer 7

UPRAVNO PROCESNO PRAVO (774) – IZPITNA NALOGA**Drugi rok po predavanjih, 6. 5. 2016, Ljubljana**

Navodila: Čas pisanja dve šolski uri, 90 minut. Dovoljena je vsa literatura/zapiski v fizični obliki, ne pa elektronski. Pričakovan obseg odgovora pri 1. in 2. je približno eno stran na vprašanje. Vsa tri vprašanja so enako vrednotena od skupaj 70 % skupne ocene, 30 % pa pomeni seminarsko delo.

0.

Na izpitno polo vpišite **oceno in temo seminarskega dela v skupini (temeljna načela)**. Če niste opravili tega dela, navedite **S=0!**

Izpitna naloga:**1.**

Splošno opredelite,

- a) Ali in v čem pomeni določba **področnega zakona, ki določa izključitev ali ne-suspenzivnost pritožbe**, izjemo od ZUP in kdaj je **ustavno skladna z 22. členom Ustave RS**?
- b) Ali **večji poseg** pomeni **izključitev pritožbe ali izvzem učinka suspenzivnosti** in zakaj?
- c) Kako in zakaj (na kateri podlagi) je treba obravnavati strankino vlogo, ki se glasi »odpoved pravici do pritožbe«, če področni zakon (npr. do vračila hranilnih vlog v NLB v Sarajevu) določa, da se stranki s strani organa pošlje informativni izračun o uveljavljani pravici, zoper katerega je dovoljen poseben nedevelutivni ugovor, ne pa pritožba po ZUP, pri čemer izračun postane dokončna odločba, če ugovor ni vložen.

2.

Stranki Janezu je gradbeni inšpektor kot prvostopenjski organ z odločbo naložil, da mora takoj po njenem prejemu prenehati z gradnjo počitniške hišice tlorisne velikosti približno 4 x 5 m, na zemljišču parc. št. 123/4 k.o. ..., ter da morata navedeni objekt v 90 dneh po prejemu odločbe odstraniti ter vzpostaviti zemljišče v prejšnje stanje. Janez ni vložil pritožbe, je pa 82. dan od prejema odločbe podal prošnjo za podaljšanje roka po 99. členu ZUP za 30 dni, češ da zaradi slabega vremena v preteklih dveh mesecih, kar po izpisu Agencije RS za okolje drži, ni mogel ustrezno urediti zadev.

- a) **Kako bi odločili** kot pristojni inšpektor in na kateri pravni podlagi oz. s kakšno utemeljitvijo?
- b) **Kaj postopkovno sledi** v tej zadevi ob nepodaljšanju roka s strani gradbenega inšpektorja, katera faza oz. tip postopka in kako bo ta predvidoma potekal (kateri akti izdani in kakšna njihova vsebina odločitev)?

3.

- a) Opredelite (**pravo**) **pravno naravo** skenirane »napotnice«. Opredelite (1-4) teoretične elemente posamičnega upravnega akta **po tabeli o elementih za ta akt!**
- b) Kaj pomeni prava pravna narava te »napotnice« **za izvršljivost in pravno varstvo?**

NAPOTNICA 33353636

1 - IZVAJALEC
ŠTEVILKA IZVAJALCA 04450 ŠIFRA ZDR. DEJAVNOSTI 327009
OZG.OE ZD KRANJ (naziv izvajalca)

2 - ZDRAVNIK
 OSEBNI NMP 07899 številka zdravnika
NADIMENA KOVAČ NAPOTNI
KOCJANMIJSKE medicinske medicine

3 - ZAVAROVANA OSEBA
044608235 (številka zavarovane osebe) 09121998 (datum rojstva)
KOVAČ (priimek)
EVA (ime)
ŽANOVA ULICA 36 (ulica, hišna številka)
4000 KRANJ (poštna številka) (kraj)
(telefonska številka*)
(e-pošta*)

4 - NAPOTNICA
ŠTEVILKA NAPOTNICE
ŠTEVILKA ZDRAVNIKA

5 - VELJAVNOST
1 - ENKRATNO 12 MESECEV 2
2 - ZA OBDOBJE 12 MESECEV 2

6 - OBSEG POOBLASTILA
1. PREGLED IN MNENJE
2. ZDRAVLJENJE OSNOVNE BOLEZNI / POŠKODBE IN NJENIH POSLEDIC 1, 2, 3
3. NAPOTITEV NA ZDRAVLJENJE K DRUGIM SPECIALISTOM IN V BOLNIŠNICO

7 - RAZLOG OBRAVNAVE
01. BOLEZEN
02. POŠKODBA IZVEN DELA
03. POKLICNA BOLEZEN
04. POŠKODBA PRI DELU
05. POŠKODBA IZVEN DELA PO TRETJI OSEBI
07. TRANSPLANTACIJA 01

8 - STOPNJA NUJNOSTI
1. NUJNO 3
2. HITRO
3. REDNO

9 - PREDNOSTNI KRITERIJI
1. NOSEČNOST
2. DOJENJE
3. PREPREČITEV NASTANKA POTREB PO DODATNIH ZDRAVSTVENIH STORITVAH
4. OCENA NEZMOŽNOSTI ZA DELO

10 - TUJI ZAVAROVANEC
ŠIFRA DRŽAVE

11 - RDP
šifra opis

12 - MKB
H90.5 šifra Zaznavna naglušnost, neopredeljena opis

VRSTA SPECIALNOSTI NAPOTNEGA ZDRAVNIKA OTORINOLARINGOLOŠKA AMBULANTA
KRAJ KRANJ DNE 04.08.2015
ŠOLSKI DISPANZER
NAROČEN V SPECIALISTIČNI AMBULANTI
OB URI PRI ZDRAVNIKU
OSNOVNO ZDRAVSTVO GORENJSKE OZG.OE ZD KRANJ
ŠOLSKI DISPANZER
33353636
OBRNI
(podpis zdravnika)

Področni, tj. **Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, določa v 80. čl.:** Pri uveljavljanju pravic iz zdravstvenega zavarovanja po tem zakonu ima zavarovana oseba pravico do proste izbire zdravnika. Zdravnik, ki ga zavarovana oseba izbere, je njen izbrani osebni zdravnik. Mladoletne osebe morajo imeti izbranega osebnega zdravnika.. ... Osebni zdravnik skrbi za zdravje zavarovane osebe in je pooblaščen, da jo napoti na zdravniško komisijo, k specialistu ...

LITERATURA IN VIRI

Tu naveden seznam je pomožne narave, v pomoč študentom posebej za reševanje nalog na seminarju.

- Androjna, V. in Kerševan, E. (2006): Upravno procesno pravo: upravni postopek in upravni spor, predelana in dopolnjena izd. Ljubljana. GV Založba, Ljubljana.
- Auby, J.–B. (ur.) (2014): Codification of Administrative Procedure, Bruylant.
- Breznik, J., Štucin, Z. in Marflak, J. (2004, 2008): Zakon o splošnem upravnem postopku s komentarjem. GV Založba, Ljubljana.
- Čebulj, J. in Strmecki, M. (2006): Upravno pravo, Fakulteta za upravo, Ljubljana.
- Galleta, D.U. in drugi (2015): The General Principles of EU Administrative Procedural Law, Evropski parlament, Bruselj,
[http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2015/519224/IPOL_IDA\(2015\)519224_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2015/519224/IPOL_IDA(2015)519224_EN.pdf).
- Grafenauer, B. in Breznik, J. (2009): Upravno pravo. Procesni del: upravni postopek in upravni spor. GV Založba, Ljubljana.
- Jerovšek, T. (2003): Varstvo javne koristi. IX. Dnevi javnega prava, zbornik, Inštitut za javno upravo pri Pravni fakulteti v Ljubljani, Ljubljana.
- Jerovšek, T. in Trpin, G. (ur.) (2004): Zakon o splošnem upravnem postopku s komentarjem, Inštitut za javno upravo pri Pravni fakulteti v Ljubljani in Nebra, Ljubljana.
- Jerovšek, T. in Kovač, P. (2007, 2008): Posebni upravni postopki, Fakulteta za upravo, Ljubljana.
- Jerovšek, T. in Kovač, P. (2010, 2016): Upravni postopek in upravni spor, Fakulteta za upravo, Ljubljana.
- Kovač, P. (2016): Koraki in razprave ob pripravi zakona EU o upravnem postopku, Pravna praksa, leto 35, št. 3/4, str. 16–18.
- Kovač, P. (ur.), Remic, M., Sever, T. (2010): Upravno-procesne dileme o rabi ZUP, 113 vprašanj iz prakse z odgovori, Uradni list Republike Slovenije, Ljubljana
- Kovač, P. (ur.), Rakar, I., Remic, M. (2012): Upravno-procesne dileme o rabi ZUP 2, 120 vprašanj iz prakse z odgovori in sodno prakso ter z uvodno študijo, Uradni list Republike Slovenije, Ljubljana.
- Kovač, P. (ur.), Remic, M., Sever, T. (2015): Upravno-procesne dileme o rabi ZUP 3 v posebnih upravnih postopkih, 90 vprašanj iz prakse z odgovori, sodno prakso in uvodno študijo, Uradni list Republike Slovenije, Ljubljana.
- Pavčnik, M. (1997, 2007): Teorija prava, Cankarjeva založba, Ljubljana.

Pečarič, M. (2015): Osnove splošnega upravnega prava, Fakulteta za upravo, Ljubljana.

Sedonja, J., Štriker, M. in Todorović, N. (2001, 2009): Vzorci uradnih pisanj v upravnem postopku. GV Založba, Ljubljana.

Statskontoret (2005): Principles of Good Administration in the Member States of the European Union, <http://www.statskontoret.se/upload/Publikationer/2005/200504.pdf>.

Šturm, L. in Arhar, F. (ur.) (2002, 2011): Komentar ustave Republike Slovenije. Dopolnitev-A. Fakulteta za podiplomske državne in evropske študije, Brdo.

Portali:

- Evropski parlament, zlasti resolucije o kodifikaciji upravnega postopka, to sta Resolucija Evropskega parlamenta z dne 15. 1. 2013 s priporočili Komisiji o zakonu Evropske unije o upravnem postopku (2012/2024(INL)) in Resolucija Evropskega parlamenta z dne 9. 6. 2016 o odprti, učinkoviti in neodvisni upravi Evropske unije (2016/2610(RSP))

- Evropsko sodišče za človekove pravice, <http://www.echr.coe.int/echr>

- E-uprava, <https://e-uprava.gov.si/>

- Pravno-informacijski sistem RS, <http://www.pisrs.si/Pis.web/>

- ReNEUAL, Research for EU Administrative Law, www.reneual.eu

- Sodišče EU, http://curia.europa.eu/jcms/jcms/j_6/sl/

- Vrhovno sodišče RS, www.sodnapraksa.si

- Upravna svetovalnica, <http://www.upravna-svetovalnica.si/>

- Ustavno sodišče RS, <http://www.us-rs.si/>

SEZNAM SLIK

Slika 1: Sodba SEU, C-603/10, Pelati d.o.o. proti Sloveniji, 18. 10. 2012	9
Slika 2: Sodba X Ips 18/2013, 19. 9. 2013	10
Slika 3: OdlUS UP-304/01-27, 20. 5. 2004	13
Slika 4: OdlUS, Up-10/03-16, 10. 7. 2003	17
Slika 5: Sklep VS, II Ips 645/2009, 17. 5. 2012	20
Slika 6: OdlUS, U-I-16/10-10, Up-103/10-12, 20. 10. 2011	28
Slika 7: OdlUS, U-I-165/09-34, 3. 3. 2011	30
Slika 8: Shema teka upravne zadeve pri presoji pravnega interesa v upravnem sporu	32
Slika 9: Sodba UpS, I U 612/2010, 10. 2. 2011	34
Slika 10: Sodba VS, I Up 595/2004, 21. 9. 2005	36
Slika 11: Sodba UpS, U 1378/2004, 12. 10. 2004	38
Slika 12: Sodba UpS, III U 125/2016, 11. 5. 2016	40
Slika 13: Primer sklepa glasbene šole	46
Slika 14: Primer potne listine	48
Slika 15: Primer poročila o dimnikarskem pregledu	50
Slika 16: Primer potrdila upravne enote	52
Slika 17: Primer zapisnika komisije (izsek)	54